

35

אי קלט (מורה חדש)
 עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה ההיגורית
 האורכת: 7 ימי מרטון
 העורך האחראי: דוד ש
 המורה: מורה חדש בע"מ ת"א, רח' הגב 11

XLIV. EVFOLYAM 77. szám
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
 Kiadó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hánegev 11. - POB 831.
 Telefon: 31677 31476

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: הרמ"ד העורך הראשון: הרמ"ד
 Dr. MARTON ERNŐ 77. א. ס. מרטון

BUTLER ANGOL KÜLÜGYMINISZTER TALÁLKOZNI AKAR GROMIKOVAL

Január 21-ikén ül össze újra a leszerelési konferencia Genfben

London, (Reuter). — Richard Butler angol külügyminiszter tegnap közölte Andrej Gromiko szovjet külügyminiszterrel, hogy szívesen találkozna vele a genfi leszerelési konferencián, ha Gromiko azon személyesen résztvenne. Ugyanakkor azt is közölte, hogy nem kívánja a külügyminiszterek konferenciájának összehívását javasolni a 18 állam megbízottjából álló leszerelési konferencián, amely január 21-én ül újra össze.

London, (IFP). — Londonban, Washingtonban és más nyugati fővárosokban új szovjet javaslatot tárgyalnak a NATO és a Varsói Szövetség közötti megnevezési szerződésről. A javaslat szövegét még nem közölték, de Washingtonból érkező hírek szerint Chruscsev bevette javaslatba, hogy a Szovjetunió biztosítót ad arra nézve, hogy nem támadja meg Berlint. Chruscsev jegyzékét november 20-án adta át Sir Alec Douglas Home miniszterelnöknek Alexander Szoldatov londoni szovjet nagykövet.

A Vatikán közzétette a pápa szentföldi látogatásának programját

Róma elismeri, hogy VI. Pál utjának hivatalos küldetése is van - Jeruzsálemben találkozik fog a konstantinápolyi orthodox patriarchával

Vatikánváros. (UPI, Reuter, IFP) — A Vatikán tegnap elsősorban kiadta hivatalos jelentését VI. Pál pápa szentföldi látogatásáról. A pápa január 4-én az Alitalia repülővállalat DC-8 típusú lökhajtásos gépével indul el a római repülőtérrel. Ammanba és január 6-án Jeruzsálemben és január 6-án Jeruzsálemben.

Az első napon a pápa a jeruzsálemi szenthelyeket tekint meg és a vatikáni apostoli küldöttség óvárosi épületében száll meg. Másnap, átlépi az izraeli határt, meglátogatja Nazaretet és a Kineret vidékét, este pedig visszatér az óvárosba és a második éjszakát is a vatikáni küldöttség épületében tölti. A látogatás harmadik napján a pápa Bét-Lechembe zárandokol el.

A pápa kíséretében lesz Amleto Cicognani kardinális, valamint három helyettes államtitkár, Antonio Samore, Angelo Dellaqua és Ernesto Camagni.

Ugyancsak részt vesz a zárandokolon Eugen Tisserant és Gustavo Testa kardinális. A francia származású Tisserant biboros a kardinálisok szent kollégiumának elnöke és a vatikáni

protokoll szerint a második méltóságnak számít. Tisserant a Vatikán legjobb szakértője a keleti kérdésekben. Testa kardinális, aki a keleti egyházak kongregációjának titkára, a Vatikán apostoli küldöttye volt Palesztinában.

Vatikáni körök csak kedden ismerték el, hogy a pápa zárandokoltjának a meghirdetett vallási jellege mellett bizonyos mértékű hivatalos küldetése is van, és pedig minden jel szerint a Szentföldön találkozni fog Athenagoras isztanbuli görögkeleti patriarchával, a görögkeleti egyház fejével.

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosban tegnap végre nyilvánosságra hozták, hogy a vatikáni államtitkárság hivatalos átíratot intézett Izrael római nagykövetségéhez, melyben közölte, hogy a pápa jan. 4-ike és 6-ika között a Szentföldön fog tartózkodni és hogy látoga-

tása második napján Jordániából Izraelbe érkezik. A hivatalos közlés nyilvánosságra hozatalát az tette lehetővé, hogy Jeruzsálemben érkezett Maurice Fisher, Izrael római nagykövete, hogy résztvegyen VI. Pál izraeli látogatásának előkészületeivel kapcsolatos tanácskozásokon. A vatikáni államtitkárság közlése szerint Izraelben a pápa Nazaretben kívül Jeruzsálemben is imádkozni szándékoszik. Az izraeli Jeruzsálemben programba vett zárandoklatára a pápa a Cion-hegyi Coenakulum épületét választotta ki. A keresztény hagyomány szerint ez az a hely, ahol Jézus élete utolsó napjaiban két nappal pészách előtt tanítványával együtt részt vett az „Utolsó vacsorán”.

Jeruzsálem óvárosa egyéb ként több helyen ki volt világítva tegnap. Néhány keresztény templomot a szo-

kásos fényárral világítottak meg, mert karácsony közeledtével már különböző keresztény felekezeteknek vannak ünnepei. Az óváros tegnap különleges ünnepi hangulatát azonban főként az fokozta, hogy a mohamedán felfogás szerint erre a napra esik az évfordulója Mohamed próféta Mekkából Jeruzsálemben va-

ló vándorlásának. Ezt az évfordulót az egész muzulmán világban megülik, de különösen jelentős örömmel nepe ez a jeruzsálemieknek. Az arabok ezt az ünnepnapot a szokásos fegyverdurrogással és petárda kilövésével ünnepezték, ami délután 5 és 7 óra között igen jól hallható volt az izraeli Jeruzsálemben.

„Izraélt nem fenyegeti a megsemmisítés veszélye”

Simon Peresz hadügyi alminiszter beszéde a volt frontarcosok tel-avivi közgyűlésén

— „Nem hiszem, hogy Izraélt a megsemmisítés veszélye fenyegeti. Ami veszélyben forog, az a Közel-kelet békéje — jelentette ki tegnap Simon Peresz hadügyi alminiszter a volt frontarcosok hatodik közgyűlésén, amely tegnap este nyílt meg Tel Avivban. Izrael biztonságáért nem az arab vezérkari főnökök konferenciája lesz a felelős, hanem csakis a Cáhál vezérkari főnöke, akinek a képességeiben hiszek.”

Peresz elutasította, hogy „valaki kívülről” garantálja Izrael biztonságát. „Nem tudok semmi olyan dátum-

ról, amikor az arabok megakarnák támadni Izraélt — mondotta — de azt hiszem, hogy ennek a dátumhiánynak az oka az izraeli hadsereg elriasztó ereje.

BORUS IDŐ HELYI ESŐKKEL

A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint mára és holnapra borus idő várható és helyi esők lehetségesek. Mai maximális hőmérsékletek Jeruzsálem 10, Tel Aviv, Haifa, Náharia 16, Názaret 11, Afula 15, Ludd 18, Ejlát 21 fok.

Páris politikai konfliktusnak tekinti a Közöspiacban támadt ellentéteket

De Gaulle elnök februárban újra találkozik Erhard német kancellárral, aki cáfolja német-francia viszály létezését

Páris. (IFP). — De Gaulle tábornok februárban újra találkozik fog Ludwig Erhard nyugatnémet kancellárral — közölte tegnap Couve de Murville francia külügyminiszter a nemzetgyűlés külügyi bizottságában. A Közöspiac problémájáról szólva a külügyminiszter kijelentette, hogy Pisani földművelésügyi miniszter világos utasításokat kapott a kormánytól az európai mezőgazdasági árak kiegyenlítésére vonatkozó követelés tekintetében. Ez a konfliktus politikai és nem gazdasági természetű.

A Közöspiac miniszteri tanácsa tegnap egész nap

• Ngo Dinh Nhu aszszony, a meggyilkolt Diem vietnámi elnök sógornője, akinek férjét is megölték a forradalom során, letelepedési engedélyt kért Franciaországban és valószínűleg Párisban lesz állandó lakóhelye.

tárgyalt Brüsszelben és bizonyos előrehaladást ért el a tejárak kiegyenlítésének tekintetében. A javaslat szerint a parasztok általános jövedelme nem fog csökkenni, ha a tagállamok egyetemes tej- és tejtermék-árakat állapítanak meg. Ez az indítvány kompromisszum Németország felé, amely bőséges szubszidiával támogatja a tejtermelőket és nem meri annak megvonásával a német mezőgazdák érdekeit megsérteni. A francia álláspont szerint a Közöspiac tagállamainak meg kell szüntetniük a tejtermelés támogatását, vagy pedig meg kell állapodni a szubszidiák egységes formájáról.

Dr. Ludwig Erhard nyugatnémet kancellár tegnap Heidelbergben nyolcezer diák előtt kijelentette, hogy nem áll fenn francia-német viszály az európai mezőgazdasági politika miatt. A brüsszeli megbeszélések

— mondotta — nehezek ugyan, de nem lehet azokat konfliktusnak tekinteni baráti államok között. Német ország baráti kapcsolatot fog tartani Franciaországgal anélkül, hogy elhanyagolná az Amerikával való jóviszonyt és sohasem fogja felállítani azt a szégyenteljes alternatívát, hogy vagy Franciaország, vagy Amerika.

EZ NEM KOR KÉRDESE — ez ízlés és az ételekhez való hozzáértés kérdése. Fiatal korom ellenére már tudok különbséget tenni jó és kitűnő közt: nincs párja az „Éc-Házajit”, „Extra” C. D. olajának.

Az „Éc-Házajit”, „Extra” C. D. olaja finomabb, ízletesebb, egészségesebb

Az ELISMERTEN **JÓ KÁVÉ BAZISA** A VALÓDI FRANCK. Izraeli neve: **IMPORT Franck**

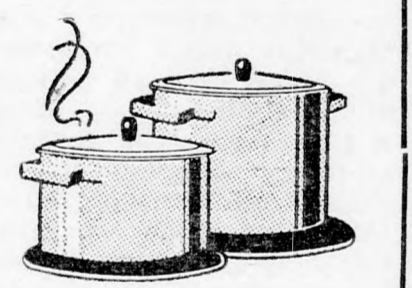
UTÁNZATOT NE FOGADJON EL! AZONNAL CSILLAPIT MINDEN FÁJDALMAT A

PALGIN *Palgin*

PALGIN MINDEN TABLETTÁBAN VÉSVE VAN

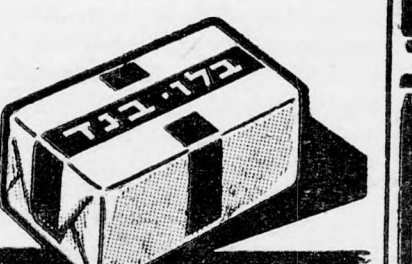
Petrozsény—zsilvölgyi TALÁLKOZÓ Tel-Avivban

december 23-án délután 4 órától a Liberális Párt nagytermében, Bn Gvirol 68. (Autóbusz: 12, 19, 25.) Belépés díjtalan. • Mindnyájan ott legyetek!

FŐZÉSHEZ SÜTÉSHEZ KENYÉRRE KENNI

A.D. vitamint tartalmaz

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy **Princz Ernő 77** Haifa — Karánsebes hosszú szenvedés után, 68 éves korában elhunyt. Drága halottunkat ma, december 13-án, pénteken délelőtt 11 órakor Cur Salomban lévő gyászszobából kísérfük örök nyugalomra.

Gyászolják: Felesége, gyermeke, veje, unokái és anyósa

Mély fájdalommal tudatjuk szeretett édesanyánk **Linkenberg Erzsébet** tragikus halálát. A temetés pontos időpontja megtudható a 223-288 telefonszámon. A gyászoló család.

Mély fájdalommal közöljük, hogy családjunk feje **Hoffer Zoltán** Rámát-Hákovés — Jászberény december 12-én, hosszú szenvedés után elhunyt.

Gyászolják: felesége, lányai, hugai, fivére, sógornője, sógorai, a rokonság és kiterjedt baráti köre.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága férjem apánk **Jankovics Mose** Jaffa, rechov 7/25 Marosújvár elhunyt és december hó 10-ikén örök nyugalomra helyezték.

Gyászolják: felesége, Jolán; gyermekei: Jicchá, Malká; menyje, veje, unokái és a kiterjedt rokonság.

Szabinsky Hugó 77 SIRKŐAVATASÁT elhunytának első évfordulóján, december 16-ikán, hétfőn d. u. 3 órakor tartjuk a kirjásauli temetőben. Találkozás a temető bejáratánál. FELESEGE ÉS FIA

Felejthetetlen drága férjem, édesapám, rokonunk **Dr. Weiszberg Miksa (Mér) 77** SIRKŐAVATASÁT dec. 20-ikán (7 בטבת) pénteken tartjuk. — Találkozás déli 1 órakor a Haifa, khayat-beachi temető főbejáratánál. A CSALAD

Ezúton köszönjük barátainknak, jóleső részvételüket, amellyel súlyos gyászunkban mellénk álltak.

FOGLER, SVÉD, LÖWY, TENENBAUM családok.

Strauss volt német hadügyminiszter bíróság elé kerül

A bonni parlament egyhangúlag függesztette fel a mentelmi jogát a Der Spiegel munkatársának letartóztatása miatt

Bonn, (Reuter). — A nyugatnémet Bundestag tegnap egyhangú határozattal felfüggesztette Franz Josef Strauss volt hadügyminiszter mentelmi jogát, hogy kihallgathassák a múlt évi Der Spiegel botrány ügyében folyó vizsgálat során. A parlament mentelmi jogi bizottságának szövegében közölte, hogy a bonni főügyész 11 vádpontot emelt Strauss ellen az a kapcsolatokban, hogy Konrad Adenauer, a Der Spiegel szerkesztőjét letartóztatták katonai titok közlésének gyanújaival. Az ügyész annak a kivizsgálását kéri, hogy Strauss mint hadügy-

miniszter nem élt-e vissza jogaival, hogy elérje Ahlers letartóztatását.

Strauss eleinte tagadta, hogy köze lett volna a letartóztatáshoz, később azonban beismerte, hogy Nyugat-Németország madridi nagykövetségének katonai attaséjához fordult és ennek következtében a spanyol rendőrség végrehajtotta a letartóztatást.

Ugyancsak felfüggesztette a Bundestag Gerhard Jahn és Hans Marten szociáldemokrata képviselők mentelmi jogát is, akiket azzal vádolnak, hogy katonai titkokat szolgáltattak ki a Der Spiegelnek.

A TAXI HALÁLRA GÁZOLT EGY 65 ÉVES RAMÁT-GANI NŐT

Halálos kimenetelű közlekedési baleset történt szerdán este 9 órakor a ramátgani Háróc utcában, ahol egy taxi elütötte a 65 éves Länkenberg Erzsébetet, aki a Hánivim utca 19 alatt lakik. Az idős asszonyt eszméletlen állapotban vitték a Beilinson-kórházba, ahol behalt sebeibe. Személyazonosságát csak egy napi késéssel állapították meg.

miután a baleset alkalmával nem volt mála irat.

Herzlán került egy autó kereké alá Eszter Amár 4 és fél éves kislány, akit súlyos állapotban szállítottak a Tel Hásomer kórházba.

Mordecháj Gohári kéréspárost Beér Séván elgázolta egy taxi. Goharit a negyedik központi kórházba vitték, ahonnan az elsősegélynyújtás után hazaengedték.

AZ ÚJ ÉVBEN 11 MILLIÓ DOLLÁROS BERUHÁZÁSOKRA KÉSZÜL A RASSCO

Mordecháj Stern, a RASSCO vezérigazgatója, amerikai körútja után Londonba érkezett és közölte, hogy ezidén a vállalat 11 millió dollárt készült előteremteni az elmúlt évi 9 és félmillió dolláros befektetéssel szemben. Stern rámutatott arra, hogy a külföldi tőke segítségével a többi között az országfejlesztési övezetekben kisipari és kereskedelmi központokat létesítenek, Tibériáson és Názáreten mozikat építenek, Kirját Gáton irodaépületet, míg Kirját Eljáhuban szupermarketet terveznek.

Körülbelül egymillió fontot ruháznak be a RASSCO második kereskedelmi és ipari központjába Jaffán, míg a nyomornegyedek felszámolásával foglalkozó

„Realco” vállalatba 3 millió dollárt fektetnek be. Ezenkívül a társaság további részvényeket készült kibocsátani három millió dollár összegben. Ezeket a részvényeket „Arad” leányvállalat nevében hozzák majd piacra, amely főként ásványkincsek bányászásával és utépítéssel kíván foglalkozni.

Amerikai tartózkodása alatt Stern megállapodott az ottani cionista szervezettel, hogy annak tagjai kétmillió dollárt fektetnek be izraeli középiskolákba. Az épületeket a városoknak és a helyhatósági tanácsoknak fogják bérbeadni. A befektetőknek 15 évre szóló záloglevelet adnak, amely 7 százalékos kamatot hoz.

Az áskeloni munkástanács összes tagjai lemondással fenyegetőznek

Kevéslik a Juvál Gád elbocsátott alkalmazottai részére javasolt 300.000 font különlegélyt

Az áskeloni Juvál Gád gyár munkásai tegnap este rendkívüli ülést tartottak a Hiszdrut jóváhagyása nélkül. A gyűlést azért hívták össze, mert hírek terjedtek el, hogy a december 15-én kifizetésre kerülő bérlistákon nem tüntették fel az elbocsátott munkások sztrájkjával kapcsolatos üzembeszárási időre szóló teljes fizetést. A felzúgott munkások elhatározták,

hogy ha a hírek beigazolódnak, gépkocsikat bérelnek és a gyártulajdonos Kur vállalat tel-avivi központjába utaznak, ahol ülsztrájkot kezdenek. Elhatározták még, hogy az üzembeszárási időre nem fogadnak el előleget a fizetés, vagy kártérítés terhére.

Egyébként a Juvál Gád elbocsátott munkásainak járó különleges végkielégítési nagysága miatt nézeteltérés keletkezett az áskeloni munkástanács és a Hiszdrut végrehajtó bizottsága között. A nézeteltérés miatt a munkástanács különböző pártokhoz tartozó tagjai egyöntetűen lemondással fenyegettek.

Arról van szó, hogy az elbocsátott 195 alkalmazott végkielégítésével és más munkába való elhelyezésével foglalkozó ugynevezett Repetur-bizottság a szokásos végkielégítésen kívül 300 ezer fontot ajánlott fel, hogy ezt az összeget a munkások között osszák szét. Az áskeloni munkástanács kevésnek találja a 300 ezer fontot és helyette 700 ezer fontot követel. A rendkívüli végkielégítést a szolgálati idő és a családi állapot szerint fogják kiosztani a munkások között.

Egyébként az áskeloni munkástanács hétfőre gyűlést hirdetett meg a Juvál Gád összes alkalmazottai számára, hogy beszámolják az elbocsátások és a végkielégítés körül folyó megbeszélésekről.

Argentina kikérte Peront

Madrid, (UPI). — Az argentin kormány hivatalosan Juan D. Peron volt elnök kiadatását kérte a spanyol kormánytól. Madridi hivatalos szövegében tegnap este megerősítette ezt a hírt.

Peron a dominikai köztársaságból érkezett Spanyolországba. A szöveg szerint Julio A. Lagos tábornok, Argentína madridi nagykövete tegnap reggel felkereste Fernando Maria Castiella spanyol külügyminisztert és átnyújtotta neki az argentin kormány jegyzékét, amely Juan Domingo Peron volt elnök kiadatását kéri azon a címen, hogy bírói eljárás indult ellene, mert 1954-ben együtt élt az akkor 14 éves Nelli Ribszel, aki ma férjes asszony és többgyermekes anya.

Az angol kormány segítséget ígér az arab bojkott által sújtott cégeknek

A londoni lapok helyeslik, hogy Mancroft lord nem ment vissza a Norwich Union biztosító intézethez. — A francia sajtó is foglalkozik az arab bojkott problémájával

London, (Reuter). — Sir Alec Douglas-Home angol miniszterelnök tegnap közölte a parlamentben, hogy az angol kormány hajlandó támogatni azokat a vállalatokat, amelyek nehéz helyzetbe kerülnek az arab bojkott irda Izrael-ellenes tevékenysége miatt. Patrick Gordon Walker munkáspárti külügyi szövívő interpellációjára válaszolva a miniszterelnök közölte, hogy a minisztériumok állandó és szoros kapcsolatban vannak egymással az arab bojkottmozgalom angliai tevékenysége kérdésében.

Az interpelláló képviselő azt válaszolta, hogy nem elég a segély hajlandóságát vonatkozó nyilatkozat, hanem a kormánynak világosan ki kell jelentenie, hogy ellenzi, ha a vállalatok akár válaszolnak is a bojkottiroda által hozzájuk küldött levelekre.

A miniszterelnök erre így válaszolt:

— Ez természetesen a vállalatok elhatározásától függ, amelyek szabadon dönthetnek politikájukról. De ha bajba kerülnek emiatt, a kormány hajlandó segíteni nekik.

Az angol sajtó egyébként magasztalja Mancroft lordot, mert visszautasította a Norwich Union ajánlatát, hogy visszatérjen az igazgatóságban. A Daily Herald megállapítja, hogy ezzel a lépéssel az egyetlen tiszteltreméltó utat választotta, mert ha visszatér az igazgatóságba, ezzel nevetessé tette volna magát.

A Daily Mirror magasztalja a zsidó lordot azért is, mert a vállalat által felajánlott végkielégítést jótékony célra fordítja. A Norwich Union — írja az újság — külső fenyegetésnek hódolt be, ami a gerinctelenség jele és nem lehet napirendre térni fölötte.

A Daily Mail is dicséri Mancroft lordot és egyben éles kritikát gyakorol a Norwich Union fölött. „Az arab nyomásnak való behódolás sajnálatos lépés volt, de még rosszabb benyomást tett volna, ha Mancroft lord visszatér az igazgatóságba.”

Hírek keringenek arról, hogy a Norwich Union vezérigazgatójának pozícióját megrendítette az ügy és lemondásával számolnak.

Párizs, (STA). — A párizsi sajtó, amely nagy rész letességgel ismertette a lord Mancroft körüli eseményeket, most az arab bojkott problémájával foglalkozik. A L'Aurore szerint a Mancroft-ügy megmutatta az arab államok igazi arculatát. A lap elítéli „az arabok fenyegetőzéseit és sötét zsarolásait” és figyelmeztet az Arab Ligát, hogy

Nkruma menesztette a felsőbíróság elnökét

Genf, (UPI). — Európában a tiltakozás hullámai váltotta ki Nkruma gánai elnök legújabb intézkedése, aki egy neki nem tetsző ítélet meghozatala miatt elmozdította állásából a felső bíróság elnökét. A jogászok nemzetközi szervezetének főtákará, Sean Macbride táviratban felszólította Nkrumát, hogy vonja vissza intézkedését, amely alapjában megintja a törvényes séget. A gánai kormánynak ez a lépése a legkomolyabban veszélyezteteti Afrika fejlődését és a törvényesség kialakulását ezen a kontinensen — írja táviratában Macbride.

A londoni sajtó felháborító önkényességnek minősíti Nkrumának ezt a rendelkezését.

ha megszakítja a gazdasági kapcsolatokat Angliával, ez az arab államokat fogja sújtani, nem pedig Angliát.

A francia sajtó felháborodással említi, hogy két francia vállalatot is fekete listára tettek. Az egyik a Club de France francia turistaklub, a másik pedig a Földközi-tengeri Klub. A lapok

üdvözlöik a két társulatot, amelyek kijelentették, hogy eszük ágában sincs megszakítani kapcsolatukat Izraellel és nem tünik, hogy idegen államok beavatkozásának üzleti tevékenységük be. A két klub nyilatkozta a francia televízió és rádió kedden és szerdán ismételtelen közölte.

Perc meglepetésszerűen győzött Porát ellen

A sakkbajnokság 10-ik fordulójában

A sakkbajnokság 10-ik fordulójában általában a papírforma érvényesült. A holtversenyben vezetők Blumenfeld és Dominitz tegnap mérkőzésükön barátságos döntetlenben egyeztek ki és így Porátnak, aki könnyű győzelmet aratott, sikerült felzárkóznia. Hellman és Kreidmann a szokott játékokat adták, a 8-ik fordulóból függőben maradt Porát — Perc játszmát 9 óras küzdelemben Perc nyerte meg, ami meglepetést okozott. A Czerniak — Ben-Zeév játszma döntetlenül végződött.

A 10-ik forduló eredményei: Porát — Felixbrodt 1:0; Hellman — Silbermann 1:0; Kreidmann — Perc:

1:0; Kágán — Ben-Zeév 1:0; Blumenfeld — Dominitz 0.5:0.5; Bernstein — Szigalov 1:0; Aloni — Bleimann 1:0. A Szmiltiner — Czerniak játszma függőben maradt.

A tabella állása a 10-ik forduló után:

1. — 3. Blumenfeld, Dominitz, Porát 7 pont. — 4. — 5. Hellman, Kreidmann 6.5 pont. — 6. — 8. Bernstein, Bleimann, Aloni 5.5 pont. 9. Czerniak 5 pont (1 függő). — 10. — 11. Szmiltiner, Kágán 4.5 (1). 12. Perc 4 pont. 13. — 14. Silbermann, Felixbrodt 3 pont. — 15. Szigalov 2.5 pont. — 16. Ben-Zeév 2 pont.

Herz Lajos

Fedezetlen csekkek miatt letartóztatták egy trikotázsüzem tulajdonosait

Az elbocsátott munkások végkielégítésére adott csekkeket a bank nem váltotta be — Több ezer font értékű fonalat sen fizettek ki a Futtermann-fivérek

Fedezetlen csekkek kibocsátása és árucsalás elkövetésének vádjával a tel-avivi bíróság kétnapos vizsgálati fogságba helyezte Slomo és Jicchák Futterman telavivi volt kötődő tulajdonosokat, akiknek a Rothschild-fasor 21 szám alatt volt üzemük. A Futtermann-fivérek üzemből 15 munkás dolgozott, de két hónappal ezelőtt bezárták kötődőjüket és felszámolták a készáru-raktárt. A szakszervezettel meg egyeztek, hogy a munkások végkielégítését csekkekben fizetik ki, amelyet azonban csak két hónap múlva lehet majd beváltani. A héten lejárt a határidő, de amikor a munkások a bankba mentek, kiderült, hogy a végkielégítésként adott csekkekre nincs fedezet.

A becsapott munkások ezután az üzemhez szettek, amelynek ajtaján cédulát találtak: minden ügyben kérjünk forduljanak Lin tel-avivi ügyvédhez. Az ügyvéd azonban kijelentette, hogy már régóta nem foglalkozik Futtermannék ügyeivel. A munkások zárva találták a Futtermann-fivérek Ben Jehuda utcai lakását is és ekkor megletették a feljelentést.

Időközben feljelentést tett a Jiszranil nylonfonal-gyár megfizetése is, aki elmondta, hogy Futtermannék több ezer font értékű árut vásároltak náluk, azt ígérték, hogy másnap fizetnek, a vételárát azonban még ma sem egyenlítették ki. A kettős feljelentés nyomán letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték Futtermannékat.

Száz fonttal fog megdrágulni a telefon felszerelési díja

A következő három évben 100.000 új készüléket akarnak felszerelni

Pinchász Szapir pénzügyminiszter közölte, hogy 100 fonttal megdrágul a telefon felszerelési díja. Az egyik esti lap munkatársának adott nyilatkozatában a pénzügyminiszter azt is elmondta, hogy az elkövetkező három évben száz ezer új telefonkészüléket szerelnek fel és ennek a munkának a végrehajtásához negyedmilliárd font beruházás szükséges. Egy telefon felszerelése tehát átlag 2500 font kiadást igényel.

A pénzügyminiszter megerősítette azokat a már napok óta keringő híreket, hogy kétszeresére emelik

a külföldi utazási adót és szolgáltatási adót vetnek ki a bárókra, valamint a gépkocsivezetés tanulására is. A pénzügyminisztérium folytatni fogja az úgynevezett biztonsági bélyeg (bulbitachon) behajtását, de azt nem olvasztják bele az általános és állandó jellegű adóhálózathoz. Mint közölték, egyelőre nincs kilátás arra, hogy a pénzügyminisztérium megszüntesse a biztonsági bélyeg nevű kivételést.

ORTOPÉD-SPECIALISTA VAMOS PEDIKUR
Bétfélek gipszintára, gumihártyák.
Éjjeli-nappali viselhető servetők. • Fűzők.
TEL-AVIV, DIZENGOFF-U 155. • TELEFON : 227284.

UJ OLE! JOGA VAN VAMMENTESEN IMPORTALNI

Rendelje meg háztartási cikk szükségleteit.

Az összes világmárkák: General Electric, Westinghouse, Grundig, Telefunken, Philips, Kenwood, Tropical, Rosenthal, stb. Pianinók — katalógusi áron alul

EF-EF IMPORT-EXPORT S. FARKAS

TEL-AVIV, Petách-Tikva-út 9. I. — Telefon 66272 (Tácháná Merkazitnál). Minden általunk vásárolt tárgyra vállalkunk szolgáltatást és biztosítást. Vásárlás előtt kérje ajánlatunkat. Részletes felvilágosítás - vételkötöttség nélkül: vasárnap, kedden és csütörtökön 8-4-ig, hétfőn és szerdán 8-6-ig és pénteken 8-1 óráig.

Mindenütt megteltek a vizgyűjtő medencék

A Mekorot jelentése szerint a legutóbbi esőzések következtében az ország minden részében megteltek a mesterséges vizgyűjtő medencék. A 9 évvel ezelőtt épített Ajalon medence, amely még sosem volt tele, ma 5 millió köbméter vizet tárol, amely Jeruzsálem környékéről és a Judeai hegyekből jött. Az Ejn Kerem melletti vizgyűjtő is majdnem megtelt és egymillió köbméter vizet tartalmaz.

A Zikim kibuc mellett a Sikma-medencében tegnap beszüntették a víz szivattyúzását, miután a medencét a chevroni hegyekből lezuduló újabb víztömeg árasztotta el. A környező homokbuckák öntözését szolgáló szivattyúzás csak az áradás megszűnése után újítható fel. Ugyancsak megtelt a Tel Jeruchám, valamint a Tel Baruch melletti vizgyűjtő medence is, amelyek mindegyikében egymillió köbméter víz van.

Telefonösszeköttetés a világrészek között

Róma, (Reuter). — A nemzetközi telekommunikációs szervezet tervező bizottsága jóváhagyta azt a tervet, amely lehetővé teszi a kontinensek közötti telefon és telex-kapcsolatokat. A szervezet szövívője elmondta, hogy a terv végrehajtása után minden telefon, vagy telex előfizetőnek módjában lesz felhívni olyan telefon, vagy telex előfizetőket, akik más államban, vagy más kontinensen élnek. Az előfizető előbb egy különleges számot fog tárcsázni, amely a kért országgal kapcsolja össze, utána pedig a kívánt telefon számot kell kiképeznie a készüléken.

Félaautomatikus rendszerű nemzetközi kapcsolat is lehetséges espedig úgy, hogy az előfizető előbb lakóhelyének telefonközpontját hívja fel és onnan kapja meg a kapcsolást más államba, vagy kontinensbe.

A Christine Keeler-film bemutatója

Koppenhága, (IFP). — Ma kezdik meg a Christine Keeler botrányáról készült film bemutatását Koppenhágában. A film, amelynek címe „A Keeler-est”, bemutatja a híres „maneken” életregényét 16 éves korától, amikor Londonba érkezett és elkezdett dolgozni, mint fényképmodell. Keeler szerepét Ivonne Buckingham színésznő játssza, míg dr. Ward orvost John Drew Barrymore jeleníti meg. John Profumo volt hadügyminiszter nem szerepel, de látszik a meztelen profilja, amint egy fürdőmedencébe ugrik. A film, amelyet tegnap bemutattak az újságírók előtt, dr Ward öngyilkosságával végződik.

Christine Keeler, aki hamistanuzásra való felbujtás miatt kilenc hónapos börtönből, természetesen nem lehet jelen a produkció bemutatóján.

Izraeli hétköznapok

Írta: Barzilay István

Békés kereszties hadjárat

A XI-ik század végén, amikor II. Orbán pápa meg hirdette a kereszties hadjáratot, a katolikus egyház reneszánszát remélte a Szentföld meghódításától.

Természetesen, nehéz analógiát felfedezni a pápaság akkori és jelenlegi helyzete között. II. Orbánnak más problémái voltak 1095-ben, mint VI. Pálnak vannak 1963-ban.

A keresztény egyház néhány évtizeddel ezelőtt szakadt ketté, 1054-ben, amikor Kirulárius Mihály bizánci pátriárka meghirdette a görögkeleti egyház önállóságát. Vallási okokkal magyarázták, de politikai és etnikai okok voltak mögötte. Azt mondták, hogy a római egyház meghamisítja a kereszténység alapvető dogmáját, amikor azt hirdeti, hogy a Szentlélek nemcsak az apától van, hanem a fiutól, Jézustól is. A görög egyház nem adta meg ezt a privilégiumot a fiúnak is. Azt is Róma bűnéül rótta fel Bizánc, hogy papjai simára borotválták az arcukat.

De nem, lényegében nem ezek a hitbeli viták szaktították el egymástól a nyugati és keleti keresztényeket. Politikai-hatalmi tényezők játszottak közre. Bizánc akkor állt hatalma tetőpontján, Róma pedig kis város-állam volt, mely egymással versengő nyugati államok közötti hintapontikkával tartotta fenn a pápaság hatalmát és tekintélyét. A görögkeletiek politikai és egyházi terjeszkedése gigantikus méreteket öltött a Rómához viszonyítva. Megtérítették a szlovákokat és befolyásuk Bizáncotól Moszkváig terjedt.

S mialatt a marakodás a kettészakadt keresztény táborban folyt, Mohamed próféta tanai meghódították a Keletet.

II. Orbán azt hitte, hogy a kereszties hadjárata révén elfoglalja a Szentföldet és kiűzi a kereszténység őshonából az eretnek iszlámot, helyreállítja ezáltal Róma uralmát és tekintélyét.

Azt hitte, s talán logikusan hitte, hogy a kereszties hadjárat hitet-ébresztő erejével visszazserzi Róma számára a hatalmas keleti világot. Nem számolt azzal, hogy Bizánc örökölte a görögök ősi gyűlöletét a latin Róma iránt, egyfajta proletár-öntudattal utálta az egykor gazdag Rómát, amely a politikai és egyházi oligarchia visszaállítására vágyott, ezért vált a közép-kelet egyik katonai tényezőjévé.

A kereszties hadjáratok megindultak, a kereszties hadak ideig-óráig birtokukba kerítették Jeruzsálemet.

De Bizánc féreállt. Nem csatlakozott a keresztiesekhez. S Róma nem is tudta legyőzni Mohamedet, mind a mai napig.

A pápaság nem nyerte vissza régi fényét; a szakadás véglegessé vált a keleti egyházzal. S a Szentföld, a kereszténység bölcsője, megmaradt az Iszlám birtokában.

S most VI. Pál látta elérkezettnek az időt, hogy csaknem ezer évvel a kereszties hadjáratok csődjét után — szentföldi zárandokolással kezdje meg a katolikus egyház régi dicsőségének helyreállítását.

Egészen más nemzetközi konstellációk jegyében, mint 1095-ben.

A görögkeleti egyház befolyásának hatalmas területén most az ateista kommunizmus uralkodik.

A Szentföld egyrészen helyreállt a zsidó nép önállósága.

S az aprólékos teológiai viták helyett — a húszadik

század gigantikus tudományos fejlődésével áll szemben, amely igen közeljutott mindazon titkok feltáráshoz, amelyeket az egyház eddig isteni eredetűeknek tartott.

A jelenlegi pápa nagy elődje, XXIII. János felismerte, hogy az egyháznak fel kell vennie a harcot az ateizmus és az atomkorszak sorsdöntő tudományos eredményeivel, új tartalommal kell megtöltenie az egyházat, ha biztosítani akarja fennmaradását.

S ennek a politikának a folytatásaként, s talán egyik legnagyobb jelentőségű tetteként —, utódja, VI. Pál, elzarándokol a Szentföldre.

Hol vannak már azok az idők, amikor a pápa hívó szavára hadseregek álltak glédába, hogy felszabadítsák Jeruzsálemet? A pápa nem számíthat már azzal, hogy egy ilyen hadjárat létrejöhet, s hogy ezáltal visszahódítsa Rómának az eltevérdt nyáját, a körögkeleti keresztényeket.

Azzal azonban igen, hogy a szentföldi zárandokolással közelebb hozza egymáshoz a keresztény egyházakat. VI. Pál, elődje nyomdokain haladva, az egyházak közötti együttműködést hirdeti, — bizonyára azzal a melléggondolattal, hogy az együttműködésből — talán — egyesülés lesz, azaz, a keresztény egyház egységének helyreállítása a Vatikán égise alatt.

A vallás az egész világon védekező állásokba ásta magát; az ateizmus és a tudományos felfedezések kényszerítik defenzív politikára. E tekintetben nincs különbség a katolikusok és a görögkeletiek között, sőt ellenkezőleg, ma már Róma helyzete látszik jobbnak. Hisz katolikus nagyhatalmak vannak mellette, mint Franciaország, Olaszország, Spanyolország s egész Dél-Amerika. A görögkeleti hívők birodalma, a nagy orosz rezervoár elvesztése után, jelentéktelenné szűkült.

Azt reméli tehát a Vatikán, hogy az egyház megreformálásával, — mint a

püspökök kollektív felelőssége, vagy a latin imanyelv ról való lemondás és a pápa vatikáni elzárkózásának a megszüntetése — végre megteremtí a pszichológiai készséget a kereszténység egyesítésére.

Feltételezzük, hogy a muzulmán világ ezért fogadják ilyen ellenségesen a pápa szentföldi útját.

Ezért uszít Kairó olyan hevesen az ellen, hogy VI. Pál elzarándokoljon Názáretbe, ezért állítja be politikai lépésnek.

Ebben a vádban van valami igazság. Nemcsak imádkozni jön ide a pápa, nemcsak azért, hogy a világbékieért imádkozzék. — Egyházipolitikai indítékai vannak a zárandokútnak és a muzulmán világ, amelyben az egyház és az állam fogalma nem differenciálódott annyira sem, mint például nálunk, zsidóknál, érzékeny az ilyen egyházipolitikai szándékokkal szemben.

Izrael és a világ zsidósága félreáll e hármasság összekötőszől, amint nem volt cselekvő részese a kereszténység történelmének két évezredében sem.

Passzív részesei voltunk. A kereszties hadjáratok Európában zsidómészárlásokkal jártak együtt, s a kis zsidó közösség megkínzásával itt, Erec-Jisráélben.

Most, amikor a pápát az önálló Izrael küldöttei fogadják majd a Mandelbaum kapunál, s az állami turisztikai hivatal emberei épp úgy fogják kalauzolni, mint más keresztény zárandokokat, — a passzív szereplés veszélye sem fenyeget bennünket. Udvariansan fogjuk fogadni az előkelő külföldi vendéget és még meg sem fogjuk kérdezni tőle, hogy a Vatikán miért nem ismeri el Izraélt, Jézus szülőföldjének szuverén államát. S jogos büszkeséggel fogjuk neki megmutatni országunkat, amelyben most összegyűjtjük a bolygó népet.

Azt a népet, amelyből a kereszténység alapítói is származtak.

Óriási petróleumtartalékok rejlenek Izrael földjének mélyében

Sir Ben Lokspieser szenzációs közlése az egyik amerikai kőolajvállalat geológiai vizsgálatának eredményéről — Mindenféle talaj termővé tételére alkalmas műtrágyát fognak előállítani Arad körzetében

Az arab bojkott-fenyegetések ellenére az angol-izraeli kereskedelmi kapcsolatok emelkedő tendenciát mutatnak és az idén Anglia 35 millió fontsterling értékű árut szállított Izraelbe. Ezt közele Jisráél Ziv, az Izrael — Anglia Kereskedelmi Kamara elnöke a tárgyalás Londonban megtartott évi diszebedjén. A német jóvátételi juttatások végük felé közelednek és Ziv nem lát semmi okot arra, hogy angol kereskedők és iparosok miért ne próbál-

nák meg az izraeli piac meghódítását kiváló árukkal és versenyképes árukkal. Egyébként elárulta, hogy az Izrael — Anglia Kereskedelmi Kamara tagjai között számos olyan cég van, amely szintén megkapta az Arab Liga bojkottirodájának a kérdőívét, hogy tartanak-e kapcsolatot Izraellel, de ezek a cégek semmibe vették a kérdőíveket.

Ziv után Sir Ben Lokspieser, az izraeli országfejlesztési minisztérium melletti működő technológiai

tanács tagja szólalt fel. Tévédés és hiba azt mondani, mintha Izrael ásványi kincsekben szegény ország lenne — hangoztatta a szónok. — Az angol szakértő felfedte, hogy egy nemrég végrehajtott geológiai vizsgálat kimutatása szerint — amelyet az egyik amerikai kőolajtársaság finanszírozott és hajtott végre, — óriási petróleumtartalék fekszik Izrael földjének mélyében. A lényeges probléma az, hogyan lehet ezt a nagy mennyiségű olajkincset a legelőszőbb eszközökkel és a legrentábilisabb termelési módon felszínre hozni.

Sir Ben elmondotta még, hogy javaslatára újabb műtrágyagyártást létesítenek Arad mellett, ahol különböző vegyi összetételű műtrágyát fognak termelni, amelyeket úgy állítanak össze, hogy bármilyen talaj megtermékenyítésére felhasználhatók legyenek. A gyár létesítése után Izrael abban a helyzetben lesz, hogy az összes ázsiai és afrikai államok műtrágya- és más vegyianyag szükségletét kielégítheti majd. Beszédét az országfejlesztési minisztérium mellett lévő technológiai tanács tagja így fejezte be: „Nem hiszem, hogy van-e még egy ország a világon, amelynek olyan lehetőségei vannak ezen a téren, mint Izraelnek”.

IZRAEL JELENTŐS HALADAST ÉRT EL AZ ŰRKUTATÁS TERÉN

A haifai Technion két fakultása foglalkozik a mindenség titkainak tanulmányozásával

Jelentős előrehaladást értek el a világrkutatás terén az izraeli tudományos intézmények. Ez derült ki Dávid Abir professzor, a haifai Technion aeronautikai fakultása dékánjának előadásából. Abir professzort most az izraeli tudományos akadémia mellett működő nemzeti világrkutatási bizottság tagjává nevezték ki. Ebből az alkalomból az újságírók kérdéseire elmondotta, hogy a világrkutatási bizottság két területen belül fog működni. A világrkutatással összefüggő munkálatok és kutatások végrehajtását kez-

deményezi és javasolja, más részről pedig képviselni fogja Izraélt a hasonló jellegű tudományos munkával foglalkozó intézmények felé külföldön.

A haifai Technion — mondotta, — két fakultás munkájának egy részét a világrkutatásnak szenteli. Így például tanulmányozzák és vizsgálják a felső atmoszféra tulajdonságait összefüggő műszerek tökéletesítésének a lehetőségét is. Ezenkívül a Technion együttműködik az asztro-nautikai egyesülettel a műbolygók nyomkövetése terén.

Anyaságtól az örökkévalóságig

(Most, amikor a kártérítési törvény valószínűleg utolsó módosítása előtt, a különböző zsidó képviselők paragrafusok paragrafusok harcra lépnek érdekeikért a bonni pénzügyminisztérium törvényelőkészítő bizottsága előtt, olvasóinkat alkalmassint érdekelni fogja, hogyan fest közelről a nyugat-német népjóléti állam berendezése.)

(Reprinted by permission from TIME, The Weekly Newsmagazine, copyright TIME Inc., 1963.)

Nyugat-Németországban az anyatej kincstárilag szubvencionált árúikk; a törvény értelmében a várandós anyák három hónapig szabadságot kapnak teljes fizetéssel és további fizetett szabadságot az esetben, ha szoptatják csecsemőiket.

Talán Svédország kivételével, Nyugat-Németország a nyugati világ legtekintélyesebb népjóléti állama. Habár Ludwig Erhard gazdasági csodája néha azt a benyomást kelti, hogy Nyugat-Németország a szabadonfutó laissez-faire csodávilága, a valóságban a német népet az anyaméhtől a kopsorsóig szociális elnyökkel dajkálják és halmozzák el. A német jóléti állam alapjait még Bismarck fektette le, de manapság ez a jólét olyan elérkező kiadásokkal jár, hogy már a németek is kezdik megszokni.

A szülő, minden egyes gyermek után évi 210 dollár állami segínyt kapnak. A középiskolai oktatás ingyenes és az egyetemi oktatást nagyban szubvencionálják. Ház és lakásvételnél a jelzálogkölcsön javarészt föderális alapok garantálják. Az ipari munkásságról a nemzeti egészségügyi biztosító gondoskodik. Rókkantság esetén, függetlenül attól, hogy a rókkantság munkabaleset következménye, vagy sem, az állam életre szóló nyugdíjat folyósít és a temetkezési hozzájárulás olyan tekintélyes, hogy sehol a világon nem látni olyan fényűző temetkezéseket, mint Nyugat-Németországban.

A mezőgazdasági termé-

kek szubvenciója uri módon biztosítja a kisgazdák megélhetését, a kezdő üzletemberek pedig jelentős adókedvezményekkel kényeztetik. Az ingatlan tulajdonosokat kárpótolják a háborús károkért függetlenül attól, hogy azokat a náciok avagy a szövetségesek kezétől szenvedték el és a hadiözvegyek, valamint a keletnémet menekültek különleges járulékokat élveznek. „Egy szoptató anyja, aki Kelet-Németországból menekült át, özvegyasszony, elvesztette a vagyonát a háborúban és ráadásul eltörte a lábát, annyi szociális jótéteményt élvez, hogy bizonyára milliomos” — kalkulálja egy nyugatnémet állami tisztviselő.

Mint mondtuk Németország népjóléti programját Bismarck kezdeményezte, aki így akarta kifogni a szelét a szocialisták vitortájából; Hitler további kedvezményekkel kedveskedett népének. A régi törvények érvényben maradtak és az újak további előnyöket biztosítottak. Konrad Adenauer tovább építette a népjóléti államot.

Szembesítve az egyre növekedő honvédelmi és fejlesztési kiadásokkal, Erhard kancellár szeretné az egész programot egy új Szocialpakt (globális szociális juttatások) rendszerébe átszervezni. Tekintettel arra, hogy több, mint 800,000 munkahely áll betöltetlenül, a munkanélküliségi biztosítás nagyjából anakronizmussá vált. Anyira hogy a múlt évben a munkaadót már fel is mentették a kötelező hozzájárulásaiktól. Egyidejűleg a nagy prosperitás népszerűtlenné tette a társadalombiztosítót, amely csak kórházakba utalja be a betegeket, korlátozza az orvosok választását és nem ír elő idegnyugtatókat, amelyekért mostanában boldogulnak a németek. „Miért üljek egész nap egy másodrendű orvos sivar városbójában bányamunkások, utcaseprök és mit tudom kicsodák között?” csicsergi egy csinos

megengedhetek magamnak jobbat is!”

De minden eddigi kísérlet, amely a Szocialpakt csökkentésére irányult, viharos ellenállásba ütközött úgy jobbról, mint balról. Például mikor Erhard a háborús áldozatok javára legutóbb megszavazott további 300 millió dollár kártérítést nem egyszerre, hanem részletekben akarta kifizetni, még a saját pártja is éles támadást intézett ellene a parlamentben. A szocialisták és a szakszervezetek érthetőleg attól félnek, hogy a reform a dolgozók jövedelmének csökkentését célozza. Az üzletemberek viszont meg vannak győződve róla, hogy ha a kormány csökkenteni a népjóléti kiadásokat, a különbözetet az ő zsebből kell majd megtéríteni. Bár mindkét oldal egyetért abban, hogy ha el akarják kerülni a deficités költségek és az inflációt, reformra van szükség, a kormány rájött, hogy sokkal könnyebb adni, mint visszavenni emberektől azt, ami már az övéké.

38 millió dollár a menekülteknek

New-York, (Reuter). — Amerika és Anglia, amelyek a palesztinai menekültsegélyező ügynökség költségvetésének túlnyomó részét fedezik, azt követelték, hogy hatékonyabban használják fel a kiutalt összeget és kerüljenek el minden pazarlást. Amerika 24 millió 700 ezer dollárral járul hozzá a költségvetéshez, amelyet az jövő évre 38 millió dollárra terveznek, míg Anglia része 5 millió 400 ezer dollárt tesz ki. Dr. Davies, a menekültsegélyező szervezet lemondott igazgatója előre bejelentette, hogy a költségvetési év 1.6 millió dolláros deficitet fog végződni.

Nyugat-Németország 400 ezer dollár hozzájárulásra vállalt kötelezettséget, Franciaország pedig 206 ezer dollárt ígért.

A HETI SZIDRA

— MIKÉC —

Történt két év múlva, hogy Fáraó álmódott: íme, ott áll a folyó partján, s íme, a folyóból feljött hét tehén, szép alakúak és kövér húsúak, s legeltek a nádasban. S íme, jött utánuk másik hét tehén, rút alakúak és vékony húsúak és megállottak az ott levő tehének mellett a folyó partján. És a rút alakú és vékony húsú tehének megették a hét szép alakú és kövér tehent. Erre Fáraó felébredt.

(Brésit 41, 1-4)

Az egész heti szidra csupa drámai feszültség: Fáraó álma, József álmofejtése, József fantasztikus karrierje, a bőség hét éve és nyomában az éhínség, a József által foganatosított rendszabályok, József találkozási testvérséve, a kémkedés vádja, az apa aggodalma, Benjámin Egyiptomban, majd a dráma csúcspontja, amikor a jóslás ezüst serlegét megtalálják Benjámin zsákjában.

Népszerű kommentárjában *Reb Josséf Cvi Hertz*, a Brit Birodalom néhai főbírja, ezzel kapcsolatban a következőket írja:

„Mint a nyár és a csillagos ég, mint az öröm és a gyermekkor, úgy kapják meg és büvölik el az ember lelkét ezek az elbeszélések fenséges egyszerűségükkel, nagy komolyságukkal és csodálatos szépségükkel. Valóban pótolhatatlanok a gyermekek erkölcsi és vallási nevelésében. Maga az a tény, hogy ezek az elbeszélések több mint három ezer év után is még mindig érdeklődést keltenek minden faj és világtáj gyermekeinél, bizonyítja, hogy örök értékek rejlenek bennük. Nincs a világon más irodalom, amelyben erre példa volna.”

A József-dráma körül hatalmas irodalom keletkezett. Íme, néhány gyöttrő kérdés: Évek hosszú során át miért nem adott József életjét magáról? Igaz, testvéreire joggal neheztelt, de miért nem vigasztalta meg gyászborult édesapját? Amikor pedig a testvérek megjelentek előtte, miért üzte velük ezt a lelketlen játékot, miért nem fedte fel azonnal kiletét?

József házassága is különös. Vajon a mindenható alkirály és élelmiszerügyi miniszter számára nem akadt egész Egyiptomban megfelelő parti? Pont a Potifár lányát kellett feleségül vennie? Amikor pedig megszületett első gyermeke, a következőket olvassuk: „Ez nevezte József az elsőszülöttet Menassénak, mert Isten elfeledte velem minden szenvedésemet és atyám egész házat.” A mondat első felét megértjük: az ember boldog, ha sorsa jóra fordul és szenvedése véget ér, de mi öröm in abban, hogy valaki elfelejti az atyai házat?

A testvérek megrémítésére rendezett cirkuszt sem értjük. Mit akart tulajdonképpen József magatartásával elérni? Tényleg nem gondolt volna arra, hogy Benjámin elhurcolásával az apját a kétségbeesésbe kergeti?

József házasságával kapcsolatban érdekes magyarázatot találunk *Reb Zalmán Sorotzkin*, „Ozójim lá-Torá” című kiváló művében. „Az Írás arról számol be, hogy a kinevezés után Fáraó megváltoztatta József nevét és megnősítette őt.” A névcsere még értjük, de milyen szerepe van itt a házasságnak? Miért volna az alkirály megnősítése a király feladata?

A bevezető után Ráv Sorotzkin így folytatja: „Fáraó magatartását három indokkal tudjuk megmagyarázni. Elsősorban is attól tartott, hogy a Potifár-családban József szemére fogják vetni egykori rabszolgavoltát. Ezért gondoskodott róla, hogy a volt rabszolga Potifár-lányt vegyen feleségül. A házasság garancia volt arra, hogy a titok sohasem fog napfényre kerülni. A második indok: A József és Potifárné körüli pletyka. A házasság azt bizonyította, hogy maga Potifár sem ad hitelt a mende-mondának, hiszen a meghurcolt fiatalemberhez adta lányát. A harmadik ok József pozíciójával magyarázható meg. A tömeg örök időktől fogva rosszában veszi, ha jött-ment idegen a hatalom magas csúcsára tornázza fel magát. Ezért Fáraó első dolga volt megnősíteni Józsefet, mert a házasság révén polgárjogot szerzett Egyiptomban és belépett az ottani társadalomba.

A József-dráma Brésit könyvének 14 fejezetét dleli fel. Ebben a fordulatokban gazdag, izgalmas elbeszélésben látjuk, milyen kényszerítő körülmények között kerül Jákob Ávinu és családja Egyiptomba, hogyan válik valóra az Abrahámnak szóló isteni rendeltetés: „Tudj meg, hogy idegen lesz a te magzatod olyan országban, amely nem az övék, szolgálják teszik és sanyargatják őket...” S ami a legfontosabb: Az egyiptomi szolgaságban a család néppé lesz, amely honfoglalásra indul...

A magyarázó mély, szimbolikus jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek, hogy az egész elbeszélésben egyetlen betoldás van, a 38-ik fejezet,

amely Joda és Támár esetét mondja el. Abból a hagyományból indulnak ki, mely szerint „aznap, amikor a Templom elpusztult, megszületett a Messiás.” Az egyiptomi jerida — írják a kommentátorok — a zsidó történelem mélypontja volt: a törzsek acsarkodtak egymás ellen, az országot éhínség gyötörte, az ösálya szeretett fiának elvesztését gyászolta... Ugy tünd, hogy teljesen eltávolodtak a nagy és igazi céltől: hogy a zsidóság önálló néppé váljék és ura legyen saját sorsának... Ebben a sötét és kilátástalan órában a remény friss sugara villant meg... Joda és Támár találkozásából megszületett Perc. Az ő leszármazottja Dávid, a zsol-táros- király, a zsidó monarchia megalapítója. S ugyancsak ő az őse az eljövendő Messiásnak, aki a maradéknélküli megváltást fogja hozni a zsidóság számára.

Ebben a betoldott 38-ik fejezetben rejlik a zsidó sorsra jellemző mély szimbólum: Még mielőtt világra jött volna az első elnyomó, — megszületett az igazi zsidó Messiás...

A pápa szentföldi zárandokútja különböző találgatásokra ad alkalmat. Vajon mi húzódik meg a szokatlan hadárokat mögött? — teszik fel a kérdést minden oldalról. Az egyházi és politikai jellegű feltevések tömkelegében akadt egy, amely utalt arra az időre, amikor a Szentföld keresztény impérium alatt állott. Ezek szerint látogatásával VI. Pál pápa emlékeztetni akarja a világot arra, hogy a rivalizáló zsidók és arabok mellett létezik egy harmadik tényező is, aki jogot formál a Szentföldre: a katolicizmus, illetve, a nemzetközi kereszténység.

Érdekes módon éppen a napokban hagyta el a sajtót Jehosua P r a w e r professor kétkötetes monumentális műve, amely zsidó szempontból értékeli ki a kereszties hadjáratokat, illetve azt a mintegy kétszáz évre terjedő periódust (1099-1291), amíg Erec Jiszráél a kereszt uralma alatt állott. Az 1100 oldalas mű, amelynek címe „Toldot mánlechét hácalvánim b'Erec Jiszráél” (A kereszties birodalom története Erec Jiszráélben), a Moszad Bialik gondozásában jelent meg Jeruzsálemben.

A kereszties birodalom összeomlásának okait kutató P r a w e r professor önkéntelenül is párhuzamot von a 13-ik és a 20-ik század, illetve a keresztiesek kísérlete és a zsidó országépítés között. „A keresztiesek — írja — uraltak ugyan az országot, de nem eresztették gyökeret benne. Mai fogalmak szerint: vállalták az alijja parancsát, de a hitjávut (mezőgazdasági letelepedés) parancsának nem tettek eleget. A keresztiesek képesek voltak hatalmas katonai táborok építésére, ugyancsak hősiessé viselkedtek a háborúban és a hódításokban, de minden kísérletük és erőfeszítésük ellenére sem sikerült röghöz kötött frank lakosságot teremteniük, illetve mezőgazdasági településeket egy olyan réteget, amely uralja a földet és annak termését...”

Összegzésül: a kétszáz éves keresztény uralom múltó epizód volt Erec Jiszráél történetében, amelyre ma mindössze romok és régészeti leletek emlékeztetnek. P r a w e r professor alapvető megállapítása szerint „a kereszties hadjáratok kudarcának történelmi tanulsága, hogy Erec Jiszráél, amely kizárólag gyermekei számára van fenntartva, nem fogad be egyetlen népet, vagy nemzetet sem...”

A kereszties birodalom összeomlása után nemcsak a katonai kudarcot kellett megmagyarázni. Az igazi nehézség ideológiai síkon mutatkozott meg. Válaszolni kellett arra a kérdésre: Tulajdonképpen mit akar Isten? Azt akarja vajon, hogy a Szent Sír a mohamedánok kezében legyen? — Ellenkező esetben — miért nem segít a hívőket, hogy azt örökre meghódítsák?

Jóllehet kétszáz éven át pápák és fejedelmek úgy állították be a dolgot, hogy a Szent Sír birtoklásával áll, vagy bukik a kereszténység — a katolicizmus ezt a válságot is túlélte. Mindössze a pápa nem zárandokolt el Jeruzsálembé, nehogy akár jelképesen is kénytelen legyen idegen, illetve „nemhívó” hatalom előtt meghajolnia.

A történelemkönyvet lapozgatva, hajlamosak vagyunk annak feltételezésére, hogy VI. Pál jelenlegi látogatásával egy más keresztény hiedelmet kíván feladni, amely ma, Izráel állama fennállásának 16-ik évében éppen annyira tarthatatlan, mint a Szent Sír birtoklásához fűződő dogma volt 1291-ben... A bolygó zsidó meséjére gondolunk, aki megtagadta Jézust és ezért örök hontalanságra van ítélve... Abban a néhány rövid órában, amit öszentsége Izráelben fog tölteni, alkalma lesz látni: ami a keresztény világnak nem sikerült, — a zsidó népnek igenis sikerült... A zsidóság gyökeret eresztett ebben az országban, uralja ennek földjét és ennek termését... Ami pedig az isteni akaratot illeti: Isten akarata aligha nyilatkozott meg valaha és valahol olyan világos formában és olyan beszédes tényekben, mint éppen Izráel állama esetében...

Ha a pápa eljut e felismerésig, innen valóban már csak egy lépés lesz, hogy a szerencsétlen, kétezer éves antagónizmus okozóját végre-valahára levegyék a keresztfáról...

Egymás között...

— MAGYAR-ZSIDÓ KURIR —

Fleischer Károlyt, az Uj Kelet nyomdájának vezetőjét, a nagytekintélyű szakembert melegen ünnepelték munkatársai az egyik tel-avivi étteremben 70 éves születésnapja alkalmából. A bensőséges hangulatu ünneplés során egy aranyplakettet nyújtottak át Fleischer Károlynak, melyen az Uj Kelet valamennyi nyomdai dolgozójának aláírása szerepel. Az ünnepelt meghatottan köszönte meg a szeretet és megbecsülés megnyilvánulását.

Barátok és ismerősök melegen szeretettel köszöntötték dr. Weisz Dezsőt és nejét Deveseri Ancit leányukat Mirjám, Flomin Rámi Jeruzsálemi tanárjelölttel való esküvője alkalmából. Az esküvői szertartást dr. Frenkel Jenő főbíró, Szamek Jákob főbíró segédletével vezette le. Utána fogadás volt a Bné Brit Rend székházában, melyen több mint félezen jelentek meg.

Fehér Iona hegedűművésznő, a tel-avivi zeneakadémia tanára európai látogatásra utazott.

Simon Tibor, a HOH sajtó- és kultúrügyeinek vezetője, az Uj Kelet cikkirója e héten feleségül vette a beregszászi származású Spiegel Gizit.

A natanjai HOH e héten rendezte meg szép számú közönség előtt Leichter Eli együttesének előadását. A szép sikerben Peer Emmy, Regős Klára, Leichter Eli és Karczag Aranka osztoztak. Igen szellemes bevezetőt tartott dr. Schnabel, Ede, a natanjai HOH elnöke.

Mult pénteken beszámoltunk a Bné Brit Rend tel-avivi Nordau páholya új vezetőségének megválasztásáról. Egyidejűleg a páholy diszelnökévé egyhangulag Kántor Miksát választották meg, akinek nagy érdemei vannak a Nordau-páholy létesítése és fejlesztése terén. Dr. Weisz Dezső, aki két éven át töltötte be az elnöki tisztséget, a páholy szabályzata szerint mentori minőségben fog tovább működni, míg ügyészek dr. Dináj Józsefet, egyéb fontos tisztségekre pedig Bodor László mérnököt és Österreicher László mérnököt választották meg.

A volt bori munkaszolgálatosok e héten gyűlést tartottak Tel-Avivban, amelyen Winkler Zoltán központi főtitkár és Róth Lajos tel-avivi titkár ismertették a szervezet problémáit. Határozatot hoztak a muszos szövetség által beadott próbaperek továbbfolytatására a siker elérése érdekében.

A dr. Klár Zoltán szerkesztésében. Amerikában megjelenő „Az Ember” című hetilapban olvastuk, hogy az UHJA megtartotta tisztújító ülését. Tiszteletbeli elnöknek dr. Klár Zoltánt választották meg, az elnöki tisztséget Amery J. Worthra bízták, társelnök pedig Albert Oravsky lett. A szervezet husz éves megalapítási évfordulóját ünneplő bizottság elnökévé Sunshine Oszkárt választották meg, aki kijelölte a bizottság tagjait.

A mult héten megtartották Adot-Jámban a HOH alakuló közgyűlést, melyen a többi között a város polgármestere, Avner Garin, is megjelent. A HOH központját dr. Balkányi Zoltán, a tel-avivi szervezet elnöke és Farkas Tibor or-

szágos főtitkár képviselte. A közgyűlés, melyet dr. Rosenfeld Viktor orvos vezett le, Avner Garin polgármestert diszelnöknek, Jakab Józsefet pedig elnöknek választotta meg. Ugyanakkor a szövázás eredményeként ötven tagu választmány került a szervezetre élére.

A szatmári Landsmannschaft kedden este fényes sikerrel tartotta meg első rendezvényét, a chanukabálját. A mérnökök tel-avivi székházát zsufolásig töltötte meg a közönség, akiket az elnök, dr. Weissbrunn Zoltán üdvözölt. — Az első chanukai lángot Glück Mose, a Bilu-iskola növendéke gyújtotta meg, a régi szatmári kórus kíséretével. A bálozó szórakoztatásáról Leichter Eli, a népszerű komikus gondoskodott.

Jicchák Esel főbíró, aki az elmúlt hetekben sikeresen vendégszerepelt Amerikában, szerdán hazatért. Esel főbíró, akit többéves szerződés köt a tel-avivi Héchal Meir zsinagógához, ma este kórusával már a Máne utcán lévő nagytemplomban fog imádkozni.

Hatalmas sikerrel zajlott le a tel-avivi Amerikai Cionisták Házában a Nagyváradról elszármazottak chanuka-estje. Jakobovits Béla, a volt nagyváradiak együletének vigalmi bizottsági elnöke nyitotta meg az ünnepi estet, méltatva Grossman Ödön elnök önfeláldozó munkásságát, melyet az olék érdekében kifejt. Simon Tibor szellemes konferansza nagy sikert aratott és hála taposokkal jutalmazták Gréda József és Rodán István bülettjét, melyet a natháriai Schwarz Miksi zene-kara adott elő.

Rössel Mordecháj, a Nir Ecion mosáv vezetőségi tagja, a Szochnut és a Mizrachhoz tartozó mosávi szervezet megbízásából néhány hónapos küldetésre Ausztriába és Olaszországba utazott.

Szomory Dezső „II. József” című drámáját újítja fel a budapesti József Attila Színház. A sajtós stílusú magyar-zsidó író színpadi művei közül a „kalapos király”-ról szóló a leg sikerültebb; egyébként évtizedek óta most újítják fel először.

LEVEL A SZERKESZTŐHOZ

Panasz a Kupát Cholim jaffai röntgenorvosa ellen

A magyar forradalom után jöttünk az országba, velünk jött 82 éves édesanyám is, férjem 36 font Kupát Cholim járulékat fizetett havonta. Öreg édesanyám ágyban fekvő beteg és legutóbb Jaffára kellett vinnem röntgenre. Nagy megterhelést jelent számunkra a taxiköltség is, de még nagyobb fájdalmat okozott nekem és édesanyámnak az ottani orvos viselkedése.

Igaz, nem tudok írvitül se én, se édesanyám, de ez még nem lehet ok arra, hogy az orvos valósággal ordította beszéljen a pácienssel. Az orvos szerint, ha nem tudunk írvitül, menjünk vissza Pestre. Beteg édesanyám még a röntgen után sem tudott magához témi az idegsokkból. Ilyen eljárásával az orvos igazán nem szolgálja a beteg érdekét.

Bolyos Magda, Cholom, Rech, Atzmon 16.

MAGAS ÉLETBIZTOSÍTÁS ÉS RÖGZITETT TAKARÉKOSSÁG

HAVI KIS BEFIZETÉSSEL A

MÁGÉN 7

utjan

A „MIGDAL” tapasztalt ügynökei rendelkezésre állnak; tanácsal és tervezéssel.

Küldjön

vámmentes IKKA-csomagot magyarországi rokonainak és barátainak

A január első felében kiosztásra kerülő decemberi (12. sz.) listára kérjük, adja fel megrendelését lehetőleg

a most következő héten.

A chanukára küldött megrendeléseket (11. sz. lista) december 6-án kiosztották.

MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSALEM: Vajda Jolan (helyettese Boros Sándor) gé-
után 5-7-ig a Tuv Táam cukrászdában, King George 8.
TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27., 1. emelet, d. e. 10-12
és délután 5-7 óra között. Telefon: 55052.
HAIFA: Léber ökszerület, Nordau 21., délután 4-7 óráig.

Levelezést kizárólag: G. Kemény, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség.

Bojkott és ellenbojkott

Az ujságokból

A bojkottalók megrovása még nem a bojkott megbélyegzése

(HAAREC, független polgári lap).
A Lord Mancroftól elnevezett ügy elvi szempontból fontosabb, mint az ő személyes sérelme. Ez az egész ügy csapásként jött az arab bojkottnak. Az arab bojkott képviselőinek a tevékenysége azért is váltott ki olyan heves ellenkezést, mert megbántotta az angol nemzeti büszkeséget és zsidóellenes diszkrimináció jellegét is magán viselte. Így történt, hogy jobb- és baloldali körök egységesen fordultak szembe az arab bojkottal. Tulajdonképpen ez kényszerítette a kormányt is arra, hogy visszautasítsa a helyettes külügyminiszter útján három arab nagykövetség beavatkozását és később a parlamentben Peter Thomas útján nyilatkozatot bocssáson ki, amelyben elítéli az arab bojkott néhány megnyilatkozását.

Thomas államminiszter hangsúlyozta, hogy az angol kormány a leghatározottabban elutasítja és megbélyegzi az angol vállalatokra gyakorolt bármilyen nyomást, hogy bármilyen oknál fogva megkülönböztetést tegyenek angol állampolgárok között. Szaudia, Líbia és Irák londoni nagykövetségeinek a tevékenységét pedig így rótta meg a miniszter: „Azon reményünknek adtunk kifejezést a diplomatákkal való találkozás, hogy nem fognak ilyen módon viselkedni a jövőben...”

Ez súlyos megrovás, amelyet egyetlen nagykövetség sem könyvel el örömmel. De ha alaposan megvizsgáljuk a kormány nyilatkozat szövegét, úgy kiderül, hogy a kabinet megbízottja a parlamentben tartózkodott magának a bojkottnak kifejezett megbélyegzésétől.

Üdvözet Kenyának függetlensége alkalmából

(CHERUT, a Chérut-mozgalom hivatalos lapja). — Az új állam, amely most a szabad és független népek családjához csatlakozott, a többi, az utóbbi években önállósághoz jutott új államokkal együtt szintén Afrikában van. Azoktól eltérően azonban Kenyáról az ország számos polgára nem most hall először. Kenya neve ismeretes Eric Jiszráél polgárai és a világ zsidóságáé előtt, mert az angol mandatárius hatóság uralma idején oda száműzte a héber szabadságharcosok százait. Az angol uralkodók naiv módon azt hitték, hogy a messze idegenbe való száműzetéssel kiirtják a szabadságmozgalom harcainak szívéből a szabadság, az önálló zsidó állam utáni vágyat. Szükségtelen most arról beszélni, hogy az angolok súlyosan tévedtek.

Kétségtelen, hogy Izrael polgárainak is részük van Kenya mai függetlenségi örömeiben, mert az oda száműzött szabadságharcosok jelentős mértékben hatottak az ottani szabadságharcosokra. És az utóbbi években Izrael állama különböző területeken élénk tevékenységet fejtett ki, hogy szorosabbra fűzze a kapcsolatokat Kenya polgáraival és jövendőbeli vezetőivel. Mindez együttvéve azt eredményezte, hogy az új állam a héten őszinta barátságot hirdetett meg Izrael felé. Meg vagyunk győződve arról, hogy ezek nem üres frázisok.

Izrael állama legmelegebb és legőszintébb jókívánásait küldi Kenyának függetlensége kivívása alkalmából.

A Cádok-jelentés — helyes, de túl kevés...

(HABOKER, a Liberális Párt lapja).
A Cádok-bizottság bizonyos könnyítések javaslatát a pénzügyminisztérium adó behajtása terén. Néhány szociális jellegű módosítást csak örömmel fogadtunk. Ezek közé tartozik az a javaslat, hogy az adómentes személyi jövedelmet 1050 fontról emeljék fel 1225-re és a feleség után 500 fontról növeljék 625-re a levonási alapot és a gyermek után is egyenként 500 fontos adómentes alapot ismerjenek el. A drágasági pótlék, amely eddig adómentes volt, ezentúl — a Cádok-bizottság javaslatai értelmében — az adóköteles összegbe tartozik. — Ez nem annyira szociális jellegű javaslat.

De nem is ez a főhiba. A Cádok-javaslatok hibája, hogy a különféle könnyítések valójában nem képezik a jövedelmi adó mértékének a leszállítását, hanem a péna mai igazi értékéhez való hozzáigazításukat. Példákkal lehet bizonyítani, hogy a középjövedelmű rétegek, mint például szakmunkások, közepes beosztású tisztviselők, akadémikusok és csekély forgalmat lebonyolító önálló tényezők most valójában magasabb arányban adóznak reális jövedelmükből, mint néhány évvel ezelőtt. A Cádok bizottság számukra kidolgozott könnyítései nem elégségesek, mert olyan helyzetbe hozzák őket, hogy lassan nem érdemes már dolgozniuk a jövedelemadó terhe miatt. Egy másik hiba, hogy a jelentés nem veszi kellőképpen figyelembe a dolgozó feleség problémáját.

Mindezen fogyatékoságok ellenére, úgy véljük, hogy a jelentés a helyes irányba mutat, jóllehet számos kívánivalót hagy maga után. És éppen ezért csodálatos, hogy a pénzügyminisztérium meg ezeket a mérsékelt adó-könnyítéseket is habozik elfogadni.

Jobb börtönviszonyokat

(LAMERCHAV, az Achdut Hádová hivatalos lapja). — A héten a lap szerkesztők a rendőrminiszter és az országos börtönfelügyelő kalauzálisával látogatást körutartak meg, mielőtt olyan égetően sürgős az újabb börtön-épületek megépítése, a börtönökben uralkodó jelenlegi zsúfoltság csökkentése és a börtön személyzet létszámának emelése.

A szerkesztők látták, hogy vannak olyan cellák is, ahol 15 ember zsúfolódik össze. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a legtöbb börtön nem mai rendeltetés szerint épült és nem járul hozzá ahhoz, hogy a rácsok mögé kerülő bűnöző — akár visszaeső, akár az életben egyszer megbottlott ember —, lélekben megjavulva kerüljön ki az életbe.

Találón mondotta a rendőrminiszter, hogy még a rabnak is szüksége van egy sarokra, ahol kisorhatja magát. Ez azonban aligha található meg Izrael börtöneiben, ahol a kevésbé romlott fegyencéket is notórius és visszaeső bűnözőkkel együtt kell tartani, ami sok esetben megrontja ezeket a fegyencéket.

Rendkívüli fontosságú és égetően sürgős, hogy a pénzügyminisztérium kiutalja a rendőrminisztériumnak azt az összeget, amely modern és új börtön építéséhez szükséges és amelyről újabb tárgyalások folynak.

Irta: Dán Ofry

rál és bizonyos mértékben az egész zsidó világ ismét az arab-izraeli globális gazdasági csatározás viharába került. Hirtelenében megtámasztottuk egy tekintélyes angol zsidó, a 49 éves, nagytehetségű Lord Mancroft nevét, akinek a 300 millió fontsterling tőkeerejű Norwich Union biztosító társas-

Az igazgatóság védekező álláspontja helyezkedett a kétségbeesetten tiltakozott minden oldalról megnyilvánuló vád ellen, hogy Lord Mancroft menesztése vallási-faji előítélet szagát árasztja.

A dolgok odáig mentek, hogy a Norwich Union, az egyik leghatalmasabb angol biztosító vállalat, amelynek az egész világot behálózó érdekeltségei vannak, hivatalos nyilatkozatot juttatott el a sajtóhoz. Ebből az érdekeltek azt tudták meg, hogy az igazgatótanács „bizonyos arab érdekeltségeket figyelembe véve, a legnyilvánosabb módon bár, de tudomásul vette Mancroft lemondását...”

Jellegzetes angol stílus. Az igazgatótanács „vonakodva” hozzájárul a zsidó lord utálpjának kiállításához...

Ezzel azonban még nem ért véget a botrány. Sőt, úgy tűnik, most kezdődött csak meg a nagy kötéltűzés.

Miután hivatalosan is megerősítették, hogy egy angoliai mammutvállalat zsidó igazgatóját feláldozták az arab követelések oltárán — mindenki forrongott Albion országában.

Nem is annyira Lord Mancroft személyes ügye, mint inkább az esetében megnyilvánuló elvi háttér hozta ki az angolokat a sodrúkból. Az arab szemtelenség ebben az esetben azt a bizonyos cseppet töltötte be a már amúgy is megtelt pohárba, amely az aradat megindulását idézte elő.

Az angol sajtó, a z angol kormány, a parlament összes pártjai, — egységesen visszautasították ezt az arcátlan beavatkozást, melynek sikere esetén létrejött volna egy olyan precedens, hogy most már külső tényezők, ez esetben az arab bojkottiroda szabhatja meg, kik üljenek egy bizonyos angol magánvállalat igazgatóságában...

És itt nemcsak zsidókról van szó. Valójában talán tiszta véletlen az, hogy éppen Lord Mancroft esetében léptek túl a türelmi határát. A lényeges, hogy az arab világ, a damaszki központból irányított bojkottiroda, — amelynek élharcosa az utóbbi esztendőben a Shell és a British Petroleum olajtársaságok koncessziójából mesebeli összegekkel rendelkező Kuwait hercegség lett, —

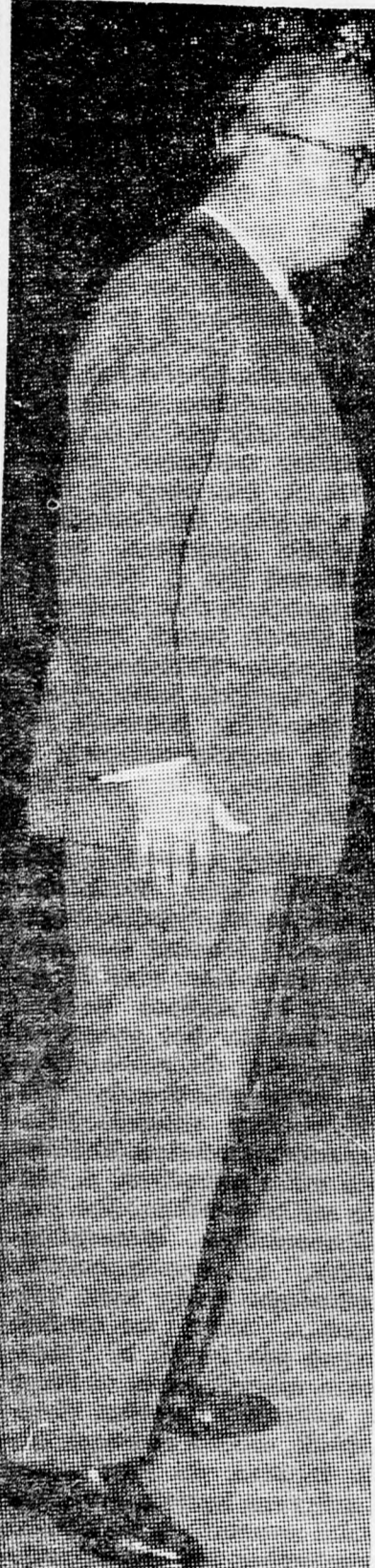
olyan kísérletet tett, amely mindenképpen újszerű a bojkottiroda történetében.

Megpróbálta azt is, hogy kívülről diktálja, kik foglalhatnak helyet azokban a kereskedelmi vállalatokban, amelyek az arab világgal üzleti kapcsolatba akarnak kerülni. A kereskedelemvilág hatalommá emelkedett angol észjárás ezt képtelen megemészteni. Nem kell Izrael-barátoknak, vagy filozsemitának lenni ahhoz, hogy a londoni City pénzemberei a leghatározottabban visszautasítsanak minden ilyen jellegű beavatkozást. Számos nemzsidó angol üzleti érdekeltség ugyan is komoly üzleteket bonyolít le Izraellel és egyben az arab világgal is. Ezek a vállalatok — ha sikerült volna botrány nélkül megúszni Lord Mancroft lemondását, — holnap hasonló sorsnak lettek volna kitéve és az ő fejük felett is lebegett volna az arab zsarolás határt nem ismerő Damoklesz kardja.

Ez ellen a lehetőség ellen kelt ki egy emberként az angol közvélemény, az angol parlament, az angol kormány. És így történt, hogy az első menetben fényes sikert jelentő arab akció, amely a Norwich Union behódolásában és a zsidó lord kiereszkedését lemondásában nyilvánult meg, — politikai bumerángnak bizonyult és az arabok elleni általános felzúdulásban zárt le.

Ennek a felzúdulásnak az erősségét talán semmi sem világítja meg olyan hűségesen, mint az a tény, hogy az angol kormány — nem is emlékezünk arra, milyen hosszú idő óta —, első alkalommal nyilvánosan és hivatalosan utasította vissza az arabok, ebben az esetben Szaudia, Irák és Líbia nagykövetségeinek illetéktelen beavatkozását. És hogy a kép, a reakció teljes legyen, ugyanaz a Norwich Union, amely alig egy héttel ezelőtt „a legnagyobb vonakodással” tudomásul vette Lord Mancroft lemondását, most valóságos Cannossa-járásra kényszerült.

Visszahívta a zsidó... Visszahívta a nagytehetségű igazgatót, akit néhány nappal ezelőtt még könnyű szívvel az arab bojkott náci fogakkal élesztett kutyájának dobott oda prédaul. Emberileg tisztelteméltó, hogy a zsidó lord sértett büszkeséggel nem ment vissza azok közé, akik egy héttel korábban kimondták fölötté az ítéletet. Akkor ugyanis még azt remélték, hogy Kuwait kormány és az egész arab világ zsiros (Folytatás a 6-ik oldalon.)

LORD MANCROFT „bűnös kapcsolatok...”

ságból való erőszakolt kiválása olyan közéleti botrányt idézett elő, amelyhez hasonló talán nem is látunk Angliában a Profumo-Christine Keeler eset óta. Mi a lényege ennek a Mancroft-botránynak és miért viharzott úgy a közélet? Kik szerepelnek ebben a drámában és milyen mélyreható jelentősége van annak Izrael szempontjából? Egyáltalán, hogyan pattant ki a Norwich Union egész ügye?

Ha pontosak akarunk lenni, úgy a londoni Financial Times két hét előtti pénteki számát kell idéznünk, amely minden magyarázat nélkül, szárazon közölte, hogy Lord Mancroft lemondott a Norwich Union biztosító vállalat igazgatóság tagságáról. Alig száradt meg a nyomdafesték a tekintélyes Financial Times lapjain és már az utcán volt vasárnap a nagy példányszámú Sunday Telegraph, amely egy araszszal fejebb lebbentette a konzervatív párthoz tartozó, jóképű angol-zsidó lord lemondásának az igazi háttérét borító függőnyt. Az újság tudni vélte, hogy Lord Mancroft az arabok nyomására kényszerült megválni az óriási tőkeerejű vállalatától. Ezt erősítette meg nagyobb határozottsággal egy nappal később a Guardian, míg a rákövetkező nap a sajtó már a Norwich Union igazgatóinak ügyefogyott mosakodásával volt tele.

A „Mifalé Birá Hágáil”, Migdal Háének, első pohár sörével megkínálják Szapir asszonyt, a kereskedelem- és iparügyi miniszter hitvesét. Mellette áll Micháel Cur, kereskedelem- és iparügyi államtitkár. (t. h.)*

Néhány évvel ezelőtt, amikor Dávid Sáltiél tábornok, Jeruzsálem egykori katonai parancsnoka vissza tért mexikói diplomáciai küldetéséből, a külügyminisztérium vezető köreiben beható tárgyalások indultak, milyen feladatkörbe osszák be a sokrétű tapasztalattal rendelkező diplomata-tábornokot. Sáltiél választott karrierje során megjárta az idegenlégiót, részt vett a Hágáná, majd az izraeli hadsereg súlyos harcainak legtöbb szakaszában és a körülvtatott Jeruzsálemi harcok után hosszú éveken át vándorolt egyik nagykövetségről a másikra.

Az ő személyében egyesült az izraeli életet és a külvilágot kitűnően, behatóan ismerő katonatiszt, diplomata és politikus. Ezért aztán úgy határoztak az illetékesek, hogy Sáltiél bízzák meg annak az új ügyosztálynak a megteremtésével, amelynek hiányát évek óta érezte a külügyminisztérium.

Ennek az új osztálynak a munkamódszerét, belső felépítését, igazi költségvetését, pontos célkitűzését úgy tűnik, a mai napig bezárólag nem hozták teljes egészében nyilvánosságra. Mint ahogy azt sem közölték a nagyvilággal, mikor és hol ért el sikereket a külügyminisztérium új ügyosztálya, amelynek a „politikai és gazdasági tervezési szakosztály” semmitmondó nevét adták.

Valójában azonban Sáltiél szolgálaton kívüli tábornoknak és a vezetés alatt megszületett ügyosztálynak az volt alapvető feladata, hogy ellensúlyozza az Arab Liga Izrael-ellenes bojkottirodájának tevékenységét.

Mert a Szináj-hadjárati utáni közelkeleti konstellációban az arab világ a katonai erőpróba helyett a „békés” gazdasági fegyverek teljes bevetésével próbálta összeroppantani a zsidó állam építményét. Szinte kézenfekvő volt, hogy a csúfos katonai kudarc után az Egyiptom által vezetett Arab Liga olyan harci módszerre tér át, amely látványos pszichológiai győzelmeket hozhat a számára.

Ezt a célt az arab világ az Izrael ellen 1948 óta megszakítás nélkül fennálló híd- és idegháború egyik „elhanyagolt” szakaszát a gazdasági háború kiélézésével tervezte elérni.

Ezzel magyarázható, hogy a felerősödött, durvább és agresszívebb lett az arabok Izrael elleni gazdasági háborúskodása. Új pénzekhez, új propagandistákhoz jutott az Arab Liga központi bojkottirodája, amely gyakorlatilag az egész világra kiterjeszti hálóját és minden eszközt megragad, hogy alássa Izrael gazdasági kapcsolatait.

Nem kell közgazdászni, hogy pénzügyi zseninek lenni ahhoz, hogy megértjük, milyen károkat okozhat Izraelnek egy nemzetközi méretű, gondosan összehangolt gazdasági bojkott.

Ezért teremtették meg Dávid Sáltiél tábornok irányításával a megfigyelők által egységesen „ellenbojkott” ügyeivel foglalkozó külügyminisztériumi részleget.

Sáltiél ma már nem ül Jeruzsálemben. Ismét külföldre helyezték át. Nem kétséges azonban, hogy az arab bojkott gyengítésével és erejének megtörésével foglalkozó összetett apparátus továbbra is működik és éberben őrködik Izrael létfontosságú érdekei fölött.

Miért foglalkozunk ma ezzel a témával? Mert a héten Anglia, Iz-

SPORT

Futballcsemege inyenceknek:

HÁPOÉL PETACH TIKVA — MAKKÁBI JAFFA

Reméljük, hogy télapó hónap mosolygós kedvében lesz és nem mossa majd el egy kiadós trópusi-esővel az érdekesnek ígérkező tizedik fordulót.

A központi mérkőzést ezúttal a Bloomfield stadion közönsége a Makkábi Jaffa és a Hápoél Petach Tikva között láthatja. A „zöldületes formába lendült jaffai csapatot sokan meglepetést várnak, ám a Hápoél Petach Tikva holnap legerősebb összeállításában szerepelve, nem fogja egykönnyen megadni magát. „Paprólás mérkőzés” várható a Hákoách—Hápoél Tel Aviv, a Hápoél Haifa—Makkábi Tel Aviv és nem utolsósorban a Bné Jehuda—Hápoél Ludt találkozóknak. A Makkábi Sárájim a válsággal küzdő Hápoél Jeruzsálemhez, a Makkábi Haifa pedig a Simson Tel Avivhoz „látogat” el. A Hápoél Tibériás e héten szabad.

Részletes program:

Hákoách Rámát Gán—Hápoél Tel Aviv (Gálé-Gil melletti Hákoách pályán, játékvezető: Werner, 14.30 órakor). A Hákoách elmult heti gyenge szereplése és veresége ellenére szenzációként keltezték. A Hákoách játékosai ugyanis a sportszerűség határait túllépve kemény játékkal tették emlékeztetővé a Hápoél Haifa elleni meccset. A Hápoél Tel Aviv a jobb csapat, mult héten le győzte tel-avivi ellenlábását, a Makkábit, mégsem mehet biztosra ezen a találkozón.

Bné Jehuda Tel Aviv—Hápoél Ludt (telavivi Makkábia-stadion, Klein, 14.30). Vert seregek szemléje lesz ez a mérkőzés: Legutóbb mind a két csapat kikapott. A Bné Jehuda már emberemlékezet óta nem győzött és a csapat legutóbbi mérkőzésén a Simson nem várt a kritikus utolsó percig, ha nem már az első félidőben elintézte külvárosi testvércsapatát. Ennek ellenére a minden csapatrésztében nagyobb tudást képviselő Hátkva-negyedbeli csapatot a mérkőzés biztos esélyesének tartják.

Makkábi Jaffa—Hápoél Petach Tikva (Bloomfield-stadion, Neeman, 14.30). A „nap meccsétől” nemcsak heves küzdelmet, de szép játékokat is várhat a közönség. A bajnokcsapatban ezúttal Sztelmách és valószínűleg Kaufmann is helyet kap, bár kérdés, mennyire fogják „kímélni lábukat” a távolkeleti út miatt... Bárhogy is játszának azonban „ha a Makkábi Jaffának úgy kijön a lépés, mint a mult héten Rámát Gánban — a Hápoél Petach Tikvának nincs mit keresnie ezen a mérkőzésen.

Simson Tel Aviv—Makkábi Haifa (Bloomfield-stadion, Sosáni, 12.30). A Simson a 9-ik fordulónban káprázatos első félidőbeli játék után aratott szép győzelmet a Bné Jehuda ellen. A Makkábi Haifa ugyanakkor keserves győzelemmel és több sérülttel tért Ludról haza. Mencialeknak mindig „fekszik” a Bloomfield stadion gyepé és holnap is szeretnék kivágni a rezet. Döntetlen várunk.

Hápoél Jeruzsálem—Makkábi Sárájim (Jeruzsálem, Menáchem Askenázi, 14.30). A hazai csapat vezetősége a szerződésbontás gondolatával foglalkozik és jelenlegi jogoszláv edző

helyett — állítólag — egy Lengyelországban dolgozó magyar edzőt akarnak hozni, de SOS-jeleket küldtek a Délafrikában működő jó öreg Gibbons után is. Ez azonban a jövő zenéje és a holnapi mérkőzésen nagyon fel kell kötni a sportnadrágot a fővárosiaknak, ha az ambiciózus Sárájim ellen jó eredményt akarnak elérni.

Hápoél Haifa—Makkábi Tel Aviv (Kirját Eliezer, M.

Natanjai derby a Liga Álef-ben

ÉSZAKI CSOPORT: Makkábi Natanja—Bétár Natanja, Hápoél Givát Chájim—Hápoél Kirját Chájim, Hápoél Kfár Szábá—Hápoél Akkó, Hápoél Náhária—Hápoél Náchliél, Makkábi Zichron Jákov—Makkábi Chedera, Hápoél Chedera—Hápoél Mácháne Jehuda, H. Kfár Blum—Hápoél Herzlia.

DÉLI CSOPORT: S. C. Nesz Ciona—Bétár Rámle,

Kezd kialakulni a válogatott keret

Új csapat, régi nevekkkel — gondolták sokan, a válogatott keret legutóbbi összeállítását szemlélve. Az „ős-uj” csapat a következő felállításban játszott hétközi esti edzőmérkőzésén:

Rockmann — Ácmon, Fleschl, Kaufmann, Lefkovits, Tis — Dáni Burszka, Mencsel, Smulevits, Sztelmách és Jang.

A második félidőben a fiatalok is helyetkaptak, de ekkor kiábrándítóan játszott a keret, amely 4:0 (3:0) arányban győzte le a Hápoél Kirját Chájimot.

Askenázi, 14.30). Nem kevesebb, mint öt sérültje (közöttük kettő súlyos) volt a hazai csapatnak a Hákoách elleni bikaviadal után. Kérdés, hogy ezek közül mennyit tud csatorba állítani a tel-avivi Hápoél ellen. A vendégcsapat az elmult héten kiábrándítóan játszott. Tippünk: döntetlen.

Makkábi Petach Tikva—Hápoél Rámát Gán (petach-tikvai Hápoél-pálya, 14.30, Ben Rubi). A nagyszerűen startolt rámát-gáni újonccsapatról azt mondják a rosszmájúak, hogy eddigi meccsein már előtte minden puskaporát. Mindenesetre nehéz dolguk lesz holnap a fiatal tehetségekkel meg erősített Makkábi Petach Tikva ellen. A legutóbbi fordulóban mind a két csapat kikapott (érdekes, hogy a sorsolás szeszélyeként győzőzők most egymással mérkőzzenek) és most nagyon meg akarják mutatni közönségüknek, hogy korai volt az elkeseredés. Döntetlen, vagy hazai győzelmet várunk.

Hápoél Mármerek—Hápoél Rison Lecion, Makkábi Rámát Amídar—Bétár Jeruzsálem, Hápoél Givátájim—Hápoél Beér Séva, YMCA Jeruzsálem—Hápoél Rámle, Bétár Tel Aviv—Makkábi Smuel, Hápoél Kirját Ono—Hápoél Cholon.

A kassai Marathon

Kassán 1924-ben rendezték az első marathoni versenyt. Braun Béla mérnök, Levitt Ottóval indította meg ezt a sporteseményt és azóta évről-évre megtartják. E nagyszerű vetélkedésben a zsidó atléták is kivették részüket. 1925-ben Deutsch kassai és Rosenberg prágai hosszútávutók vettek benne részt, 1931-ben pedig Klein, a prágai Háború atlétája a 4-ik helyre került. A következő évben Heksch, ugyancsak a Háború versenyzője, aki a losangelesi olimpián 8-ik lett, Kassán az 5-ik helyen végzett.

Az idei kassai verseny első díját az USA kitűnő atlétája vitte el, a csapatversenyt pedig a Szovjetunió együttese nyerte.

Befejezés előtt a román NB őszi fordulójá

A román labdarúgó NB 11-ik fordulójának eseménye a Farul brassói győzelme. A váradiaktól elszenvedett vereség után a constantiaiak 1:0-ra legyőzték a Steagul Rosut. — A nagyváradi Crisul folytatja győzelmi sorozatát. Ezúttal a temesvári Stiinta ellen diadalmasodott a körös-parti csapat 1:0 arányban. Végre győztek az aradiak is és a két pont sokat javított az UTA helyzetén. A szenvedő alany a kolozsvári Stiinta volt. Eredmény 2:0 (1:0). A másik meglepetés a CSMS 1:0 arányú győzelme a Petrolul felett.

A lapok már foglalkoznak Bukarest válogatott csapatának izraeli portyájával, de összeállításról még nem írnak. Bármilyen együtt test küldenek a románok, az izraeli válogatott keretnek nagyon kell játszania, hogy jó eredményt érjen el.

A B-ligában befejeződött a bajnokság. Az erdélyi csoportban még egy mérkőzés van hátra és azon dől el az őszi első helyezés kérdése. E pillanatban jobb gólaránnyal Nagybánya vezet a 17 ponttal rendelkező temesvári CFR előtt. A másik csoportban a trgovistei Metalul fordult elsőnek (19) három pont előnnyel.

A nagyváradi Crisul hét-ről-hétre jobban szerepel és az utolsó előtti helyről 11 ponttal (11 mérkőzésből) feltornázza magát a nyolcadik helyre, ami a 9-moly teljesítmény az újonc A-ligás csapat számára. Az aradi UTA 10 ponttal a tizedik. Az első helyen a Dinamo áll.

(h. m.)

Egy ember az utcáról...

Erdemes volt megfigyelni, hogyan fogadták a világlapok és a mi körzetünk lapjai a pápa „forradalmi” elhatározását, hogy el akar záródokolni a Szentföldre. Bár szükségesnek tartotta hangsúlyozni, hogy utjának kizárólag vallási vonatkozása van, jelentette is ezt minden lap, de rögtön utána különböző kombinációkkal kezdtek labdázni, ami éppen eszükbe jutott a véleményes hirmagyarázóknak. Volt köztük néhány logikusnak látszó fejtegetés, de akadtak szép számmal képtelen elképzelések is. Sok volt a vágyalom, de abban mindnyájan egyformák voltak, hogy megfeleltek, mivel magyarázta zárandokutját a legilletékesebb fél, a pápa maga.

Ezzel szemben örömmel láttuk, hogy az izraeli lapok az eseményhez illő, komoly méltósággal tárgyalták a pápa utazását, megilletődéssel a történelmi szerepéről, amelyhez az ország földrajzi helyzeténél és több évezredes multjánál fogva jutott. A kormány és lapjaink a pápa kívánságához tartották magukat, hogy imádkozni jön a katolicizmus szenthelyeire. Csak annyit fűztek hozzá, hogy a legnagyobb tisztelettel és az öt megillető külsőségekkel fogadják. Büszkének lehetünk nagykorúságunk és szép jeleire... így illik Izraelhez és népéhez.

Az izraeli sajtó és a kormány hivatalos hírdetményének méltóságos hangja és a történelmi esemény rövid méltatása mellett az arabok hisztérikus üvöltözése, lapjaik hol gyerekes, hol gonosz, de mindenképpen ostoba sületlenségei különösen éles megvilágításban mutatkoztak a Vatikán és a világ szemében. A kétféle reakció önkéntelen összehasonlítása elmaradhatatlan, az összehasonlítás eredménye pedig nem kétséges... még az arabok magas pártfogói is bizonyára megrökönyödve figyelik védeceik éretlen viselkedését, amivel nemcsak saját fejükre, de barátaikra is szégyent hoztak, szemben Izrael nyugodt, a rendkívüli eseményhez illő magatartásával.

Már a hír első közlését útszéli politizálással keverték az arab lapok, feltételezve, hogy alkalmuk lesz megnyerni a Vatikán támogatását a „Palesztina-kérdés megoldásához, nehogy a cionizmus a maga céljaira használja fel a zárandokut”. De mindent felülmul egyik egyiptomi lapnak az a feltevése, hogy a „cionisták meg fogják gyilkolni a pápát”. Egy másik beteg agyvelőben ez a feltevés már mint információ született meg, azzal a változattal, hogy a cionisták a gyilkosságot majd ráfogják az arabokra és kihasználják a menekültekkel szemben is.

A világlapok megbotránkozva tárgyalták az újságrészek ezt az elvetemült változatát... aljasságban még Góbbelsen is túltettek.

Sajnos, az arab sajtóhadjárat külön is bizonyára sok gondot okoz azoknak az izraeli hatóságoknak, amelyek a pápa itteni tartózkodásának zavartalanágáért felelősek. Ha nem is befolyásolná az arabok otromba akciója a biztonsági szervek programját, akkor is számolni kellene külföldi fajtájú fanatikusokkal és szabadon járó örültel. Eppen az a galádság a pápa meggyilkolásának feltevézésében, hogy a majdnem-fanatikusokat is aktívalhatja. Ettől az ördögi kitalálástól már az első pillanatban megriadtam, mert olyan gondolatokat indít el az emberben, az eshetőségek annyiféleségét idézi fel, hogy legjobb nem beszélni róla.

Eszkol miniszterelnök, illetve megbízásból Teddy Kollek államtitkár áll annak a bizottságnak élén, amely a pápa érkezésétől elutazásáig minden pillanatot szám bavesz és a pápa biztonságának közvetlen őreit is ellenőrzi.

Remélhető, hogy most jobban megismeri a világ az arabokat. Amerika éppen úgy, mint Szovjetország. Az angolok például csak most eszméltek rá, hogy állandó üzemban van egy Izrael-ellenes arab bojkottiroda. Két olyan esemény történt Angliában, ami általános felháborodás viharát korbácsolta fel a politikai fórumokon és a közvéleményben. Mindkettőt bőven tárgyalják az izraeli lapok is, de az angol sajtóban háttérbe szorít minden más eseményt. Legnagyobb lapjuk, a The Times eddig négy vezércikket közzétett az „Angliát ért szégyenteljes arcucsapásról” és „a botrányokban bővelkedő év minden tulajdonos botrányáról”. Minden angol lap szokatlanul nagy terjedelemben foglalkozik az arab bojkottiroda két angol offenzívájával és súlyos következményeivel.

Az egyik a zsidó Man-croft lord esete. Őt az arabok kiboxolták a Norwich Union nagy biztosító társaság igazgatói székéből. Mialatt itt beszélgetünk, a vihar örvendetes fordulatot vett. A vállalat, látva megfontolatlanágának következményeit, visszahívta a lordot. Jól tette, hogy visszautasította a biztosítót, mert így a felviharzott angol önzertzen nyitott seb marad, mint egy megtorlatlan becsületértés emléke. Ezért és egyéb okokból az arab kudarc következményei e pillanatban beláthatatlanok.

Sok rejtett kudarc után ez az első nagy pofon, ami a legnagyobb nyilvánosság mellett esattant el az arabok arcán.

A másik esetben szintén forró vasat markolt meg az elbizakodott bojkottszervező. Sir Patrick Hancock, Anglia nagykövete Norvégiában, azelőtt Izraelben vezette az angol nagykövetséget. Szabadságát most a mi körzetünkben akarta eltölteni és szándékában volt több arab országba is ellátogatni. Az a meglepetés érte, hogy az arab államok megtagadták tőle a vízumot, mert barátságosan nyilatkozott Izraelről. A nagy követ oslói újságírók kérdéseire úgy nyilatkozott, hogy az arabok elárása teljesen érthetetlen előtte.

— Izrael igen kellemes ország — mondta többek között — sok barátot is szerzem ott. Nem hittem volna, hogy ezzel hátköben is ellenséges érzelmeket keltek.

Ahogy a kártyások mondják, az arabok rossz passziban vannak. Angliában megégették a kezüket, de egy kis kellemetlenség érte őket Amerikában is. A velük mindig barátságos nagy amerikai hetilap, a Time megütöközött néhány infantilis arab lapnak azon a híren, hogy „Kennedyt a cionisták gyilkoltatták meg”. Ezt még a Time sem nézi el nekik.

Most rajtunk a sor. Azt várja az ország Izrael kormányától, hogy kellő felkészültséggel, okosan és energiával használja ki a pápa zárandokútja körül felkavart vihart és Anglia felzúdulását „az arabok vengeres és pimasz szemtelenségén”. Tessék, itt az alkalom, bűn lenne elmulasztani.

Faragó Miklós

Bojkott és ellenbojkott

(Az 5-ik old. cikk vége) üzleteket juttat majd a Norwich Unionnak az arabok szemében szálkát képező lord eltávolítása fejében.

Mert mit csinált ez a zsidó lord?

Még elmondani is szörnyű...

Igazgatósági tag volt több olyan vállalatban, amely az Izrael bökében támogató Sir Isaac Wolfson érdekeltségéhez tartozik.

Az arab fej következtetése, — a lordnak mennie kell, a lord nem megbízható, a lordot el kell távolítani a párnázott falu londoni igazgatósági teremből. Ekkor és csakis ezután lehet szó, hogy az arab érvelés szerint százmillió lelket felölelő arab piac a Norwich Unionnal felvesze a kapcsolatot...

A Norwich Union biztosító vállalat és Lord Man-croft esetét figyelmeztetés.

Figyelmeztetés arra, hogy Angliában ez idő szerint legalább 50 olyan vállalat van az arab bojkottiroda feketelistáján, amellyel arab „hazafiaknak” tilos bármilyen kapcsolatba lépni. Arab szemüvegen keresztül ezek a vállalatok valósággal leprások, mert — horribile dictu — Izraellel tartanak fenn kapcsolatot, vagy pedig támogatnak izraeli célkitűzéseket.

Nem szabad alábecsülni az arab bojkott erejét. Tudni kell, hogy az utóbbi két évben nem kevesebb, mint 200 angol céget szőlített fel a damaszkuzi bojkottiroda és követelte, adjon ünnepélyes nyilatkozatot, nincsenek kapcsolatai Izraellel. A 200 vállalat közül mindössze 15 engedett a zsarolásnak. Ez a 15 angol vállalat beszüntette kapcsolatait Izraellel.

Csak a jövő fogja megmondani, hogy érdemes volt-e számukra ez a lépés. Ha azonban a multat vizsgáljuk és más országok példáit is szem előtt tartjuk, úgy láthatjuk, hogy az arab bojkott lassan a végét járja.

Franciaországban egy kezünkön megszámlálhatjuk azokat a vállalatokat, amelyek behódoltak az arab nyomásnak. A Renault autógyár is, amely 1959-ben az arabok nyomására beszüntette az Izraellel való kereskedelmet, rövid idővel ezután az arabokba vetett illuziókból kijózanodva visszatért Izraelbe. És hasonló módon járt el az American

Express Company is, amely arab nyomásra beszüntette, majd felújította kapcsolatait a zsidó állammal. Itt van a Hilton szállodák esete is. Az arab csaholások ellenére, Tel-Avivban már épül a Hilton szállodája.

Mindezek a példák arra mutatnak, hogy a világon egyre kevesebbet tartanak arab fenyegetésektől. Ugy tünik, az az érzésünk, hogy a Norwich Union behódolása és villámgyors visszahozása után, most jött el az idő Izrael számára, hogy egyetemes ellenakciót, lendületes ellentámadást és ha kell jól kitervelt „ellenbojkottot” indítsion mindazon gazdasági tényezők ellen, amelyek az ország ellen arab gazdasági háború szekerét még tolják.

A nemzetközi felháborodás, a zsidó világ egységes támogatása megteremtették azt a kedvező lélektani pillanatot, amellyel a Sálitál tábornok által megszervezett ügyosztály újabb sikereket könyvelhet el.

Érzésünk szerint ez a Man-croft-ügy igazi nyeresége Izrael számára.

Legkellemesebbek a chanuka esték a

RAMAT-HADAR hárkabarában
a HAIFAI KARMELEN

A nagy műsorban először Haifán a közismert JURIDA TANCCSOPORT is.

Két hajó a haifai kikötőben

Az arab szomszédok élete — héber irok tükrében

Két hajó futott be vasárnap délután, csaknem ugyanabban az órában a haifai kikötőbe.

Olékat hozott mind a két hajó. Ugy akarta a sors, hogy ezuttal a két hajónak két neve már egymagában is célzást jelentett utasaira. Előbb a „Cesarea” érkezett. Nem a mi hajónk, alijja célokra bérlti a Szochnut. Cesarea — a césárok emlékéit idézi, akikről a legjobb akarattal sem lehet állítani, hogy valamikor is „zsidók alijját” pártfogolták volna.

A „Cesarea” 260 olét hozott. Francia kikötőből indult, de északafrikai országokból való zsidók voltak a fedélzeten. Hetvenen közülük, vagyis az olék egynegyed része nem akart leszállni. Illetőleg csak bizonyos feltételek mellett lettek volna hajlandók elhagyni a hajót. Ha a Szochnut a három nagyváros — Tel Aviv, Jeruzsálem, Haifa — egyikében helyezte volna el őket.

Ugy mondták, ezt ígérték nekik a sliachok és csak ezzel a feltétellel szálltak hajóra Izrael országa felé.

Persze, nem a sliachok ígérték nekik ilyesmit. Izraelben élő rokonai tanították ki őket a feltételekre, hosszú levelekben és egyéb üzenetekben.

Egy óra múlva harmincan mégis leszálltak a hajóról és elindultak Chacorba, Kirját Smonába és Bét Seánba. A negyven olé, akik a hajón maradtak, tovább is ellenállt, ám később leszállított igényei. Már készek voltak elfogadni nemcsak a három nagyvárost, hanem Haifa környékét is, vagy Asdotot, vagy Petáchtikvát.

Ily jól tudták már megérkezésük első percében az ország földrajzát és urbanizációját.

Reggelig maradt a 40 olé a hajón és félórával azelőtt, hogy a Cesareának vissza kellett fordulnia Marseille felé, rendőri segítséggel vették le őket a hajóról.

Nem így a másik hajó. Az a mi hajónk. „Theodor Herzl”-nek hívják. Olyan olékkal futott be ez a hajó, amelyekre kötelezi a neve. Dél-Amerikából hozott 390 olét. Többnyire fiatalokat, csak alig néhányan voltak idősebbek 40 esztendősnél.

Egy óra alatt leszállt rendben mind a 390 olé és nyomban útnak indultak a Szochnut által kijelölt kitta helyekre. Valamennyien fejlesztési területekre mentek. Orvosok, mérnökök, olyan pontokra, ahol hiány van bennük. Iparosok új városkába, sokan mosávkba, mások — saját kérésükre — kibucokba, néhányan ulpánokra. Szülő nélkül jött gyerekek Alijját Hanoár-intézetekbe.

A két hajón kétféle volt a levegő.

A „Cesarea” oléi csendben voltak. De hallgatásuk viharelőtti csend volt. Csoporthoz verődve folyton süttak-búttak a fedélközön. Tanácskoztak, stratégiai, taktikai terveket főztek a Szochnuttal való találkozára.

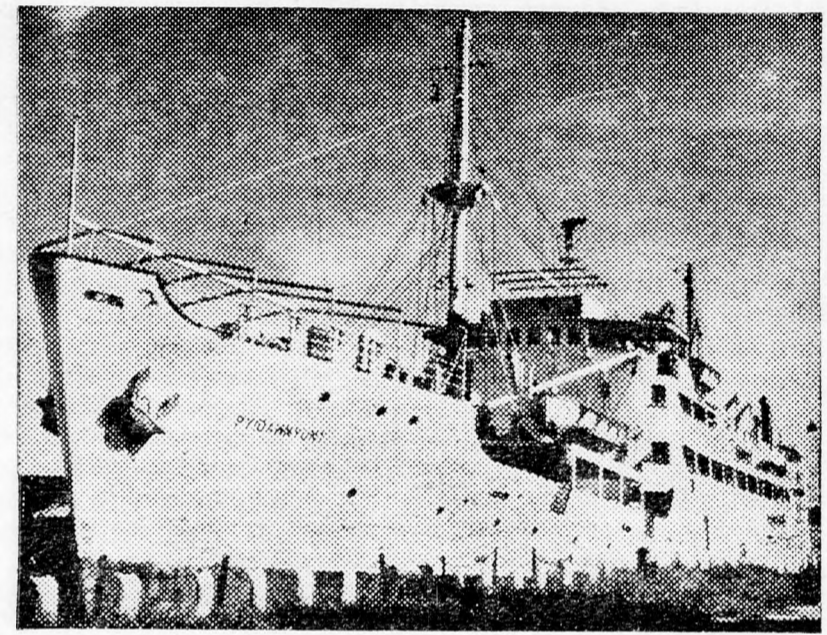
Mint ellenfelek közeledtek a part felé. A „Theodor Herzl” brazil kikötőből indult, ahol Argentínából, Braziliából, Chiléből, Uruguayból származó olékat gyűjtött fedél-

Irta: Jámbor Ferenc

zetére és 22 napig jött három tengeren át.

E három hét alatt szakadatlan énekszó verte fel a hajót. Héber ulpánt szerveztek a Theodor Herzl-en a délamerikai olék. Csoporthoz oszolva, közösen kíséreltek meg héber lapokat, folyóiratokat, könyveket olvasni. Előadásokat tartottak az országról és előadásokat hallgattak.

Honnan e különbség a két hajó oléi között. A hajó nevéből eredne ez a kétféle magatartás? Ugye, hogy nem? Ilyen feltevés romantikus és misztikus volna nagyon.

De abból sem ered a különbség, hogy más földrajzi pontokról való zsidókat hozott a két hajó. Az egyik Észak-Afrikából, a másik Dél-Amerikából. Hiszen csak nincsenek kétféle zsidók? Csak akinek a szíve hajlik faji megkülönböztetésre, fogja mondani: persze, észak-afrikai zsidók, szfáradiak, arab országokból valók...

Am a megkülönböztetés nem igaz. Márcsak azért sem, mert nem az összes északafrikai olék szabotálták a partraszállást, hanem mindössze egynegyed részük. Hetven ember, tulajdonképpen csak hét család.

Másról van hát szó, más a különbség a két olécsoport között.

Az egyik — a délamerikai — igazi cionizmusból, igazi chálucitból jött. A másik csoport — mondjuk így, divatos szóval — „állami, vagy hivatalos chálucitból” állt.

Felelős kormánytényezők, maga a volt miniszterelnök is és a jelenlegi földművelésügyi miniszter arról beszélnek, hogy mai életünkkel végetértek az összes „izmusok”. Ugy mondják, hallgatni sem tudja már a szavakat, amelyek „izmus”-sal végződnek: cionizmus, chálucizmus, szocializmus...

Igaz, nem ez a miniszteri álláspont teszi az ország ifjú nemzedékének egy részét cinikussá, vagy legalábbis szkeptikussá régi értékeinkkel szemben. Az ő álláspontjuk csak úgy magától jön. Világjelenség, valamennyi ország ifjúságának egy részénél fellelhető. Mint bacillusok raja, úgy jön ez az álláspont országhatáron keresztlül, határteljesi bizonyítvány nélkül.

Ami azonban mégiscsak igaz, hogy az, amit felelős államférfiak mondanak, igazolást adja ennek a felfogásnak. Megadja az aranyfedezetét annak a papirpénznek, amellyel ifjúságunknak egy része saját lelkületét becsült fel.

Miért csodálkozzék hát valaki azon, hogy ifjaink egy része azt mondja:

— Megváltoztak az idők, mások az értékek...

Am, Uram Isten, mi változott meg?

A biztonsági helyzete az országnak változott volna meg? Az változott meg annyira, hogy nincs szükség chálucokra? Az állam majd elintézi mindent egymaga? Vagy általában az alijja ért volna véget? A szörvények egybegyűjtése változott meg annyira, hogy nincs szükség cionista alijjára, hácsárára, fizikai és lelki felkészülésre?

A kitta problémái változtak volna meg?

Ugy rémlik, hogy a cionizmus és a chálucit elleni támadások olyan emberek részéről érkeznek, akik túljutott messze vannak a gátlástól. Akik emberemlékezet előtt alijjaztak, vagy pláne itt is születtek az országban, s akiknek látását elhomályosítja az óriási fejlődés, ami szemük előtt ment végbe az országban gazdasági, szociális és lelki tereken.

Am minden fejlődés ellenére még mindig hosszú az út. Éppen most tették közzé a statisztikát, hogy az ország még 1970-ben sem fogja elérni a gazdasági önállóságot. Akkor is évi 300 millió dollár (közel egymilliárd izraeli font) lesz kereskedelmi mérlegünk évi deficitje.

Az ötletesen összeállított időrendi elrendezés következtében, történelmi mozaikot kapunk. Korok és nemzedékek kapcsolódnak egymásba. A török és angol korszakot természetesen követi az izraeli állam. Aholgyan változnak a rendszerek, alakulnak ki új termelési viszonylatok, úgy ötlenek új arcot és magatartást az arab szomszédok is.

A török évszázadok feudális világában született és nevelkedett pásztorok, tevé-

nyem is itt született, de az országban nevelkedett, még sem megy ilyen pályára. Még akkor sem, ha nincs egyéb mit tegyen, mint valami moziállag frizurájával a fején és csillogóra pucoolt cipővel a lábán csak úgy tekeregni a városok utcáin.

Pedig nemcsak tisztességes, de jó mesterség is mind a három, amiket idéztünk. Amerikából, Franciaországból, Angliából jövő turisták szívesen csináltatnak ruhát, cipőt Izraelben, mert olcsóbb is és mert nagyszerű szabók és cipészek vannak az országban.

Mégis, ha nem jönnek Kelet-Európából, Észak-Afrikából és Dél-Amerikából kész mesterek, kifogynának ezek az iparok zsidó kezekből. Át kellene adni a mesterségeket az itt élő kisebbeknek, vagy importálni kellene ilyen iparosokat külföldről.

Ugy rémlik, hogy a cionizmus és a chálucit elleni támadások olyan emberek részéről érkeznek, akik túljutott messze vannak a gátlástól. Akik emberemlékezet előtt alijjaztak, vagy pláne itt is születtek az országban, s akiknek látását elhomályosítja az óriási fejlődés, ami szemük előtt ment végbe az országban gazdasági, szociális és lelki tereken.

Am minden fejlődés ellenére még mindig hosszú az út. Éppen most tették közzé a statisztikát, hogy az ország még 1970-ben sem fogja elérni a gazdasági önállóságot. Akkor is évi 300 millió dollár (közel egymilliárd izraeli font) lesz kereskedelmi mérlegünk évi deficitje.

(Folytatás a 13-ik oldalon)

Lánc, lánc, eszterlánc... (Izraeli sztrájk-naptár)

Január eleje:

A kefekötőmunkások akcióbizottsága bejelentette: Nem tűrhetjük, hogy a kormány által megszavazott „bim-bamm” pótlékkal a haragvontók keresete meghaladja a kefekötők béréit! Ha kell, mindhalálig sztrájkolunk!

Január közepe:

A Hisztadrut szóvivője kijelentette: A kefekötők követelése jogtalan. Illetékes kormánykörökkel folytatott tárgyalásaink során mindazonáltal felvetjük annak lehetőségét, hogy sörtepótlék címén arányosítsák a két rokonszakma dolgozóinak munkabéréit.

Február eleje:

A kefekötő-sztrájk második hetében óriási elégedetlenség jelei mutatkoznak a lakosság széles köreiben. A kefehíány következtében úgyszólván lehetetlenné vált a k... kabátok tisztántartása.

Április eleje:

A kefekötők kitartó harcának eredményeként a munkaadók és munkások között áthidaló megegyezés jött létre. A munkáltatók hajlandók a sörte-pótlék részleges és visszamenőleges megfizetésére. A megállapodás értelmében a munkások sörte-kapnak a trafalgári útközöttől visszamenőleg. A „te” ügyében — elszigetelt követelések miatt — még tárgyalások lehetségesek. Mint hírlíri, a pótléknak ezen jelentéktelen részére (az özőn víztől visszamenőleg), csak kevesen tartanak igényt.

Április második fele:

A kefekötők bérmozgalmának okulva, a sintérek, kutyapécérek, patkány- és féregirtó munkások akcióbizottsága a jövő hétre egyhavi figyelmeztető sztrájkot jelentett be.

Május eleje:

A Hisztadrut a sztrájkot törvénytelennek és a követelést jogtalanul nyilvánította. Léptékek történtek annak érdekében, hogy kormánykörök foglalkozzanak a kérdés részleges jogosságát megvizsgálásával.

Május vége:

A figyelmeztető sztrájk eredményeként megegyezésre van kilátás. A sztrájkolók követelését, — hogy két évenként szakmai továbbképzés keretében legalább hat hónapig az Egyesült Államokban tanulmányozzák a patkányok és kóbor kutusok irtásának legfejlettebb módszereit, — ez idő szerint nem tartják teljesíthetőnek. Hajlandóságot árultak el egyesek egy öt évenként ismétlődő egyhetes tanulmányút biztosítására a szomszédos Ciprus szigetére (gőzvasalók, prex-edények, stb. jutányos árban).

December eleje:

A féregirtó sztrájk a felek, valamint a megszorított patkányok megegyezésével és megegyezésével véget ért! *Hűsz év múlva* (A. Dumas): Az izraeli sztrájk-hullám elérte tetőpontját. Sztrájkba léptek a sztrájkolók! Az akcióbizottságok felhívására visszatértek gépeikhez, munkasztaikhoz és elkeseredettségük jeléül hatványozott lendülettel láttak munkához.

Még néhány pere és éjfél ut az óra...

A Hisztadrut a sztrájkmozgalmat törvénytelennek nyilvánította. Együttal javasolták a kormány felé, folytassanak vizsgálatot a sztrájk következtében megnövekedett termelékenység súlyos kihatásainak elemzésére.

Illetékes kormánykörökben kijelentették: Az ország lakossága vállalja a súlyos következmények terhét és egy emberként támogatja a mozgalmat.

A nota vége:

A sztrájkolók sztrájkja — az autóbussz-kooperatívák ellenkezésével — véget ért! Az Egged és a Dán kooperatívák illetékes illetékteljei kijelentették: Ha a kormány nem járul hozzá a viteldíjak csökkentéséhez, kénytelenek lesznek süríteni a járatok számát, különösen a 31, 32 és 33-as autóbusszok vonalain.

Forrai László

AZ ELÁTKOZOTT PART

P. HOWARD

25.

4.

Négy napba is beletelt, amíg elértek az erdei törzset, ahol útban Tamaragda felé megpihentünk és vezetőt kaptunk. Búsan ültünk az egyik kunyhóban.

— Ne legyünk telhetetlenek — mondtam nagyon bölcsen. — Az utolsó pillanatban, mint a kártyánál, mellénk szegődött a szerencse. Mindenben nem szolgálhat minket.

— Ez igaz — felelte Tuskó Hopkins —, de mégis tudósúcsurotot kapok, ha nem verhetem agyon a Török Szultánt.

És szórakozottan tisztogatni kezdte lord Peebrook monokliját Van der Ruffus selyemkendőjével.

— Miért? Talán azt hiszed, hogy fél valaki tőled? — kérdezte a Török Szultán az ajtónak dőlve.

Ugy ugrottunk fel, mint akik darázsészekre ültek.

— Megvagy!

— Na és? Talán előletek bújkáltam? Azt hiszitek? — kérdezte kihívón és elővett a belső zsebéből egy konyhakést.

Nyomban összecsapásra került volna a sor, de a kapitány és Senki Alfonz közénk állott.

— Fiúk — mondta a kapitány —, mindenkit meg kell hallgatni.

— Kivéve ezt az alakot! — üvöltötte Hopkins és előrántotta zsebéből a fongi főnök hosszú, görbe kését.

De a kapitány lefogta:

— Audiatur et altera pars! (hallgassátok meg a másik félt is — latinul) — mondta békítően és úgy látszott, ez a néhány szó nagy hatással volt Tuskó Hopkinsra.

— Ebben csakugyan lehet valami — felelte elgondolkodva. — Ámbár nekem fejlődésem van — tette hozzá bizonytalanul és megtapogatta a tarkóját.

— Beszélj, Török — szólt közbe Senki Alfonz. — Mindenki nyugodtan fog hallgatni, legfeljebb, ha nem fogadjuk el a magyarázatodat, akkor felkötünk.

A Török nyomban mellbe lökte Senkit és ismét elővette a konyhakést.

— Miért? Talán tőled félek? Már te is erős vagy? Itt mindenki díjbirkózó? Nézd csak... Majd a Senki Alfonz fog itt dirigálni.

A kapitány alig tudta elrángatni. Mindenáron meg akart verni mind a hármunkat.

— Talán maga is erős akar lenni? Mi? Azt hiszik, — Most már hagyjuk ezt — csillapította Mazzea.

szívujjaink vagyok? — Hármán fogtuk, de még mindig fenyegetőzött. — Dirigálni nem kunszt! Ahhoz nem kell ész... Gyerünk ki a bicskákkal.

Már azon a ponton voltunk, hogy valamennyien ünnepélyesen bocsánatot kérünk tőle, amikor végre leült és cigarettára gyújtott, de még mindig lihegett.

— Eleget bújkáltam előletek, még futottam is, de nem azért, mert ilyenektől megijedek, hanem mert álnéven inkognitóztam.

— Ugass már a tárgyról — bíztattam békítően.

— Akkor adjatok sok cigarettát — mondotta agresszíven —, az utolsót szívtam az imént.

Hopkins megvetően odadobott néhány hosszúszopókás orosz cigarettát, Muszovszkij orosz származású bányamérnök tulajdonából.

— Ott kezdem — fordult felém —, amikor te, meg Hopkins a hajóra jöttetek és én egy asztalkendőben ültem.

— Igen, itt kezdődött — bólintott Hopkins és idegesen rágta szája sarkában a szivarvéget.

— Csak várj türelemmel, Hopkins. — És vérlázító szemtelenséggel hozzátette: — Fel a fejfel...

Hopkins bágyadtan lehunyta a szemét, de nem szólt semmit.

— Amikor a hajómon üldögéltem — kezdte Török, miután rágyújtott —, váratlanul megjelent egy fiatal ember. Kérdezte, hol az uszály gazdája. Mondtam, elutazott Gibraltárba és én őrzöm a rakományt. Azt mondta, szeretne egy koffert elhelyezni néhány napra. Mondom: az költséges dolog, mert nekem fizetni kell érte. Első szóra ötszáz frankot ígért. Beleegyeztem. Egy óra múlva hozták a ládát és a fenékre helyezték el. Megkaptam az előleget, kétszázötven frankot. Este eljött hozzám egy cimborám és elnyerte kártyán az egészét. Azután leittuk magunkat. Másnap, mire felébredtem, valaki a ruhámat is ellopta. Akkor behurcolkodtam az abroszba. Vártam a láda tulajdonosát a pénzzel. Nem jött. Erre lementem a fenékre és felfeszítettem a ládát. Mindössze egy hulla volt benne.

— Hogy nézett ki? — kérdezte a kapitány.

— Kővér, alacsony ember volt, kopaszodó, kissé vastag, pisze orral.

— Mander százados — dühöngte a kapitány.

— Igen, ő volt. A homloka közepén egy lövés. Tudtam, ha megtalálnak a hulla társaságában, abból baj lesz. De nem mehettem el ruha nélkül. Ott ültem kétségbeesett helyzetben és vártam, hogy jön valami hülye, akitől kicsalok kölcsönbe a ruháját. És csakugyan így lett. Jött Hopkins, meg Csülök. Nem is egy, hanem kettő. Azután Hopkins ruhájában elmentem. Alig tettem néhány lépést, amikor megpillantottam az emberemet. Egy vendéglő teraszán ült a nővel. A grófnővel.

— Ki volt az az ember?

— Egy Higgins nevű tengerésziszta.

— Higgins — suttogta megdöbbenve a kapitány.

— Igen... De akkor civilben járt. Odaléptem hozzá és kérdőre vontam. Nagyon kedves volt hozzám. A grófnő figyelmesen nézett és mondta, hogy szűksége lenne egy bátor emberre, jól megfizetve, jöjjenek vele. Így kerültem egy hátsó kapun át az úri villába. Nagyszerűen ettem-ittam, s a grófnő azt mondta, hogy havi kétezer frankot ad, amíg a szolgálatában állok és elkészönt, mert a másik szobában a telefonhoz hívták. De én nem mentem el. Visszaosontam és hallgatóztam. A tisztel tárgyalt, Higginszel. Többek között azt mondta: „Menjen az uszályra, éjszaka, a külső kikötőnél eltiintetni a láda tartalmát... És azt az embert intézze el, hogy ne fecsegen...” Tudtam, hogy ez Tuskó! Azonnal elisiettem. Rohantam az uszályhoz. A fedélzetén senki. A pincében egy századosi uniformis fekiéd és a lábában Hopkins, létszólag holtan. Erre jött Csülök, Senki Alfonzzal. Először meg akartak ölni, azután elindultunk együtt Kvaszticsért. De nekem borzasztóan fájt, hogy miattam Hopkins estleg felfordul. Lemaradtam útközben, visszamentem az uszályra, a sarokba dobott századosi ruhát Tuskóra adtam és kicipeltem egy távoli sikátorba. Innen telefonáltam a katonai kórházba, hogy egy előtt százados fekszik itt és itt. Ez volt az egyetlen mód, hogy Tuskó Hopkins gyorsan orvosi kezelést kapjon, éspedig elsőrangút.

— Ez nagyon okos cselekedet volt — szólt Mazzea és a kapitány is bólintott.

Hopkins a körmet rágta.

— Azután visszasiettem a grófnőhöz. Hiába, az állás az állás. Csakugyan jó dolgom lett. Tudok autót vezetni, revolverrel bálni és pofozkodni. Állandóan követtem egy nagy csukott kocsival a grófnőt, hogy bármikor beszállhasson. Ilyenkor örületes tempóban, cik-cakban vittem, hogy elveszítsek a nyomát. Én voltam a testőre. Sok pénzem volt, jól éltem, jó társaságba jártam, mindezért féltem tőletek. A nő azt hitte, hogy cserben hagytalak és elárultalak beneteket. Ezt megerősítette, hogy Csülök üldözött. De azt már nem tudta, hogy valahányszor baj van, én értesítem levélben. Ez a marha (ezt rám értette), az életét kőszönheti nekem. En felvilágosítottam arról, hogy a nő visszaél a hülyeségével...

— Ez igaz? — kérdezte Alfonz.

— Elfelejtettem... akkoriban mesélni... — kissé zavarban voltam. — De csakugyan történt ilyesmi... Kínos csend.

— Részemről a Török Szultánt derék fickónak tartom — mondta Laméter és kezét nyújtott üldözött barátunknak.

— Én is — nyújtott kezét Mazzea.

— Hogy derék fickó, az túlzás, de azt hiszem, ebben az esetben nem olyan nagy disznó, mint amilyen egyáltalában — zárta le az ügyet Tuskó Hopkins és ő is kezét nyújtott.

5.

Már hajnalodott, amikor útra keltünk. Mazzea különlegesen nyírt dióbarna szakállá kísértetiesen villogott a holdfényben. Rejtély az, hogy valaki a légióban ilyen szorgalmasan növeszse a szakállát.

— Azt hiszed, ott találjuk még? — kérdezte Tuskó Hopkins a Szultánt.

— Lehet. Várja a hollandust. De azért a repülőgép ott áll a tengerparton és a grófnő egész jó pilóta. Minden pillanatban elrepülhet.

— Te miért jöttél el tőle? — kérdeztem.

— Egy kihallgatott beszélgetésből megtudtam, hogy valóban elfogtak benneteket. Oda akartam jutni a négerekhez.

Igazán rendes fiú.

Fraser, a geológus, aki velünk volt, az egészről egy szót sem értett. Ezzel szemben kidőlt a szörnyű iramban. Mert úgy erőltettük a menetelést, ahogyan csak tellett tőlünk.

Három fongi harcossal hátrahagytuk. Majd bevarjuk a régi missziós házban, mert addig nem pihentünk!

Estére feltűnt az utolsó fák mögött az épület... Kétszáz lépésnyire lehettünk a missziós háztól, amikor Senki Alfonz felkiáltott:

— Ott!

A ház egyik ablakából lámpafény látszott.

Most már óvatosabban folytattuk az utat.

— Legokosabb lesz — mondta Senki Alfonz —, ha a kapitány úr Csülökkel előremegy. Két ember könnyebben közelíti meg a házat észrevétlenül. Mi körül fogjuk a házat a bennszülöttekkel.

— Rendben van.

Előrementünk Laméterrel. Lábujjhegyen osontunk az ablakhoz.

Ott volt! A grófnő! Megvan!

Egy számovárt kavargatott. Milyen gyönyörű! Síró, nevető arca, finom alakja...

Lassan a bejáratához mentünk. Egy néger szolga állt előttünk csodálkozva.

Ugy kaptam el a nyakát, hogy nem tudott szólni, mert egy lélegzetnyi levegő sem jutott a torkába.

Laméter gyorsan, nesztelen léptekkel osont be a házba.

(Folytatás következik)

Az amerikai bürokrácia labirintusában:

Negyvenezer rendőrség

„Amerikának háromszázötvenezer rendőre van, de nincs rendőrsége.” Ezt a furcsa nyilatkozatot, az elnök meggyilkolása után, egy amerikai szakértő adta.

Marcel Sicot, aki negyven évét töltötte a nemzetközi rendőrség vezető pozícióiban és tizenkét éven át az INTERPOL főnöke volt (mintegy két hónappal ez előtt mondott le állásáról), gyakran működött együtt az amerikai rendőrséggel és jól ismeri felépítését. Őt kértük meg, világítsa meg ennek a szervezetnek a rejtelmét, mindenekelőtt pedig azokat, amelyek kapcsolatban állnak Kennedy meggyilkolásával.

„Amikor valaki azt mondja, hogy az USA-nak nincs rendőrsége, tulajdonképpen azt akarja mondani, hogy túl sok van. Negyvenezer különböző önálló, egymástól független rendőrség működik az Egyesült Államokban.”

A CIA és más politikai és katonai biztonsági szervek a hadügy, vagy a külügyminisztériumtól függenek. Az FBI az igazságügy minisztériumtól. A „Secret Service” a pénzügyminisztériumtól. Látnuk tehát, hogy ugyyszólván minden minisztériumnak megvan a maga rendőrsége. Kivételt a belügyminisztérium képez, amelynek — bármilyen furcsán hangzik is — az USA-ban semmi köze sincs a rendőrséghez.

De ez még csak a kezdet. Az ötven federális állam mindegyikének önálló rendőrsége van. Minden nagyobb városnak megvan a sajátja. A kisebb helységeknél a sheriff az úr, akit a lakosság választ.

A városi rendőrségek sorsa szorosan összefügg a városi tanácsával. Amikor megbukik a város vezetője, az új polgármester új rendőrséget hoz magával (ez természetesen csak a vezetőkre vonatkozik), akik az ő emberei. Ez volt a helyzet Dallasban is, amelyről tudjuk, hogy nem lelkesedett Kennedy politikai magatartásáért.

A merényletig a „Secret Service” feladata volt az elnök védelme. Ez a szervezet 1865-ben alakult és feladata a pénz védelme, a pénzhamisítók elleni küzdelem volt. Amikor 1901-ben meggyilkolták McKinley elnököt, a „Secret Service” hatáskörét kiterjesztették és az elnökök védelmére is ő látja el.

Ennek a szervezetnek a főhadiszállása magában a Fehér Házban van. Háromszáz „supermen” alkotja a zömét. Valamennyiüknek legalább egy doktorátusuk van, de külön pilóták, elsőrendű célőrvők és judobajnokok is kell legyenek. Nem szabad sem bajuszt,

sem szemüveget hordanuk, hogy nehezebben legyenek felismerhetők. Evi huszonegyezer dollár fizetést élveznek.

A „Secret Service” azért tartozik a pénzügyminisztérium hatáskörébe, mert a mai napig is feladata a pénzhamisítók elleni küzdelem is. Vajon szimbólumot kell-e látnunk abban, hogy az amerikaiak két értéket tartanak érdemesnek elítrendőrségük védelmére bízni: az elnök életét és a dollárt?

Attól a pillanattól kezdve, hogy a merénylet megtörtént, megszűnt a testőrség feladata. A nyomozás ekkor már a dallasi helyi hatóságok dolga volt.

Ez a rendőrség, élén Will Fritz kapitánnyal, olyan módon vezette a nyomozást, amely kiváltotta az egész világ felháborodását. „Elképzelhetetlen gondatlanságok történtek” — mondja Monsieur Sicot, aki pedig nem szereti kritizálni kollégáit.

Miután a dallasi rendőrségnek sikerült teljesen összezavarni a nyomozást, miután a bizonyítékokból, amelyeket ígértek, semmit sem hoztak nyilvánosságra, Robert Kennedy végül is egy jogi szempontból vitatható rendszabályhoz nyúlt (A federais hatóságok csak a helyi hatóságok kérésére avatkozhatnak be): az FBI kezébe adta át a nyomozást.

Csakhogy az FBI, a világ legkitűnőbb és leghatásosabb rendőrszervezete egy kissé későn érkezett a helyszínre, akkor, amikor a nyomok már nem voltak melegek.

Ennek ellenére, három nap alatt többet tett, mint a dallasi rendőrök előtte: legalább elkezdett rendet teremteni a zürzavárban.

Az FBI embereinek nem csupán magára a merényletre kell fényt deríteni, hanem egyéb zavaros körülményekre is. Az ő feladatuk lesz egyebek között kivizsgálni, hogyan sétálhattott szabadon a dallasi rendőrség legbelsőbb helyiségeiben egy Jack Rubinstein, nevű mulatótulajdonos, volt csikágói gangster. Nagyon komoly valószínűsége van, hogy egy szélsőséges szervezettel megbízásból tette el Rubinstein láb alól Oswaldot, nem pedig hazafias felbuzdulásból.

Es miközben, Will Fritz büszkén jelentette ki: „Minden bizonyíték a kezünkben van. A nyomozás befejeződött”, Robert Kennedy ezt üzenté nekik:

„A dallasi urak tévednek. A nyomozás most kezdődik.”

Láng László

A svájci konjunktúra árnyoldala

Gondoljon bárki mit csak akár a német nyelvről, a nyakatekert nyelvtanáról és méterhosszú mondatairól, de az letagadhatatlan tény, hogy ez az idioma kiválóan alkalmas új, kifejező szavak kitermelésére, új helyszínek és jelenségek számára. A németnyelvű svájciak például mostanában kreáltak egy új kifejezést, amely után még hiába keresgél az ember a szótárban: Ueberfremdung. Magyarázat: ezt a szót nehezen és akkor is csak több szóval lehet átültetni, — „túlzott elidegenülés”, és akkor sem hangzik valami kitenősen.

Ueberfremdung egyébként svájci vonatkozásban azt jelenti, hogy az országot elözoönlik a külföldiek, akik azután a magukkal hozott idegen életformájukkal és magatartásukkal megváltoztatják Svájc eredeti atmoszféráját. Nehogy félreértés keletkezzék, azonnal hozzá kell fűznöm, hogy a derek svájciakat semmiféle idegenyülötlet nem tölti el, — ha az idegen éppen turista. Aki a világ bármely országából a célból érkezik a kopár Alpok és a vadregényes völgyek szép országába, hogy ott pénzt költse, mindig szívesen lát-

A BEVÁNDORLÁS PROBLEMAJA

A helvét köztársaság lakosságának száma jelenleg öt és fél millió körül mozog és az ország minden négyzetkilométerére 141 lakos esik, — elméletileg. Gyakorlatilag azonban az a helyzet, hogy a terület felét magas hegyek borítják, a lakható és megművelhető kis síkságokon és völgyekben minden négyzetkilométeren legalább 250 lakos szorong. Nem vitás, — Svájc sűrűn benépesedett ország, — még nyugateurópai viszonylatban is.

Nos, ebben az országban, ahol az embereknek szinte egymásba ér a fülük, hétszázezer külföldi telepedett be, több mint tizenkét százaléka az eredeti lakosságának. Számítsuk le ebből a tekintélyes számból azt a néhány tízezeret, akik a maguk kegyetlen adóhivatalainak üldöztetése elől kere-

ARAMLIK A PÉNZ ES AZ ARANY

Az „Ueberfremdung” nem vonatkozik ezekre a rendszerint csendes és visszavonult életet élő önkéntes számkivetettek. A szorgos hangyákra emlékeztető bennszülöttek sokkal inkább a „Fremdenarbeiter”-tömegektől féltek a maguk kispolgári életformájukat. Svájc a gazdasági konjunktúra magas hullámain ringatózik; a turista-ipar virágzik és az elmúlt évben öt millió külföldi látogatta meg hosszabb-rövidebb időre az országot. A híres óra- és precíziós-ipar, csakúgy mint a fém-ipar általában az elmúlt évben rekorderedményt ért el az export terén és ebben az évben újabb csúcsteljesítményre van kilátás. A svájci bankok változatlanul fontos szerepet töltenek be a világgazdaságban és az általános világgazdasági konjunktúra még növelte tevékenységü-

KELL AZ OLSÓ KÜLFÖLDI MUNKAERŐ

A svájci tanulmányosságának és előbbrejutási vágyának hála, alig akad, aki segédmunkási mivoltában ragadna meg, vagy aki tanult foglalkozás hiján a service-foglalkozásokban és a mezőgazdaságban akarna elhelyezkedni. Ilyen munkákra a növekvő svájci közgazdaság kénytelen külföldről importálni munkaerőt, — elsősorban a szomszédos Olaszországból, de a nagyvállalatok nem restek munkásverbuvalókat elküldeni Spanyolországba, Görögországba, Törökországba, —

Irta: Hámori László

tott vendég. A turista-ipar, dacára a svájci finommechanika és gépgyártás hatalmas fejlettségének, még változatlanul egyik legfontosabb bevételi forrása az országnak és a vendéglátó foglalkozás, a kocsmái csapostól fel a luxus-szálloda igazgatójág nagy nemzeti megbecsülésnek örvend. A turisták, lettek-égyen lettek társasutasok, vagy dollár-csekketlő duzzadó üdülők egyébként sem idegenítik el Svájc légkört, — sőt inkább hozzátartoznak ahhoz, mint pörgekalaphoz az árvalányhaj. Egyetlen svájcinak sem jutott még eszébe, például, hogy leutánozza a sant-moritz-i szállóvendégek viselkedését és életstílusát, — amint egyetlen macska sem utánozza az állatkerti tigrist.

A túlzott elidegenítés vádja azokat a külföldieket illeti, akik munkára, dolgozni jönnek Svájcba, továbbá a pénzes külföldiek egy speciális csoportját.

fiak teherbe ejtik a mi tisztességes leányainkat... Igy sorolta fel egy tiszt svájci polgár az idegen munkások bűnlajstromát kérdésesre, de talán a legfontosabbat ki is felejtette. Azt ugyanis, hogy a külföldi munkások és munkásnők fogcsikorgatva takarékoskodnak és csak annyi pénzt adnak ki keresetükből Svájcban, amennyit feltétlenül muszály. Ha már összeku-

NEMET ROHAM SVAJCI TELKEK ELLEN

Meg kell azonban írnom a svájciak nincsenek elragadtatva minden pénzhez külfölditől sem. Itt van például a probléma azokkal a német urakkal, akik a „gazdasági csoda” aranycsengésű éve során vagytonokra tettek szert, azután meg felfedezték, milyen olcsón lehet telket vásárolni a szomszédos kis hegyi-országban. A Luganoi-tó vízszintesen szép partjai rövidesen a német új-gazdagok favorit területévé fejlődött ki és bizonyos német körökben divattá vált, hogy itt vásároljanak egy-egy darab földet a parasztoktól. A föld itt sziklás és terméketlen, a parasztok nem kérték magas árat néhány száz négyzetméterért. A kereslet rövidesen emelte az árakat, de a vasokos német pénztárcák számára még mindig nem tulságosan. A telekvásárlást követően jöttek a német építésszek és a telkekre felhúzták a modern, vagy lovagvár-stílusú, de legtöbbször egyaránt izléses és hivalkodó villákat. Ugyanez a történet ismétlődött meg Lausanne környékén és másutt.

A német villatulajdonosok általában nem lakják állandó jelleggel tulajdonal-

NEM FÉLNEK A KÖZÖSPIACTÓL

Eltekintve az „Ueberfremdung”-tól azonban igazán nincs okuk a svájciaknak panaszra. Az Európai Gazdasági Közösség ügye ugyanis kisebb fejfájást okoz a gazdasági köröknek. Svájc legnagyobb kereskedelmi partnere Nyugat-Németország és bizonyára szülőlyos megrázkódtatást jelentene, ha a vámfalaz kizárnák a svájci árukat a német piacokról. Egyelőre azonban a közgazdaság még nem érzi a Gazdasági Közösségből eredő nehézségeket, vagy csak alig, de a helyzet mégsem reménytelenül hosszabb látra — legalábbis ezt hangoztatják a svájci üzletemberek.

Alapjában véve azonban senki sem veszi tulságosan a szívére a jövő negatív előjelű lehetőségeit. A svájciakat sok évszázados történelmi szálak fűzik Franciaországhoz és senki sem fél komolyan attól, hogy de Gaulle valamiféle gazdasági diszkriminációnak tenné ki a baráti helvéteket. Ha döntésre kerül a sor, a francia kormány majd talál valamit megoldást Svájc számára.

A másik oldalról viszont az EFTA következtében

porgattak egy kis tőkét, amely elég arra, hogy a maguk országába egy kis üzletet nyissanak belőle, vagy egy olcsó családirházat vásárolhassanak, útnak erednek a hazai tájak felé. A svájciak pedig nem szeretik az olyan külföldieket, akik pénzt visznek ki az országból, ahelyett, hogy pénzt hoznának be. Minden svájci természetesen tisztában van azzal, hogy a külföldi munkások mennyire szükségesek a közgazdaság szempontjából és ez utóbbi szónak van valami varázsos csengése a helvét fülek számára. Tudat és szeretet azonban két különböző fogalom...

kat, csak nyáron népesítik be, az év többi részén csak öltöszertűn rándulnak le Mercedes-autójukon, esetleg privát repülőgéjükön, hogy egy zajos uri-murit csapjanak a magukkal hozott, magukhoz hasonló vendégeikkel.

A régi falvak a hegyvidékekben, a maguk puritán és dolgoz életükből belezökkentek a modern korba, mint a német villatulajdonosok bevásárló- és szórakozó helyei. A régmódi krajzlerj úgy változott át neofényes konzerv- és italüzletté, mint Hamupipőke hercegnővé és néhány üledező tehénistálló éjszakai mulatóvá nemesedett, ahol a vályuk helyén márványlapos asztaloknál abrak helyett grillált hamburgert és mustáros frankfurtert fogyasztanak.

Végül is a svájci törvényhozás véget vetett a német invázióknak, — további köv német urak ezután már csak külön hatósági engedéllyel vásárolhatnak telket. A rendelkezés természetesen nemcsak a németekre vonatkozik, de hát más nációbeliek nem özönlöttek el ilyen mértékben Svájcot.

Svájc kereskedelmi forgalmát az elmúlt két év során elég jelentősen megnövekedett Ausztria és a skandináv országok irányába. Nagy-Britannia figyelmébe is reá irányult a kicsiny, de gazdag hegyországra és nagyszabású kereskedelmi propagandába kezdett a külkereskedélem kiépítésére. Szeptemberben Zürichben angol hetet rendeztek, üzletek és áruházak kirakataiban csak angol áru volt látható, a színházakban angol vendégművészek léptek fel, az utcákat az angol zászlók szíjai díszítették. A közhangulatból ítélve a jövőben a svájciak több angol árut vásárolnak majd, — amiből következik, hogy az angolok is több svájci holmit importálnak.

Ha az ember alaposan meggondolja, úgy rájön arra, hogy Svájc tulajdonképpen profitált abból, hogy Európában két gazdasági blokk képződött. A Gazdasági Közösség felé nem csökkent, az EFTA felé meg növekedett a forgalom. Svájc tehát profitált, — és a profit az a szó, amely elsőnek, legelsőnek áll a svájciak szótárában.

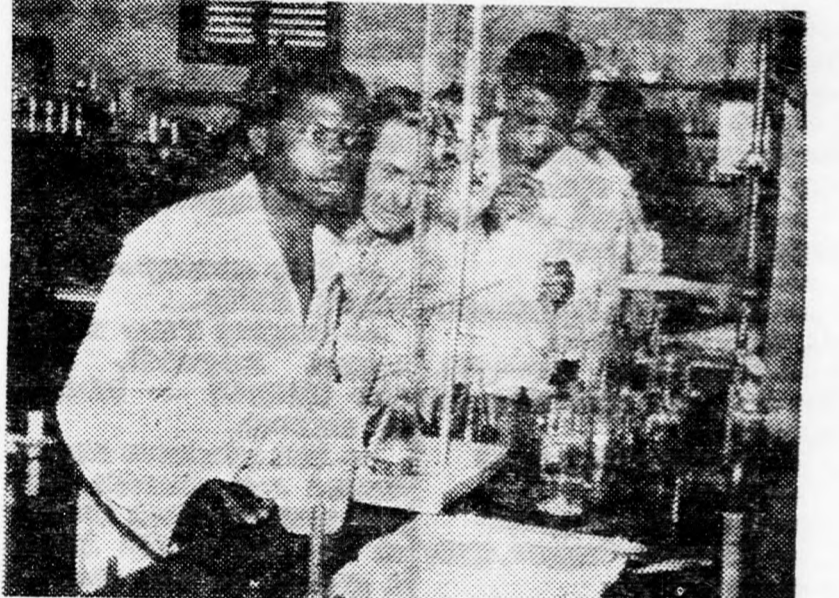
Riport képekben Izrael segítséget nyújt a fejlődő államoknak

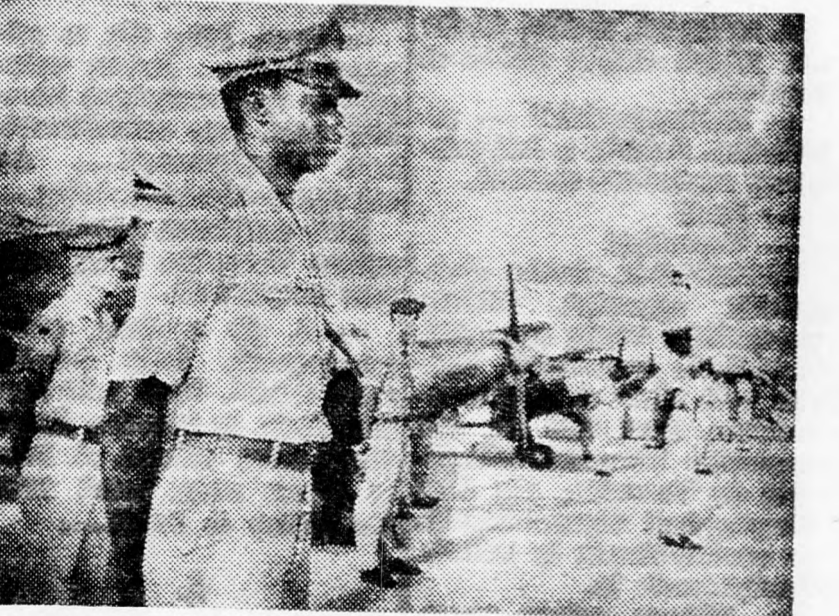
Alfa Ibrahim és Kaita Morlaye guineai mezőgazdák, akik Izraelben folytattak továbbképzést, G. Hadassze asszony előadását hallgatják a gyümölcsök ápolásáról

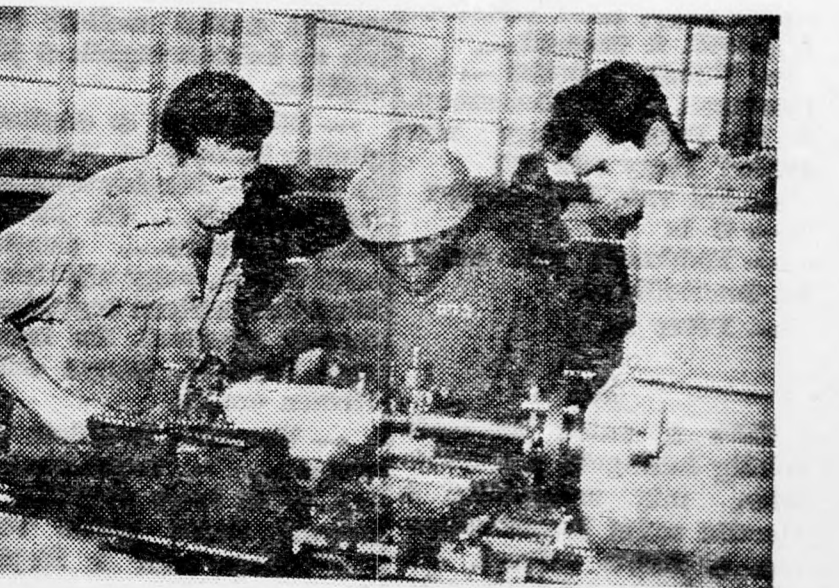
Bettina Assale, kameruni ápolónő csecsemő- és gyermekgondozást tanul a WIZO csecsemőotthonában

Emanuel Odibo és Charles Odigboegon, nigériai diákok, akik a haifai Technionon folytatják tanulmányukat, laboratóriumi kísérleteknél segítkeznek

Keletafrikai pilótanövendékek a pilóta-tanfolyam befejezése után díszszemlén vesznek részt az egyik izraeli repülőtéren

Nataniel F. Geko libériai tengerész-növendék az akkói tengerészeti iskola műhelyében gyakorlati munkaórán vesz részt

D. e. d. u., és esti kurzusok

tanuljon Berlitznél

IVRIT, ANGOL, FRANCIA, NEMET nyelvet

Folytatódik a beiratkozás az intenzív kurzusokra alap- és középfokú iskolák diákjai számára. Különleges osztályok felnőtteknek.

TEL-AVIV, Nachlat Benjámin 2. Tel. 56347.
HAIFA, Hechaluc-utca. 27. sz. Telefon: 69265.

FRANCIA NÉGYES

1.

Kezében szorongatta a nagyanyelvű újságból kivágott hirdést és riadt szemekkel nézett körül az üzem irodájában. A közömböskintető, idős hölgy barátságatlanul meredt rá a kezében tartott újságkivágásra:

- A hirdetésre jött?
- Igen.
- Maga szabász?
- Igen. Az vagyok.
- Hol dolgozott?
- A Barátságban.
- Mi az a Barátság?
- Ruhagyár.
- Festen?
- Ott.
- Uj olá?
- Igen.
- Várjon, mindjárt bejelentem a főnöknél. Ezzel eldöcögött, elnyelte a főnöki iroda ajtaját.

Türelmetlenül topogott. Olyan valószínűtlen volt mindez. Még néhány nappal ezelőtt felhőkönnyű gondtalansággal rótták Péterrel a bécsi aszfaltot. Milyen forogatos, felelőtlen élet is volt az „Nyögte Mátyas bus hadát, Bécsnek büszke vára”. Rákosi Mátyas bus hadát nyögte az osztrák főváros. Nagyobb tatárjárás volt ez, mint Korvin Mátyas feketeruhásainak dúlása a királyvároson. Felhőtlen napok, hetek voltak. Oly messzi a valóságtól. Miért kellett repülőgéphegyőmszólni őket és néhány óra alatt lehuppanni velük itt Luddon? Ráértek volna még! Most pedig az az átkozott barakk odakinn az Isten háta mögött és az a néhány fontocska, amit még sikerült megmenteni a bécsi napok alatt...

— Menjen be, kérem-utasította szárazon az öregasszony. Lesimitotta szoknyáját és erőltetett határozottsággal lépett be a főnökasszony szobájába. Széparcu, csodálkozó szemű nő volt a főnökasszony, izléses, ápolit, bár egy kicsit elhízott.

- Ön szabász? — kérdezte barátságosan.
- Az vagyok.
- Ez eredeti foglalkozása, vagy átképzett?
- Eredetileg vehetjük. Tíz évi gyári gyakorlat áll mögöttem.
- Pestről jött, ugye?
- Igen.
- Családi állapota?
- Férjzett vagyok, gyermekem nincs.
- Tösgyökeres pestiek, vagy...
- A felszabadulás óta élünk Pesten. Esztergomból valók vagyunk.
- A széparcu, molett főnököt kigyó csipite ebben a percben.
- Esztergomiak? — sikoltotta. Azután a két asszony egymásra meredt.
- Juci!
- Veronika!

Csokolóztak. Aztán elengedték egymást. Mohón tapogatták végig egymást, vizsgálódó szemekkel. Igazán volt okuk a kiváncsiságra. Juci volt az, aki elszerezte Veronika völégényét és Veronika, aki Juci völégényét vizsgálódott. És osztálytársak is voltak. Vetélytársak is.

- Milyen csinos vagy, Juci! Mint lány korodban... És milyen édes frizurád van...
- Te pedig olyan gyönyörű vagy, mint voltál... A bőröd, a szemed...
- Nohát ez óriási — lelkesedett a főnökasszony.
- És Péter? Hogy van Péter? Hogy néz ki?
- Jól van. Hát Fülöp?
- Ő is.
- Mekkora néz majd, ha megtudja...
- Péter is.

2.

Este a vatik házaspár sokáig keringett a Chevroleten, míg megtalálta a Herzlia utáni barakkvárosban a 119/c számot. Juciék már az ajtóban várták őket. Ez volt a nagy találkozás. Mind a négy ér-

dekelt fél alaposan mustaralgatta egymást. Juci Fülöpöt, aki szikár, kiegyensúlyozott, őszülő halántéku úriember lett, Veronika Pétert, az egykori aranyifjút, akinek az elshant évek megritkították a haját, barázdákat vájtak az arcába, Fülöp hűtlen menyasszonyát, aki nem vállalta vele a szegénységet és a város leggazdagabb ifjának ígerte a kezét, noha vele már kitűzött időpontja volt az esküvőre. És Péter is alaposan szemlélődhetett, íme az ő gyermekkori játszótársa, Veronika, akit a szülők is nekiszántak és akit kegyetlenül otthagytak Juciért és aki ezért Juci völégényét Fülöpöt jelölte ki férjének, elhajózott vele Európából és a jelek szerint szépen boldogultak, s mi mindentől megszabadultak...

Nézték egymást. Huszonegy éve nem találkoztak. Meg is változtak alaposan. Az elcsérelt párok. Vajon, hogy lett volna, ha Juci árulása nem borítja fel az eredeti helyzetet?

3.

Ejfel volt már, mikor Fülöp és Veronika beültek a Chevroletbe. Nem szóltak egymáshoz, gondolataikat rendezték. Huppankón hajtott keresztül a férfi, nagyokat rázódtak. Mikor kiérték a főországútra, akkor mondta ki az első szót Fülöp:

- Juci nagyon csinos.
- Veronikának ez rosszul esett. Mintha durva sértést vágta volna a fejéhez.
- Igen. Juci mindig nagyon csinos volt. Karesu, remek lábak. De az arca, mintha egy kicsit megdurvult, megnagyobbodott volna...
- Szép asszony — hűmögött Fülöp...
- Szegény Péter viszont nagyon megviselt. Nem úgy találd? — kérdezte az asszony.
- Sok mindenem átment. Semmi sem sikerült neki. Sok gazdag fiúval történik ez így. Jól tudják költeni a papáét, de sem szerezni, sem megtartani nem képesek.
- Nem tehet róla. A háború, meg a kommunizmus.
- Igen. Még ült is néhány évet... Aztán valamilyen nyomoruságos hivatala volt. Egy szövetkezetben. Bérélszámoló... Az ott egy deklaszált dolog... Már majdnem hazaértek, mikor Veronika még egyszer megszólalt.
- A jó modora azért megmaradt. Még mindig igazi úriúri. Csak már nem fiú. Most is kínosan ápolit. Ugy, mint valaha. A keze is olyan szép, mint volt. Szerettem a kezét...

4.

A barakkban bizakodó volt a hangulat miután a vendégek elmentek. A petróleumlámpa, mintha nagyobb fényrel világított volna. A gyalult asztal mellett ülték és belemerengtek a jövőjükbe.

— Mindenben a segítségünkre lesznek — mondta Juci. — Megbocsátottak már nekünk... Ők jártak jól... illetve... szerencsésük volt, hogy eljöttek... Meglátod, milyen segítséget fognak nyújtani. En ismerem Fülöpöt. Csupa szív. Nemes ember.

— Veronika is áldott te remtés... — mondotta Péter — és hogy megálta a helyét! Saját gyára van. Mert nem akar a férjére rászorulni. Független akar lenni. Pedig Fülöp nagyon gazdag. Építési vállalata van. Az itt nagyon jó. Any-nyi ház épül...

Irta: Zoltán Dezső

— Fülöpöri lehetett tudni, hogy sokra viszi. — mondotta Juci lelkesen. Péter elborult.

— Ez úgy hangzott, mint egy címre szóló szemrehányás. — Csacsi vagy... — Nekünk is idejében kellett volna elmenni.

— Aki okos volt az előrelátta a jövőt. Fülöpnek mindig vágott az esze... Csend borult a barakk-szobára.

Péter szólalt meg: — Veronika még mindig gyönyörű... — Sok kilót szedett magára — mondotta felcsattanva Juci.

— De Fülöp alaposan ki szikkadt — toldotta meg Péter.

— Nagyon jól néz ki... Magabiztos, szikár, jó felépése, atmoszférája van... — Pénze van.

Veronika nem szívszent fel, nem rendezett jelenetet. Ez felbátorította Fülöpöt, hogy tovább mondja: — Ha volna elég bátorságunk, ha elég őszinték lennénk magunkhoz, most mindent reparálhatnánk.

6.

Ugyanezen a hajnalon Juci gúnyosan vetette oda férjének: — Az urifü és az urikisasszony nagyon jól meg vannak egymással. De ne olyan szenvedélyesen öleld őt tánc közben, mert még megtalálod fojtani.

Péter élesen vágott vissza: — Ha ez megtörténne, legalább hozzámehetnél Fülöpözhöz... — Anélkül is hozzámehetnék, feltéve, ha Veronika és te hajlandók volnátok válni és ha Fülöp hajlandó volna engem elvenni.

— Talán nyélbe lehetne lötni — mondotta Péter sejtelenesen. Jó fül kellett volna hozzá, mely megérzi, hogy a hang gúnyos volt-e, vagy biztató.

7.

— En veszek nektek lakást és tiétek lesz a ruhagyár. Péter majd beletanul a tennivalókba. Ha szorgalmasan dolgozni fog, nagy-úri életet élhetnek a gyár-ból. Rendben?

Veronika bólintott. — Elfogadom a feltételeidet. — Helyes. — Ne is várd, hogy alku-dozzam veled. Bár, néhány telket is rámirathatnál, el-vegre közös szerzemény. — Közös?

A Számbátjon-folyó legendája

Nem származom kódobáló nemzetségből, nem volt kódobáló sem elődöm, sem ösöm. Semmilyen közelségi kapcsolatunk nincsen a romaiakkal, akik a városaitkat ostromló ellenség fejére köveket görgettek

Gyermekkoromban a közelben levő tanonciskola (akkor még hivatalosan is inasiskolának nevezték) esti hallgatói kis üzletünk előtt haladva el, zsidó-zsidó hep kiltással kövekkel dobálták ablakainkat. Édesanyám anyagi türelemmel gondogatta mindig: hadd játsszanak a gyerekek s arra tanított, ha megdöbnak kövel, dob vissza kenyérrrel. E mondás forrását azon ban kiejteni tiltotta mély hite.

A későbbiek során több ízben volt aikalmmam kódobálókval közlelebbi kapcsolatba kerülni. 1925 december 10-én a kolozsvári zsidó-diákmenzát kövekkel dobálták meg, ablakait zúzták be, majd berendezését törték össze. Ugyanaznap este, először a kolozsvári zsidóság életében zsidó házak és üzletek ablakait kövekkel zúzták be és békés zsidó járókelők fejét kövekkel törték be.

Ekkor kezdődött. Utána majd zsidó templomokat dobálták meg és dúltak fel elő és holt zsidókat szállító járműveket dobáltak meg, sírhelyeket dulták fel. A kódobáló tettesek mindannyiszor ismeretlenek maradtak a közrendet és biztonságot őrző hatóságok előtt.

A Barisszia nagyszabeni konferenciáját 1924 év telen, diákok kövekkel támadták meg és este a Rómische Kaiser kávéház hatalmas ablakait, miközben bent a cigányok Giszkalay

Irta: Dr. Weinstein Gyula

János Barisszia indulóját húzták, kövekkel zúzták be. És Vaida-Voevod Sándor, az egykori karlsbadi főorvos, a román közélet fenegyereke, többszörös miniszterelnök, egyre azt hajtogatta, hadd jasszanak a gyerekek. És a gyerekek játszottak és tovább dobálták a köveket, amíg Hitler át nem vette a központi irányításukat. Akkor már nem volt kiket kövel dobálni.

Mindezek után érthetően nem szíveltem a kódobálást és nem lelkesedtem a kódobálókért. A kódobálók, ott ahol van, a földön és ne repüljön se emberek felé, sem embereket szállító járművek felé. És gondolatomban szerintem ne repüljön a földön felé sem. Egyáltalán ne repüljön, ne dobálják őket.

De különbség tétesék. Jeruzsálemben egyre gyakrabban köveket dobálnak, kövek repülnek sábatkor a sábat szentségének a védelmében. Kövek repülnek sábatkor, mert dobják őket.

Reb Saje mesélte a chéderben jiddisül és hogy még jobban megértjük, lefordította magyarra is, hogy valahol van egy folyó, úgy hívják, hogy Számbátjon és ennek környékén leszakadt zsidó törzsek élnek. És ez a folyó egész héten át dobálja a medréből a köveket, de sábat napján megpihen, elcsendesedik és nem dobál köveket. Még a folyó sem dobál köveket, mesélte a melamed, pihen a hét hetedik napján, sábatkor. Csodáltuk a mesét és a folyót, amely pontosan tud-

— A törvény szerint igen. — Arról is szó lehet — mondotta Fülöp. Aztán gyengéden megsimogatta felesége szép arcát.

— Elvégre nem haraggal válnok el. Mindig jó barátok maradunk. Lényegileg csak az történik, hogy visszaáll a huszonegy évvel ezelőtti helyzet. Mindkettőnk, sőt, mindnyájunk boldogsága érdekében.

8.

Ez a boldogság csak a kezdetben tűnt oly tökéletesnek. Juci élvezte a gazdagságot, a pompás új lakást, az autót, teletömte szekrényeit ruhákkal és ékszerdobozba is megtelt. De azért hiányzott neki Péter, aki huszonegy év során minden gondolatát ismerte, akivel tolvajnyelven, félmondatokkal is megértették egymást. Mert tulajdonképpen jó házasságban élt vele. Ismerte gyengéit, hibáit, de becsülte és szerette sok jó erényéért.

Veronika hamarosan ráébredt, hogy Péter más planétán él, nincs vele közös gondolata. Az unalom szítá-lása ereszkedett rá, mikor együtt volt férjével és megváltozott, kicserélődött, mikor összejöttek Fülöpökkel... Amellett pedig minden ránehezedett. Míg a multban a ruhagyár csak „hobbyja” volt, „függetlenségi illuziója”, addig most az létalapja lett.

Fülöp is egyre többet gondolt Veronikára, egyre jobban hiányzott neki. Jucival nem voltak egy hullámmosszon. Pedig Juci okos, magávalragadóan, szellemes asszony volt. De Veronikával mégis hajnalokig el tudott beszélgetni, soha nem apadt el a szó köztüük, Jucival pedig a témát keresni kell.

9.

Négyesben vacsoráztak, egy régi dátum emlékére. A két nő ünnepelte az érettségi huszonötödik esztendőjét. Veronika szaporán itta a francia konyakot, előtte pedig néhány koktélt is lenyelt a szálloda bárjánál. Gyönyörű sápadt bőre most vörös volt, egy-egy izdadságsepp is megjelent a homlokán. Az italtól kötekedő hangulata támadt.

— Miért szeretted el tőlem Pétert? Mi? Engem sajnált egész Esztergom. Nekem nem tetszett a te Fülöpöd, a szüleid sem akartak róla hallani, de kénytelen voltam nála regressedálni magamat...

— Hallgass, Veronika — csitította Péter, de a szép-asszony makacs volt. — Mindig gyűlöltél... Mert mi gazdagok voltunk, ti meg földhöz... ti meg gyengén voltatok. És nem voltál jobb tanuló sem nálam. Talán csak matematikából. Semmi másból. Az én füzetem mindig szebbek voltak... Péter is azért kellett neked, mert az enyém volt... Most pedig Fülöp is azért kellett...

Már a szomszédasztaltól is odanéztek, de csak nehezen sikerült Veronikát lecsendesíteni.

Fülöp sápadt volt és hátrázott. Ugy beszélt, mint egy bankelnök a közgyűlésen.

— Ha volna egy csepp eszünk, visszacsinálnánk mindent.

Dermedt csend volt a válasza. Juci felnevetett.

— Olyan ez, mint a francia négyes. Egymással szemben felállnak a párok, majd cserélődnek, cserélődnek, a végén pedig megint össze-kerülnek.

10.

Visszaállt az eredeti helyzet. Juci beköltözött Péter lakásába, amit Fülöp vásárolt és beállt a ruhagyár szabászasztala mellé. Maga akart mindent csinálni, nagy akarások feszítették. Veronika a maga énjének megfelelően végülis odaadó feleség lehetett és ez az állapot kielégítette. Ritkán találkozott a párok, bár nem volt harag a szívükben egymás iránt.

Veronika egy napon így morfondírozott:

— Tudod-e Fülöp, hogy ez a kis csere-bere nem kevés pénzbe került? És lényegileg én fizettem a cecét. Az én gyáram ment rá...

Fülöp nevetett: — Mindent megér, hogy hazaérkeztünk. Egymáshoz.

11.

Telt-múlt az idő és az elcsérelt, majd egymásralelt párok egyre gyakrabban jártak össze. Szinte mindennaposak voltak egymás-nál.

Veronika egy késő délutánon feltűkölt Juciékhoz, Péter jött ki az erkélyre.

— Juci a fodrásznál van, de gyere fel, Veronika. — Az asszony felment és amikor betette maga mögött az előszobajajt, érezte, hogy Péter átöleli, forrón megcsókolja. Nem lökte el magától. És nem is esett rosszul a csók.

Aztán megjött Juci és Veronika nem volt zavart. Maga is csodálkozott ezen. Később Fülöp is megérkezett. Rózsákat hozott a háziasszonynak.

Juci javaslatot tett. Készít vacsorát és aztán elmennek négyesben a mozi-ba. Péter és Veronika gramofonozni kezdtek, Fülöp pedig kiment a konyhába Juci után.

Fülöp rendezgetni kezdte a porcelánt, a poharakat, Juci nevetett.

— Mikor a férjem voltál, soha nem jöttél ki a konyhába.

— Mert akkor a férjed voltam. De most az udvarlód vagyok. — Mi vagy? — trillázott rá az asszony.

(Folytatás a 14-ik oldalon)

A Gálil fejlesztése és benépesítése elé

Irta: Galili G. Ervin az Uj Kelet galili tudósítója

Fár nappal az új kormány megalakulása után, Lévi Eskol miniszterelnök és hadügyminiszter bejelentette a Gálil fejlesztésének és benépesítésének tervét.

Teljes 15 évig a „Pusztaság meghódítása”, a „Negy benépesítése” jelszó állott az országfejlesztési tervek homlokterében. Mi is történt tulajdonképpen, hogy minden átmenet nélkül, egyszerre csak megvaltozott az országfejlesztési „vonal”, s a Gálil benépesítésének tervéről beszélnek?

Egymillió dunam — százezer lakás

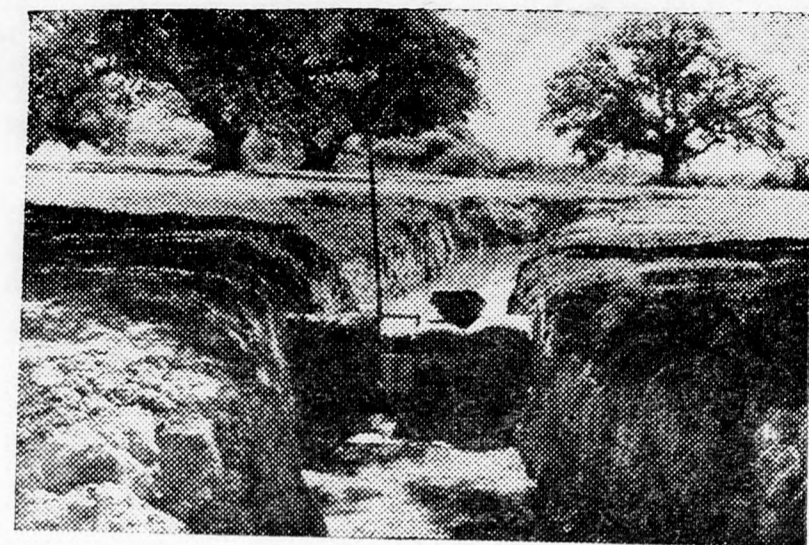
A Gálil fejlesztésére, valamint benépesítésére kiszemelt földcsáv, amely északra a libanoni határnál kezdődik s délen Nazáret hegyeinél végződik, egymillió 50 ezer dunám földet foglal magában. Ezen a területen a lakosság többsége arab. Számuk százezer körül mozog s a fenti földterületnek mintegy a felét birtokolják, de csak negyedét művelik meg.

A Gálil középső része majdnem műveletlen s lakatlan. Ehhez nagyban a sziklás, s kietlen talaj járul hozzá, amely sok helyen szinte lehetetlenné teszi a terep megközelítését. E földrészek a megművelése Eskol tervének legfontosabb része. Megvalósítása életre keltené az évezredek óta parlagon heverő szűz földet és zsidókkal telepítene be ezt az országrészt.

Alsó Gálilban a Chazon hegyen, valamint a Felső Gálil közepén Tapan lesz. A három központi település köré a jelenlegi etapban 9 gazdasági települést terveznek. A kilenc egyike a maga nemében egyedülálló lesz az országban. Ezt ugyanis az 1208 m magas Dzsermák hegyen létesítik. Eddig a tenger színe feletti 844 méterrel Cfátra, illetve a 900 méter magas Kanaán hegy volt az ország legmagasabb lakott pontja. Természetesen az ebből eredő hatalmas előnyt teljes egészében ki is használják azáltal, hogy a mezőgazdaság mellett a főhangsúlyt a turisztikára fektetik.

A hároméves terv során 91 ezer dunámos területet készítenek elő. Ebből 15.600 dunámot készítenek elő megművelésre. Ez a terület 4 millió 800 ezer köbméter vizet emészt fel évente.

Víz szempontjából ezen az országrészen nincs nagy probléma, miután a Felső Gálil az ország legesősebb része, 800—1000 mm az évi átlagos évi csapadék az Alsó Gálil 600—800 milliméter-

Falvak és „városi körzetek”

A tervek szerint kb. 70 ezer dunám földet tesznek megművelhetővé s mintegy további 250 ezer dunám fog legelőül szolgálni. Mint hogy 35 település létesítéséről van szó, csak természetesen, hogy ezek kiegészítése-képpen, körzeti központokat is építenek. Itt lesznek a különböző hivatalok, állami és nemzeti intézmények, bank, posta, iskolák és ifju-

sági otthonok. Minden ilyen körzeti központban 300 családot telepítenek le, amelynek tagjai a fenti intézményekben, részben pedig az erre a célra felállítandó üzemekben fognak dolgozni. Az első három évben három központot építenek, a további esztendőben pedig négyet. Az első három az északi részen, a libanoni határ közelében Biranit, az

A hároméves terv során 91 ezer dunámos területet készítenek elő. Ebből 15.600 dunámot készítenek elő megművelésre. Ez a terület 4 millió 800 ezer köbméter vizet emészt fel évente.

Víz szempontjából ezen az országrészen nincs nagy probléma, miután a Felső Gálil az ország legesősebb része, 800—1000 mm az évi átlagos évi csapadék az Alsó Gálil 600—800 milliméter-

vel szemben. Ezenkívül a Gálil 208 forrással rendelkezik, szemben az Efrajim-hegyi 8 s a Judeai-hegyek 3 forrásával.

Milyen a Gálil földje?

Felső Gálil eddig megműveletlen területének mintegy ötven, míg Alsó Gálil délkeleti része „csak” 30—40 százaléka sziklás. Előzetes számítások szerint a sziklás részek mintegy egyharmadát lehetséges termelésre alkalmassá tenni.

A fentjelzett földterületen 29 zsidó gazdasági település (ebből 21 hegyen) fekszik, mindössze párezer lakossal. Ezek mindnyájan in tenzív gazdálkodásból élnek. Megélhetési főforrásaik: ültetvények, magvak termelése, virág, zöldségkereset és dohány. Mindezeket baromfi, valamint juh-tenyésztés egészítik ki.

A 98.940 dunámon elterülő 51 arab falu meglehetősen kis és nagy, szegény és gazdag, alacsony, valamint magasan fekvő falvak között. Ezekben az ősidőktől fogva szokásos primitív szántás, s a lábvaló cséplés még divik ugyan, de az évek múlásával kezdenek ezek az „antik” szerzőmök eltűnni a történelem süllyesztőjében.

A zsidó gazdaságokban s településeken dolgozó arab ifjak is megtanulták már a modern kor vivmányainak hatalmas előnyeit a nehéz, kétékezi fizikai munkával szemben. A tehetősebbek igyekeznek gazdaságaikban a géperőre való berendezkedésre, míg a szegényebbek inkább motorizált gazdaságokban dolgoznak bér munkásként — könnyen, mint falujukban primitív szerszámaikkal — nehezen.

Kik a Gálil fejlesztés zászlóvivői?

A Gálil fejlesztési terv megvalósítója a két Weitz.

Joszf, az apa, a KKL s az izraeli erdősítés chaluveveteránja, és fia Ráánán, a Szochnut telepítési osztályának főnöke, aki ebbeli tisztviségében Lévi Eskolt váltotta fel, miniszterelnökké való kinevezése után.

Mint arról már beszámoltunk, Joszf Weitz mint a Keren Kájjet Lejiszraél fejlesztési osztályának főnöke, újságíróktól kísérve, a helyszínen magyarázta a fenti hároméves tervet, melyhez a KKL 33, a Szochnut telepítési osztálya 15, míg a sikunügi minisztérium 34 millió fonttal járulnak hozzá.

Ugyanaznap este, a miniszterelnökség mellett felállított Tájékoztatói Központ által rendezett előadásban dr. Ráánán Weitznek kellett ugyanerről a témáról szintén Cfátron beszélni, galili hallgatói előtt, de megbetegedett és helyette Avrahám Rosmann, a hegyvidéki települések országos igazgatója számolt be a Gálil fejlesztéséről és benépesítéséről.

Ujkori zsidó település a Gálilban

A múlt század második felében kezdődött valójában az ujkori település története a Gálilban. Addig csak magán aliják formájában érkeztek Cfátra, a zsidóság négy szent városának egyikébe. Akkor is főként csak öregek, — meghalni.

1882-ben a romániai Moinești városkából 30, míg környékéről további 20 család indult a Szentföldre. Öket megelőzve, vezetőjük Mose Dávid Sor már 2500 dunám földet vásárolt letelepedésükre, Dzsioni arab falu mellett. Ez a ma 82-ik évében járó Ros Finá, a galili települések anyja. Ezt követte 1883-ban Jeszod Há máál, egy évvel későbbben Mismár Hájárdén, 1896-ban

Zsidó folklór a német irodalomban

A CEDRUS ÉS A CSERJEK

Emanuel és Ráchel bin Gorion a Schoken Verlag-nál 1935-ben, még Berlinben, kiadott zsidó népmese-gyűjteményében két olyan mese is szerepel, amelyet Goethe és Hebbel, a drámaíró, dolgoztak fel. Ez a két kis mese nyilván, mint önálló költői mű, helyet kapott a német irodalomban.

A népmesék vándorlása kimutatható minden népmese-kincsében: az áradás csermelyből, folyóból a tengerbe és vissza, évezredek folyamán, úgy szólván állandóan tartott. A keleti mese-kincs a legősibbek közül való, az első helyen állnak a bibliai mesék, amelyek főleg a Teremtés könyvéhez, az özönvízhez s Salamon király személyéhez fűződnek. Ezek áradtak ki a legmesszebbre és nemcsak idegen népek képzeletét ragadták meg, hanem idegen népek költőit is inspirálták, megtermékenyítették.

Goethe nem hiába alkototta meg a világirodalom fogalmát — mint ismeretes, a szó töle származik — képzeletének búvkörébe mindent belevett, amit előtte népi, vagy írói fantázia teremtett. Övrje azért olyan gazdag, kimeríthetetlen. A Biblia könyvei különösen nagy hatással voltak rá, erről élénk bizonyosságot tesz a „Dichtung und Wahrheit” lapjain. Tanult és tudott héberül, sőt jiddisül is tanult a frankfurti gettóban, hogy közelebb kerüljön a zsidó lelkiséghez. Minderről, fent említett életrajzi művében beszámol. (A frankfurti Goethe-Haus egyik szobájában, egy üveglappal borított asztalon, két éve, ottjártamban, felfedeztem egy füzetet, amely jegyzeteket tartalmaz a Kabbalához, Goethe sajátkezű rajzaival, kabbalisztikus jelekkel, ábrákkal).

Írói pályájának abban az időszakában, amikor drámáit írta, Iphigenia-t, Tasso-t és a Faustot dolgozott, az Enekek-Eneke is foglalkoztatta, mint szinpadí mű. Herder-rel való levelezésében erre többször utal. Nem véletlen tehát, hogy a Bibliához fűződő mesék is felkeltették figyelmét és megihlették. Nehéz lenne persze eldönteni, hogy az alábbi, a cédrusfáról szóló, szép mese, független goethei alkotás-e, vagy pedig mint „vándortárgy” került hozzá és ő csak átdolgozta.

Valószínűbb, hogy a bibliai mesék sajátos atmoszférája fogta meg, a Salamon királyhoz fűződő népképzelet alkotta mesék, s azok hatása alatt íródott. A Bin Gorion testvérek mindenesetre „visszavették” mint jogos tulajdont, és közreadták zsidó népmese-gyűjteményükben, Hebbel meséjével együtt.

A cédrus, a libanoni hegyek ékessége, a legmagasabb és legsudárabb fája volt Izráelnek és Salamon, a bölcs király, aki minden egyes fáról és növényről tudott mesét, minden alkalommal megemlékezett róla.

Egy nap, a kis cserjéket, amelyek a cédrus tővében növekedtek, nagyon bántotta, hogy a cédrusfa olyan gögösen néz el felettük. Ezért így szóltak hozzá: — Miért vagy annyira fennhőz, miért tartod magad olyan hatalmasnak, azt hiszed talán, hogy nincs orkán, amely letéperhetne?

A cédrus nem válaszolt, hallgatott.

És valóban vihar kerekedett és a cédrust, amely nem tudott meghajolni, tövestől kitépte. De erős törzse, hulltában, pozdorjává zúzta a kis cserjéket. Így az irigyelt az irigyekkel együtt terült el a földön. De miközben a cédrus a földre hanyaltott, büszkén ezt mondta:

— Álltam és állni fogok. Hajoácsok jöttek és felszedték az erdőn a kidőtt cédrust és árbócot ácsoltak belőle annak a vitorlás hajónak számára, amelyen Salamon király kihajózott a tengerre. Így ment teljese-désbe a cédrus szava.

Hebbel, a drámaíró is mély érdeklődést mutatott a zsidó történelem alakjai iránt; így esett választása a makkabeusi kor hősnőjére, Judithra, aki sátrában, álmában megölte az ellenséges római hadvezért, Holofernest. Judith című drámája alkotó erejének csúcspontját jelzi, és ez a műve hozta meg számára a világsikert. Párisban nem kisebb színész nő vitte a címszerepet, mint a zsidó Rachel, korának legnagyobb drámai művésznője.

A Teremtés-könyvéhez fűződő alábbi mesével gazdagította Hebbel a német irodalmat:

„GYÜMÖLCSMAG”

Mikor Ádámnak el kellett hagynia a Paradicsomot, még gyorsan egy barackot szakított le a fáról és magával vitte. Ez volt ugyanis az egyetlen gyümölcs, amit még nem kóstolt meg. Beleharapott és nagyon ízlett neki, de mikor a magvához ért, majdnem bele-tört a foga. Erre előtötte a méreg, a magot dühönten a földre hajította és addig tapodta a lábával, míg a kökény mag teljesen befürödött a földre.

De egy idő múlva a magból kihajtott, kilombosodott egy barackfa. Így Ádám haragjában tanulta meg fák és növények ültetését. (sz. e.)

Madártávlatból

Ilyen lesz „Kirját Jiszmách Mose”

— Épül a szászovi chászidok negyede —

— Mikor költöznek be az első lakók?
— Pészáchkor!
— Jelenleg hány lakás épül?
— 104 lakás...
— Hány dunámot vásároltak?
— 300 dunámot.
— Robog a taxi, Petách-Tikvá előtt elfordulunk Kirját Ono felé, s a tíz perces uton jegyezzük fel ráv Neumann Srágát, az építkezés titkárnak tájékoztató-sát.

tunk, hogy előbb az iskolát építjük fel 8—8 tanteremmel, a fiuknak és lányoknak.
— Végül is hány család számára épül a negyed?
— 1600 család számára. Nem lehetetlen azonban, hogy egy későbbi stádiumban szüksége mutatkozik majd a terv bővítésének. Ebben az esetben újabb földterületet vásárol a állami telek-hatóságtól a rebe. A rebe ugyanis maga intézi az összes ügyes-bajos

rokat tervez és épít. A rebe azért tartotta fenn magának az építkezés irányítását, mert ki akarta kapcsolni a gazdasági tényezőket, hogy minél olcsóbb legyen a lakás.

— Milyen gyakran jön ki a rebe az építkezéshez?
— Naponta kijön, néha kétszer is. Minden részlet-problémát ismer, mindent személyesen ellenőriz.
— Hány munkás dolgozik jelenleg?
— 200 munkás.
— Vannak munkaerő-problémák?

— Csak úgy, mint az egész építőiparban... Kevés a szakmunkás. De megoldjuk valahogy a dolgot, s nincs egyetlen napos elmaradásunk sem, az ütemterv pontos betartásával építkezünk.

— Milyen nagyságúak a most épülő lakások?
— A 4 szobás 140 négyzetméter, a 3½ szobás 115 négyzetméter.
— Milyen sűrűn építik egymás mellé a házakat?
— 7—8 család lakik majd egy dunámon. Ez a legideálisabb kertvárosi arány.

Utban visszafelé, egy újabb érdekes tervvel egészítette ki ráv Neumann, az építkezés titkára az információit. Megmutatta ugyanis azt a telket — közvetlenül az épülő negyed mellett — ahol ipartelepét építenek majd, részint, hogy a módos szászovi chászidoknak befektetési lehetőségekről, részint, hogy a kevésbé módosoknak munkahelyről gondoskodjanak.

Megtudtuk, hogy bor-gazdaságot, mechanikai gyárat, optikai és textil-üzemet, valamint gyémánt-csiszoldást építenek a „Jiszmách Mose-negyed” mellett a szászovi chászidok.

Benedek Pál

A REBE ELLENŐRZI AZ ÉPÍTKEZEST

Két kertváros közvetlen szomszédságában, Száviön és az ugyancsak most épülő Kiron-negyed közvetlen közelében — csak valamivel magasabban — épül Teitelbaum Chánánjá Jom-Tov Lipe, a szászovi rebe chászidjainak új otthona.

— Hol lakik majd a rebe?

— Az egyik épülő ház erkélyére invitál ráv Neumann, s egy jókora, töretlen telkre mutat.

— Itt építünk egy 8—10 szobás villát a rebének. Lakása mellett épül majd fel a jesiva is, de úgy határoz-

dolgokat, személyesen tárgyal a különféle állami és társadalmi szervekkel, sőt az építkezést sem adta át káblánnak, hanem maga építkezik.

— Hogy van ez, hogyan irányítja a rebe a munkálatokat?

Kérdésünkre az építésvezető, Kropfer Farkas és az egyik művezető, Grosszman Árje — mindketten magyar zsidók — válaszolnak:

— Nyilvánvaló, hogy egy építési vállalkozó, egy káblán üzleti szempontokat is kénytelen szem előtt tartani, amikor házakat, házso-

Metula majd 1898-ban Máchánájim megalapítása. Mindezen települések a Felső Gálilban vannak. Ezzel szemben Alsó Gálil első települése Szedzsera, a mai Ilania 1899-ben alakult.

Azonkívül, hogy 1907-ben itt alakult „Hachores” név alatt az első galili munkás-kollektíva, majd két évvel későbbben a ma már legendává vált „Hásomér” szervezet, Szedzsera neve szoros összefüggés az utban levő állam kovácsainak nevével. Néhai Jicchák Ben Cvi államelnök, Dávid Ben Gurion v. miniszterelnök s országunk több más vezetője innen indultak mintegy fél-évszázaddal ezelőtt a harmadik héber állam feltámadásához vezető uton.

1920 február 29-én Joszef Trumpeldor a félkarú titán és hét bajtársának hősi halála az ujkori zsidó történe-

NEVET A VILÁG

JOGOS AGGODALOM

Az első felvonás után a kritikus odamegy a ruhaházhoz és kéri a kabátját. A ruhaházosnő meglepetten kérdezi:

— Már elmegy?

— Igen.

— Miért?

— Mert attól tartok, hogy a további két felvonást is ugyanez a szerző írta...

VAJON MELYIKRE ÉRTETTE?

Bíró: Eltörte a széket a felesége fején?

Vádlott: Már ügyisrozoga volt...

NAPJAINKBAN OLYAN GYORSKÁR MÁR A REPÜLŐGÉPEK, HOGY NEM ERDEMES ELKEZDENI UDVAROLNI A STEWARDESSNEK.

Helyet az ifjúságnak

A hatalmas bankelnök egy húszéves fiatalembert mutat be az igazgatóságnak.

— Uraim, van szerencsém bemutatni önöknek egy nagyjövőjű, tehetséges ifjút. Napjainkban bátran kell a fiatalokat előléptetni, felelős pozíciókba helyezni. Én úgy gondolom, hogy ez a tehetséges, rendkívüli képességű ifjú jól betölthetné a helyettes bankelnöki tiszteletet.

Csodálkozás morajlik végig az igazgatósági termen. A bankelnök pedig így fordul az ifjúhoz:

— Mondja meg ön, ifjú barátom, jogosan várhatjuk, hogy beváltja reményeinket?

Az ifjú enyhén meghajtja magát és így felel:

— Igenis, papa...

A HÁZASSÁG-KÖZVETÍTŐNÉL

A házasságközvetítőhöz betér egy ifjú. A sadchan ezt mondja neki:

— Mielőtt lányt ajánlanék önnek, be kell hozzánk iratkoznia és le kell fizetnie húsz fontot.

Az ifjú csodálkozik:

— Húsz fontot? Hát ha volna húsz fontom, nősülnék?

ÖSZINTESÉG

A montecarlo-i kaszinóban így kiált fel a szépasszony:

— Most az életkoromat játszom meg. — Ezzel pedig tízezer frankot tesz a 26-os számra. Pereg a rulett és kijön a 36-os szám. A férj dühösen kiált rá a szépasszonyra:

— Ez legyen tanulság a részedre... Máskor ne hazudj!

ANGYALI PÁRBESZÉD

Két barát beszélget:

— Milyen a feleséged?

— Angyal.

— Az enyém még él.

Definíciók

Fogorvos I.: A legszerencsésebb ember. Bármikor azt mondhatja egy nőnek, hogy csukja be a száját és az engedelmeskedik.

Fogorvos II.: Olyan lusta, mint egy köztisztviselő. Csak akkor hajlandó dolgozni, ha a fél nagyra nyitja a száját.

Ásitás: Az egyetlen módja annak, hogy egy nő férfi kinyithassa a száját.

UJKELET

REJTVÉNYPALYAZAT
SZELVÉNY 1230

Név:
Cím:

AZ 1227 SZÁMÚ KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Vizsintés: 1. MALTHUS, 6. REINER FRIGYES, 22. REVELÁCIÓ, 26. SCHNITZLER, 41. LADIK, 54. CHALÁK, EGRES, 70. TETANUSZ, 73. PAROLA, MERON.

Függőleges: 1. MARCEL ACHARD, 5. SACCOL, 11. FRIESLAND, 15. SARASATE, BAMAÑO, 43. KIKLADOK, 52. LODEN, 56. MOLOTOV, 66. SUHANC.

12 Uj Kelet 1963 XII 13

A BORBÉLYNAL

Főnök a tanulóhoz:

— Miért ilyen koszos a kezed?

— Mert még senki nem jött ma haját mosatni.

GYERMEK-VICCEK

1.
Sir a gyerek az utcán. Arra megy egy elegáns hölgy, lehajol hozzá, kérdi, mi baja van.

— A családom után akarok menni.

— És miért nem mész, kisfiám?

— Egy font kell hozzá.

— Hát hol van a családod?

— A moziban.

2.
— Mondd, anyuka, hogyan tudja az a gölya, hogy az asszonyok mikor állapotosak?

3.
— Miért verekedetek?

— Adám és Évát játszottunk és ő becsapott engem... Ő volt az Éva és egyedül ette meg az almát.

4.
— Anyu, miért mondtad, hogy a gyereket a gölya a kéményen át hozza, holott nálunk gőzfűtés van a házban?

NEKIMENT A FÁNAK

Bevontatnak egy teljesen összeroncalt autót a javítógarázsba.

— Hát ezzel mi történt?

— Kérde a garázmester.

— A feleségem nekiment vele egy fának — mondja az autótulajdonos.

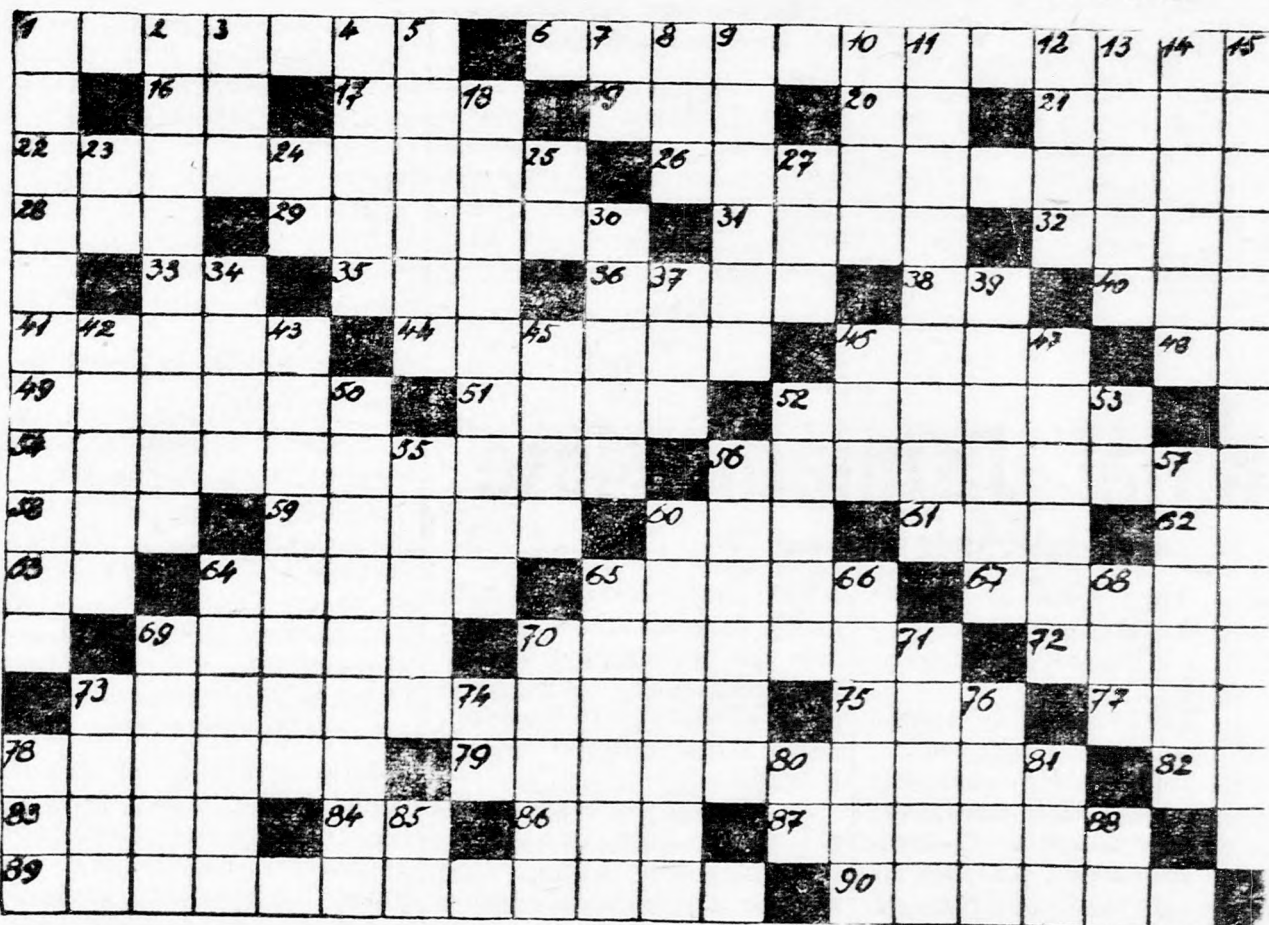
A garázmester meglepetten ezt kérde:

— Hányszor?

— Milyen szépen megnőtt a néni, amióta utoljára láttam.

KERESZTREJTVÉNY 1230

Vizsintés: 1. Naprendszerünk egyik bolygója. - 6. A napokban elhunyt világ-hírű angol író, teljes név. - 16. Légkör eleje. 17. ... an-tukia, búskomorság. - 19. Bibliai bárkás. 20. Azonos betűk. - 21. Angol páncél-szekrény. 22. Garay János. Az obsitos című versének hőse, nagyotmondó obsitos baka. - 26. A New-York Times főmunkatársa, a napokban Izraelben járt. 28. Idegen szűkség. 29. Firenzei festő, építész és szobrász, 1266—1336. 31. Latin élet. 32. Pénzintézet. - 33. Feltételes költő. 35. Francia ágy. 36. Nem próza. 38. Y. M. 40. Férfi név. - 41. Svájci óramárka. 44. Francia író, 1639—1699. „Andromaque”, stb. - 46. Vissza: tejtermék. 48. Szintén. 49. A rendes időszámítás előtt, a 7-ik században AsszírIA fővárosa. 51. Vissza: vízi sportot űz. 52. Vissza: hulló csillag. 54. Két szó: 1. férfi szépség; 2. pad, népiesen. 56. Olasz költő, 1864—1936. „A tűz”, stb. 58. Betűvel a végén, hangszer. 59. Vissza: mások bizalmával. - 60. ... izáció, tagdíj. 61. Svéd pénzjegység. 62. Lengyel úr mássalhangzói. 63. Titokban figyel, magánhangzótlanul. 64. Ékezet nélkül némely fából kiszivárgó ragadós enyv. - 65. O-val a végén, minden idők legnagyobb tenoristája. 67. Földragató. - 69. Francia festő, 1832—1883. 70. Szerződést, főleg nemzetközi szerződést el-lenjegyez. 72. Vissza: állati

bunda. 73. Két szó: 1. amerikai cirkuszigazgató. A mo-dern hírvetés első mestere; 2. francia zeneszerző. - 75. Nem ez. 77. Német udvar. 78. Ordas. 79. Az évszázad első felének legkiválóbb kolloraturénekesnője, a napokban hűnyt el. 82. Olasz ha. 83. Kevert bíró. 84. Héber teher. 86. ... va, szende. 87. Magyar-zsidó író, Aty barátja és életrajzírója. - 89. Két szó: 1. magyar író, „Egy ember élete”; 2. majomkenyérfa. 90. Főzelék-növény.

Függőleges: 1. Texas állam kormányzója, a Kennedy elleni merényletnél megsebesült, teljes név. 2. A Szűz Athéné athéni márványtemploma. 3. Betűvel a végén, Izraeli távirati iroda. 4. Zománc, ék. fel. 5. Világhírű francia festő. 7. Ipari növény mássalhangzói. 8. Izraeli karikaturista. 9. Francia mű, műalkotás, eredeti fonetikával. 10. Tusz betűi keverve. 11. Magyar zeneszerző, 1858—1937, tel. név. - 12. X. S. R. B. - 13. Jules ... belga szobrász. 14. Régi török megszóltatás, elsősorban az írástudók és hivatalnokok számára, második betű duplázva. - 15. Két szó: 1. amerikai pszichológus. Az intelligenciavizsgálatoknál pont-skála módszerét ő vezette be; 2. az ókori római főpapok neve. 18. Két szó: 1. az első világháború után Finnországban megszervezett női honvédelmi szervezet tagja; 2. a J'accuse írója. 23. Hír-

hedt magyar rendőrség mágnahangzói. 24. Szilárd halmazállapotú víz mássalhangzói. 25. S. T. 27. Idegen női név. 30. Olajbogyó. 34. Inga betűi keverve. 37. D... r, francia estebéd. 39. Érettségi. 42. A görög mondában gazdag phryg király. - 43. A keleti arabok legnagyobb bölcselője, 979—1037. - 45. Ékezet, mulatozás. - 46. ... us, hanghordozás. - 47. Római író, sztoikus filozófus, Nero nevelője. 50. Zsidó vallási szekta, a rendes időszámítás előtti és utáni első században. 52. Vissza: ékezetes kurir. 53. Méhtermék mássalhangzói. - 55. Héber számértékben a. m.: 30—1—3—400—40. 56. Világhírű magyar-zsidó karmester. 57. Szakmunkás. 60. Szöveteséges köztársaság a Szovjetunióban. 64. Szovjet-zsidó író, Sztálin tisztogatásainak egyik áldozata. 65. Vissza: francia író. - 66. A bibliai heroikus kor utolsó nagy alakja, bíró, főpap, próféta. 68. Azonos betűk. 69. Erdélyi folyó. 70. Zenei mű-szó, a. m.: halkán. 71. Alca. 73. Játékszer. 74. B. G. 76. Vissza: a császárváros. 78. Egyiptomi exkirály mássalhangzói. 80. C. R. 81. Betűvel az elején, a második világháborúban a szlovák fasiszta állam elnöke. - 85. Végtag mássalhangzói. 88. Z. D.

*
Nyereménykönyv:
Salamon Mihály:
KERESZTÉNY VOLTAM
EURÓPÁBAN

Képeslap

Egy New York-i cég, mely festékes dobozokat készít amatőröknek, ezt a buzditó használati utasítást csatolta készítményéhez:

„Vegye ki a palettát, nyomjon rá festéket az egyes tubusokból és az ecset segítségével kenje azt rá a vászonra. Rembrandt, Tizian és minden más híres festő ezzel a módszerrel dolgozott.”

(Reader's Digest)

*
Apróhirdetés az egyik párizsi lapban:

„Butorozott szoba színház kedvelő embernek kiadó. Színház a házban.”

Mint kiderült, az apróhirdetés feladója, a Comédie Française kapusa volt.

(Paris Match)

*
Szavitri Nigám, hindú képviselő törvényjavaslatot terjesztett elő az indiai parlamentben, mely szerint két heti szabadságvesztésre és nagyösszegű pénzbírságra kell itélni azt a férfit, aki az utcán nőt szólít le.

Az egyik képviselő a leg határozottabban a törvénytervezet ellen foglalt állást és ezt ezzel indokolta:

Az ilyen törvény a hindú nép kihalásához vezethet.

(Paris Match)

*
FELIRATOK
Egy New York-i áruházban: „Itt nem létezik olyan, ami nem létezik.”

A konkurens áruházban: „Nálunk az is létezik, ami nem létezik!”

Egy New York-i kiadó-vállalat kirakatában:

„Uj regényünk egy veszőlyeztetett házasság története, melyet szerencsés módon sikerül megmenteni — ha 32 emberélet árán is.”

*
Kérdés: A hihetetlen arányú búzavásárlások után, meddig próbákozik még N. Chruscsev a szovjet mezőgazdaság talpraállításával?

Felelet: Csipcsék beállít a plébánoshoz és elpanaszolja, hogy a felesége nagyon beteg. A pap kikeres egy imát, hogy azt az asszony betegágyánál mondja el háromszor.

Másnap újra beállít a férj és mondja, hogy az ima nem használt. Kap egy újabb imát, de harmad nap megint gondderhes arccal jön. Erre pap újabb imát ad neki.

Negyed nap jön a férj és szomorúan jelenti, hogy a felesége meghalt.

A plébános esővízjele a fejét és így szól:

— Kár, nagy kár, mert még két nagyszerű imám lett volna számára.

(Borsszem Jankó)

*
John Seward New-York-i ügynök három üzletet úgy kötött le, hogy töltött revolverrel kényeszerette arra ügyfeleit. A negyedik üzletkötésnél letartóztatták.

Rendőrségi kihallgatása során John Seward azzal védekezett, hogy azért volt kénytelen ilyen eszközöket igénybevenni, mert különben az üzlet nem jött volna létre.

(Time, Chicago)

*
Marion Langer 48 éves amerikai szociológusnő megállapította, hogy az Egyesült Államok nyolcmilliónyi özvegyasszonya tudat alatt haraggal és dühvel van eltelve elhalt férj iránt.

A szociológusnő megállapítása szerint az amerikai asszonyok átlagosan tíz évvel élik túl férjeiket és azért haragusan elhalt férjeikre, mert haláluk által ki lettek ragadva megszokott életkörülményeikből és társadalmi helyzetükből.

Marion Lange azt ajánlja, hogy szociális téren többet törődjenek az özvegyekkel és több klubot létesítsenek számukra, hogy dühüket leereagálhassák.

(Ladies' Home Journal)

AZ EMBER, AKI SOHASEM NEVETETT

„A komikusok királya”, — ezt a címet nem én adtam neki, hanem a Hetedik Művészet: a film történései, Sadoultól Falkig.

Mind egyetértenek abban, hogy nem volt és nincs ma sem nagyobb komikus a celluloid szíjnán. Csak Chaplin nőtt föléje, — de Charley nem csak a nevetetés mestere, hanem — és ebben sincs semmi kétsége azoknak, akik itélre hivatottak — hanem általában a legkiválóbb azok között, akik valaha is a vetítőképernyőn megjelentek. Chaplin külön áll, egyedül és magánosan. Egy nagy művészet istene.

Amikor néhány héttel ezelőtt Hollywoodban afelel érdeklődtem, voltaképpen mi is volt a nagy francia filmkomikus: Max Linder öngyilkosságának oka, miért röptett agyába revolvergolyót pályája zenitjén, dicsősége teljében ez a szenális színész és rendező, Paul Ivano, Linder operatőre, bizalmasa és munkatársa egy szóval felelt: — Chaplin...

Chaplin ölte meg, mert tehetségesebb volt, nagyobb.

— Hogyan lehetséges, — sirt Max Linder, minden egyes Chaplin film után, hogy nekem nincsenek olyan szenális ötleteim, mint Charleynak?

Keaton nem rivalizált a kisbajuszossal. Barátja volt és az ma is. Persze az ember a barátaival is vetélkedhet, erre is van elég példa, viszont amióta kikerültek a nagy Mack Sennet, a burleszk megalkotójának iskolájából, mindkettőjüknek ki volt jelölve az útja. Nem zavarhatták egy más vizeit, annyira mások voltak és a maguk nemében, annyira egyedülállóak. Már önálló pályájuk elején klasszikusak, halhatatlanok, mi több: felejthetetlenek.

Buster Keaton arról volt nevezetes, hogy sohasem nevetett. A leghumorosabb helyzetekben is komoly maradt. A világ úgy tudta — és jómagam is ebben a hitben éltem találkozásunkig, — hogy nem képes nevetni, arcaimá merevek. Ez volt a legendája. Faképűnek, márványarcúnak nevezték. Halálosan komoly tudott maradni, amikor körülötte mindenki nevetett, minden a feje tetején állt. Artatlan arccal nézett, mint aki nem is érti, mi történik, legtöbbször: vele.

Különbözött tisztesség volt, hogy fogadott. Mióta abba-

— World Copy-right by: Alexandre Szombati, Brussels.

Két hajó a haitai kikötőben

(Folytatása a 7-ik oldalról)

S lehet-e siettetni a gazdasági önállóságot cionizmus nélkül?

Dél-Amerikában van cionizmus, van chalucit, van háchsrá, van héber tanulás.

Észak-Amerikában pedig főleg „hivatalos alijja” van. Chalucit és cionizmus nélkül.

Főképpen abból áll az ilyen alijja, hogy a Szochnut megváltja az olék számára a hajójegyet és poggyászosztól együtt ingyen az országba hozza.

Nagy szerencse, hogy a „hivatalos alijját” és az ország ifjúsága egyrésztének fáradságát kiegyensúlyozza és még hosszú-hosszú ideig ki fogja egyensúlyozni a cionista chalucit alijja.

Buster Keaton, „a komikusok királya” kaliforniai otthonában

hagyta a filmzést, csak kétszer állt — tudomásom szerint — a kamera elé, amikor Chaplin felkérte arra, hogy játsszék el vele egy jelenetet a „Rivaldafény” című filmjében és amikor Mike Todd kérésére elvállalt egy szerepet a Nyolcvan nap alatt a Föld körül című emlékezetes művében.

Néha-néha feltűnik az amerikai televízióban, ez igaz, de ekkor egy, vagy legfeljebb két percnél tovább nem látja a közönség.

Nem kevesebbet kértem tőle, mint azt, hogy Hollywoodról készített dokumentumfilmjeim egyike számára teljes napon keresztül

Irta: Szombati Sándor

voltam, hogy megszoríthatam a kezét.

— Dehogyan tudok nevetni... — tiltakozott. — Csak éppen a kamerák előtt maradok komoly. Az volt mindig a nézetem, hogy a közönségnek kell mulatnia, nem a színésznek... Gyerekkoromban kezdtem a komédiázást, mint bohóc. Négyéves koromban már a cirkusz porondján álltam és próbáltam vidám percek szerezni nézőimnek.

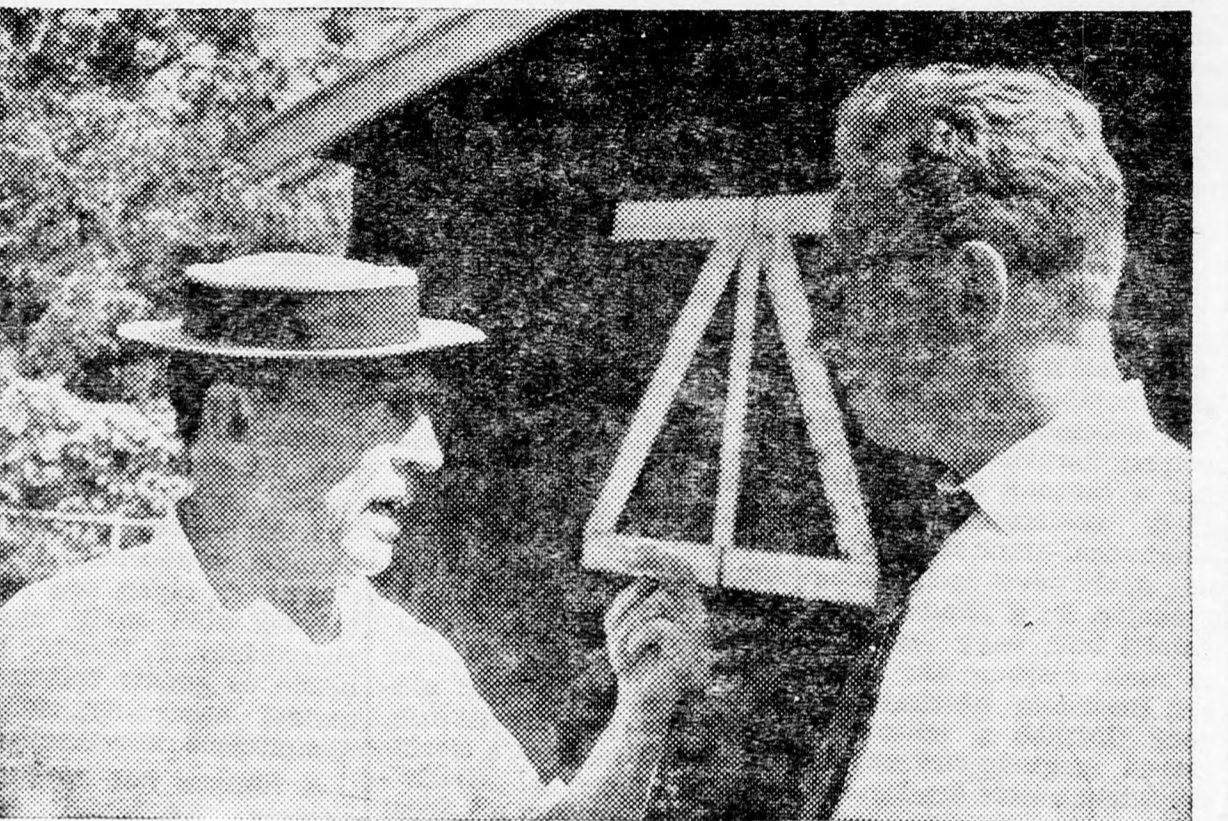
Apám is clown volt... Ő is azt vallotta, amit én, egész életem folyamán: a boldogság a mások nevetése. Mi pedig komolyak maradunk,

Keaton felvett egy nehéz, nagyszemű szőlőfürtöt az asztalról és mutogatta a madárnak.

— Harry honey, éhenhalsz, ha nem jössz vissza... Nem tudok segíteni, ha nem jössz le... Gyere le édes madaram... — könyörgött.

Magam is állatbolond vagyok, megértettem bánatukat, izgalmukat. Megértettem is tudtam, hogy ilyen lelkiállapotban aligha komédiázhat a Mester. Az asszony szemérmesen elfordult, hogy könnyeit letörölje.

Beesteledett, míg Harry belátta: a szabadság mit sem ér, ha nincs mit enni. Busterék boldogok voltak, szőlővel, brazil mandulával,

Buster Keaton és Szombati Sándor az európai televízió-állomások számára készült film forgatása közben

(Photo: M. J. PESSER a Hollywood)

dolgozzék velem, komédiázók, mint régen, fénykorában, amikor a film még nem beszélt és a muzik hatodrangu zongoristái rögtönöztek játékához a kíséretét. Varázsolja vissza a multat ama milliók számára, akik még ma is meghatottan emlékeznek rá és hálával gondolnak azokra a jó órákra, amelyeket nekik szerzett.

A stúdió, Hollywood szívében, amelyet saját ízléséhez híven ranchnak építetett, s ahol filmjeit rendezte, vágta, ma a televízió szolgálatában áll. A földszintes, nemesfandisztes épület felett gigantikus felkiáltójelként, új idők szimbólumaként, mered a kisugárzó antenna. Buster Keaton akkor adta el műhelyét, laboratóriumát, amikor a Metro Goldwyn Mayer urai meggyőzték: hagyja abba az önálló produkciót, szerződjenek hozzájuk színészeknek.

Ekkor ért véget a faarcú ember alkotói karrierje. Azelőtt ő találta ki a történetet és ő adott neki életet. Attól a naptól kezdve csupán főszereplője lett azoknak a szalagoknak, amelyeken feltűnt. Nem sokáig bírta ezt a változást, egészsége beleroppant. — Hosszú hónapokig tartott, míg a szanatóriumokban helyreállt egészsége. Feleségével, aki szép és fiatal asszony, kivonult a San Fernando völgyében levő házába. Ott él most is.

— Ha nem találja el hozzám, telefonáljon, eljövök magáért... — mondta a telefonba.

Nem is találtam el. Órákig tekeregtem a völgyben, míg rászántam magamat arra, hogy segítségét kérjem. Egy benzínállomásnál adtam neki találgatást, ahová tíz perc után megérkezett. Cadillacon.

Első és nagy meglepetésem az volt, hogy széles mosollyal közelített felém.

— Erre a találkozásra hónapokig vártam és boldog

minden erőnkkel küzdünk arcunk rándulása, szánk mozdulása ellen...

— Megkérhetném arra, hogy a jelenet végén, amelyet forgatni készülünk, mosolyogjon? Ezzel bebizonyítaná a világnak, hogy kizárólag önruralmának és művészeti elvének tulajdonítható...

Közbevetéssel:

— Ne kérje ezt tőlem! Nem tehetem... Azt akarom, hogy közönségem így tartson meg emlékezetében, komolyan, komoran...

Izgató volt, már báncoztam, hogy ezzel a kéréssel fordultam hozzá.

— Felejtse el, Mr. Keaton kérem...

— O. K. — felelte. Jöndelután, apásan, megveregette vállamat és elindultunk háza felé.

Kacsaringós utakon, homokbuckák között, frissen ültetett pálmások és petróleumszivattyúk elhagyása után érkezünk el a ranchhoz, amelynek kapuján lézsel festett tábla hirdeti: The Keatons. Itt lakik Buster Keaton és felesége. A bejárat előtti kert kelles közepén a szél az Egyesült Államok büszke zászlaját csattogtatta.

— Zűrös napunk van ma, — mondta Keatoné, mint egy bocsánatkérő. — Kedvencünk, Harry, egy gyönyörű, sárgásbőrű, beszélő madár kirepült a kalitkából és nem akar visszajönni...

— Hol van? — kérdeztem.

Még mielőtt az asszony válaszolhatott volna, valahonnan fentről kiáltást hallottam. Aztán még egyszer. Ugyanazt a szót kiáltotta valaki.

„Help! Help!”

— Ő kiált segítségért, Harry... — magyarázta Buster és felmutatott az egyik gesztenyefa tetejére.

Valóban ott ült a csodálatos madár, lefelé nézve, egyre ismételve a két-szóbessett segélykiáltást.

sárgaréppával etették a hűtlen madarat.

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

leztem, hogyan lehetséges ez, mivel magyarázza, hogy a karakán, gerinces, elvhu Miller békejobbot nyújtott annak a volt barátjának, a-kiről azt mondta, hogy soha látni sem akarja, „A balkon” rendezője így felelt:

— Nincs annál fontosabb az ember számára, mint az otthon, hazájában aratott siker... Arthur meghódította színműveivel a világot, milliókat keresett darabjaival. Csak éppen New Yorkban és az USA más városaiban maradt a közönség különböző irányában. Most azért békült ki Kazannal, mert úgy gondolja, hogy az ő rendezésében siker arat majd új drámája.

Ha elképzelhető, hogy Arthur Miller angol, francia vagy olasz, Buster Keaton egyáltalán nem internacionális. Amerika földjéből nőtt ki, minden, amit csinál tipikus amerikai, más környezetben idegenül mozogna, talán meg is bémulna. Ezt éreztem és ezt válaszolta is arra a kérdésemre: miért nem próbál Európában filmezni. Imádozt hazájához van kötve mindhalálig. S mivel nem kap itt filmzési ajánlatot, nem dolgozik.

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

— Pedig fiatal maradt és olyan, mint harminc esztendővel ezelőtt volt, önkéntelenül is nevetnem kellett egyes mozdulataim, furcsa gesztusaim. Pedig nem is játszott, úgy adta magát, amilyen.

— Miért nem próbál film-csinálni saját tőkéjével? — faggattam tovább.

— Nincsenek dollármillióim erre a célra... — fe-

lelte szomorúan. — A filmgyártás, sajnos, hallatlanul megdrágult. Amikor most vászonra vitték életemet, s újra forgatták a „Navigator” c. művem egyik jelenetét, kiderült, hogy eme egyetlen szcena leforgatása hatszáz ezer dollárba került. Pontosan ennyi pénzért csináltam meg annakidején az egész filmet...

Kis szünet után folytatta:

— Annakidején könnyebb volt a legjobb kvalitást adni. A studio az én tulajdonom volt, munkatársaimat mind évszámra szerződtettem. Ha a vágásnál úgy láttam, hogy valamelyik jelenet nem olyan jó, mint szerettem volna, egyszerűen elrendeltem, hogy újraforgatjuk. Ma ezt nem lehet...

— Mivel magyarázza Keaton ur, hogy ma nincs ön-höz, Chaplinhez, Harold Lloydhoz, Max Linderhez, Fattyhez mérhető komikus a filmnek?

— Vannak ma is tehetséges emberek... — felelt. Mint például a francia Jacques Tati, akinek filmjeit szeretem... És mások is... — Neveket keres, látom, de nem találja őket.

— Azt hiszem, a Marx fivérek voltak az utolsók, akiknek egyes filmjeinél a közönség harsányan hahotázott, — mondom. Wilder „Édes Irmá”-jának verekedési jelenete is igen mulató, de... Kérte volna magát a műfaj?

— Az emberek mindig akarnak nevetni. Harsányan, mindenről megelégedkezve, könnyekig nevetni... Ez olyan örök, mint maga az ember...

Másnap magam rendeztem egy tíz perces jelenetet Buster Keatonnal.

Soha nagyobb színészt nem rendeztem és félek, hogy soha nem is fogok.

Még ma is nevetek, ha gagjeire, gazdagon ömlő humoros ötleteire gondolok.

Nadler-Haas Ilona slosimjára

Irta: Szenes Erzsi

Azok, akik ismerték, szerették — nagyon sokan vannak ilyenek — alig tudják elhinni, hogy már nincs és nem fognak találkozni vele többé. Mert csupa élet volt, csupa vitalitás, semmi jele se volt, hogy emelében van, örökre. A szíve mindenre megmelegedett, ha valakin segíteni kellett, vagy valami szépség ragadta meg. Aradt belőle a szépség és a jószág, ritka harmóniában.

Az elsők között volt Pesten, aki ide küldte a fiait, s maga is jött utánuk, ott-hagyva a gazdag otthont, a látszat biztonságát, jött a bizonytalanságba, egy chaluca fiatalos hevével, élete delén. Időnként vissza járt Pestre, de csak azért, hogy segíthessen; 1942-ben menekült lengyel zsidókat látott el pénzzel, élelemmel, s menekített ki Erecbe. Többszáz menekültnek terítettett, saját költségére szeder-asztalt, akik náci borzalmakról hoztak hírt, Varsóról, s akikre Pesten, a gazdag otthonokban, rajta kívül, alig figyelt valaki.

Tel Avivban egy kis vendéglőt nyitott az első időben, keményen dolgozott, minden jelentkező új-olénak ingyen adott kosztot, s anyaként, utolsó karéjig szelte a kenyert, míg a magáé is elfogyott és az üzemet be kellett zárni. Később jeruzsálemi szép, finom ízléssel berendezett otthona áll nyitva mind-azok számára, akik nála kopogtattak. De nemcsak támogatott, gyógyított is rászorulókat ingyen. Jeruzsálemi orvosok hozzá küldték isaszos, reumás betegeiket szakszerű masszázsrára. Egy speciális, villany-erőre beállított gyógy-gépet hozatott külföldről, akkoriban egyetlen volt az országban, s talán az egész Keleten. Kitiűnően értett hozzá, rengeteget dolgozott, kitűnő eredménnyel. Pár éve a

vagyont erő gépet egy izraéli intézménynek ajándékozta, hogy gyógyító esz-köz maradjon betegek szolgálatában és ne áruba bocsátható érték.

Gyönyörű, drága ékszerre, egy rubin mellített kék-vevé, jóformán sohasem viselte. Az ékszereknek legendás híruk volt, mert állandóan zálogban voltak, az öreg zsidó angyaloknál, a meá-seárim jótékony zálogházban. Az ékszereket mindig más olé zálogosította el, s vette fel rá a pénzt, lakásra. Sok jeruzsálemi otthon alapját képezte ez a zálog-kölcsön.

Mint új olé, először nála éreztem családiás, meghitt melegséget, az ő szeder asztalánál. Lehetünk vagy huszán-huszonöt év olék, akik az első, kezdő, nehéslépéseket tettük az országban, meg néhány művész, újságíró. Nem volt semmink, senki hozzátartozónk, csak kinzó emlékeink a náci pokolból. Hogy mit jelentett számunkra, számomra ez az ünnep este, a szeretetnek, figyelmeknek ura, s egyben természetes módja, nehézelmondanom, csak meghatódva tudok gondolni rá ma is, évek távlatából. Volt Nadler Ilonában valami a zsidó nagyszonyból; egy korszak mult el vele — mondta halálakor, találoán valaki.

Talán az egyetlen volt Izraelben, aki a saját szemében tökéletesen megteremtette, a törzsi, nemzeti-ségi, felekezeti békét. Aldás lenne ezt a megértő, hatékony szellemet az egész országra kiterjeszteni. Különböző zsidó törzsek asszonyai, arabokkal, keresztényekkel együtt zokogtak a temetésén és gyászolják.

Boruljon fölé olyan melegen az erci föld, mint amilyen meleg szívvel szolgálta, szeretete népét és földjét, Izraelt!

1963 XII 13 Uj Kelet 13

ZENEÉLET

LEONARD BERNSTEIN — a zsidó génusz megtestesítője

Ez év augusztusában föl-tötte be mindössze 45-ik életévét az amerikai Lawrence, Massachusetts államban született Leonard Bernstein, vallásos zsidó család gyermeke. Az amerikai zenének egyik kimagasló, zsidósármazású egyénisége, Szergej Kuszevicki karmester fedezte fel ragyogó tehetségét és egy másik zsidó dirigens, a közelmultban elhunyt Reiner Frigyes volt első mestere abban a szakmában, melyben amerikai időben küzdött fel magát a legelsőkk közé. Bruno Walter hírtelen megbetegedése folytán (1943-ban) beugrott helyette, s másnap Amerika egyik legtekintélyesebb zenekritikusa, Olin Downes a New York Times-ban azt írta róla, hogy „Ez a Bernstein úr valami zseni-féleséggel rendelkezik... Ujjongás föl-tötte be hangversenye nyomán a Carnegie Hall-t. Valódi amerikai siker-történet...!”

Igen, valódi amerikai siker-történet a Lennyé, ahogyan szótében-hosszában becézi az amerikai közönség. Senki muzikus jellegesebb amerikai karriert nem futott be, mint ő. Hiszen Amerika nem egy ország, hanem egy világ. Dimenziói, méretei, lehetőségei felmérhetetlenek. És Leonard Bernstein hihetetlen dinamizmusával, páratlan sokoldalúságával, zsenijének lángoló alkotóerejével mint zeneszerző, író, mint nagytömegek zenéi oktatója, vezetője, nevelője kitölti ezeket a dimenziókat és nem kisebb eredményeket ér velük el, mint operaházi vagy zenekari tevékenységével. Amellett fiatalaságával, kimeríthetetlen, gejzír-szerűen pezsgő ötlet-gazdagságával nagyszerű érzékkel juttatja kifejezésre szülő-országát egész gondolatvilágát, élet-tempóját, új után lázasan vágyódó kutatószellemét. Ezért Leonard Bernstein az amerikai művészet legtipikusabb és legragyozóbb képviselőjévé, szinte — szimbólumává vált. És egyben, nem is másodsorban, az amerikai zsidóságnak fáklyahordozója, vagy a zsidóságnak általában, amelyhez való bensőséges kapcsolatai korántsem oly alkalmassá tették és felületesebbek, mint kiváló francia kollégájáé, Darius Milhaud-é, vagy a hangulatfestésre koloritúra szorítókozó néhai Ernest Bloch-é. Mert Bernstein valóban az ősi hagyományokból merít, a forráshoz tér vissza, a

Francia négyes

(Folytatás a 10. oldalról)
— Az udvarlód.
— Hogy érted ezt?
— Ugy, hogy sokszor any nyira hiányzol, annyira vágyom utánad, hogy megboldulok.

12.

Mindkét pár boldog és kiegyensúlyozott lett. Eleinte még bujkáltak, de azután izélesen bár, de egyre félreérthetlenebb módon tudták egymásról kapcsolatukat.

Egyik este a moziból jöttek ki. A férfiak elől mentek, az asszonyok hátul. Bele-belenéztek egy-egy kirakatba és elmaradtak a férfiaktól.

— Hol vannak a fiúk? — kiáltott fel Veronika.

Juci szeme kutatóan a férjek után és egyhamar megtalálta őket.

— Ott mennek a férjeink — mondotta.

Felhangosan még hozzátette:

— A te férjeid és az én férjeim...

14 Uj Kelet 1963 XII 18

egy nemzedék súlyos belső meghasonlásának tanulságait vonja le.

Bámulatos, milyen szélsőségek között mozog egész alkotó-tevékenysége! A vallásos „Jeremiás”-szimfónia (1942) után egy könnyed balett, a „Fancy free” (1944) következik, közben azonban még egy liturgikus művel, a „Haskivenu”-nak mélyen vallásos szellemű nagy énekparti kompozícióval hódol zsidóságának. A „Fancy Free” népszerű balett egy negyvenperces vidám kisopera: „On the Town” követi ismét new-yorki slangban tartva, hogy aztán hatalmas fordulattal Plátón „Symposion”-jának filozófiáját tegye „Szere-nád” című zenekari műve tárgyává. Már jóval korábban, 1942-ben Schopenauer után „Parerga és Paralipomena”-nak nevezi klarinét-zongora-szonátáját, annak filozófikus tartalmára utalva.

Nyolc évig dolgozik a Kuszevicki-alap által megrendelt „West Side Story”-zenéjén, melynek 1957-ben tartott bemutatóját, úgy vélem a legszenzációsabb világsiker követte. Egyedül a new-yorki színházban 900-szor adták elő.

A szélsőségek zsenije ragyogó filmzene, filozófikus kompozíciók, vallásos liturgia, balett és könnyed mulattató színpadi művek között jónéhány apró tréfával vezette le a súlyos szellemi munka terhét: így zenei illusztrációt írt egy francia szakácskönyvhöz: „La Bonne Cuisine” címmel, bábajos alkalmi kompozíciókat írt Copland, Kuszevicki, nővére, Sheryl vagy William Schumann születésnapjára.

Néhány évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett népszerű televíziós zenei előadásait magában foglaló ragyogó könyve: „The Joy of Music” — a zene élvezete... Semmi sem jellemzőbb Leonard Bernstein egyéniségére, mint ez az 1959-ben New Yorkban megjelent mű, illetve TV-előadásai: bámulatos könnyedséggel, humorral és éleslátással vezet be a zenei analfabétákat a zene-művészetnek legrejtettebb berkeibe is, oly természetességgel analizálva, mintha valami rendkívül egyszerű dologról volna szó... S — mellesleg — megmutatja, hogy emögött a népszerűsége lörekvő, könnyed társalgó-modor mögött mily mélyen gondolkodó és érző ember rejtőzik, aki a legmagasztosabb, Bach géniusza előtt a legmélyebb alázattal és hódolattal borul

le. Nagyszerű Bach-tanulmánya a műnek 20 oldalát foglalja le. A „felületes” amerikai átlagpolgár, a szórakozni-vágyó televízióhallgatóság számára...! Hogyan is állunk MI ezzel a kérdéssel?... Inkább ne feszegessük.

*

Leonard Bernstein már rendkívüli népszerűségnek örvendett világszerte, mikor 1957-ben, Dimitri Mitropulusszal megosztva a híres New York Philharmonia vezető karnagyává lett, majd ennek halála után teljesen egyedül vette át vezetését. Emellett a MET-ben is vezényel operaelőadásokat, melyeknek világában is óriási tájékozottsággal mozog. Legutóbbi látogatása alkalmából a zenekar haifai koncertjeinek egyik szabad délutánján leült a zongorához és fejből lejátszotta és (németül) — el-énekelt Strauss Richard „Rózsalovag”-ját... Zenei memóriája bámulatos. Mint ember elragadóan közvetlen és kedves, szeret szarkasztikus megjegyzéseket tenni, de sohasem bánító módon. Sok „bogara”

„KADIS” — KÓRUS-SZIMFÓNIA

Leonard Bernstein „az édes anyaföld” iránti ragaszkodás jelölő tartotta kórus-szimfóniájának, a „Kadis”-nak ösbemutatóját Boston helyett Izraelben, holott a mű a bostoni Filharmonia 75-ik születésnapjára, a Kuszevicki-alapítvány által lett nyolc évvel ezelőtt megrendelve. Ez a „Kadis” nem halotti ima, vagy legalább is csak részben az; mint azt Bernstein asszisztense, Jack Gottlieb a műsor-füzetben megmagyarázza, L. Bernstein kettős értelemben alkalmazzá: részben, mint a teremtés, az élet dicsőítésére szánt zenét. Ezért engedni meg, hogy asszonyok vigyék a főszerepet benne. A recitátor: Nagyszonyunk, Chana Rovina és a szoprán-szólamban Jennie Tourel, tehát nem templomi szertartás céljaira, hanem a koncertteremnek szánta.

A hagyományos Kadisz-zsövegen kívül maga Bernstein is írt a recitátor számára összekötő-szöveget, melyet az angol eredetiből Dán Miron fordított ivrire, az imaszöveg „helyre-igazításával” együtt. — A Bernstein által 3-iknak jelzett szimfónia három részre oszlik: I. Invokáció (könyörgés), főképp recitáció, nagyon diszkrét ének-és zenekari aláfestéssel. A melodramatikusan rész Ch. Rovina megrázó szavai zárják le: „Jitgádai vejtkádés mót rabá...” Az egész művön két „Kadis”-motívum vonul át rendkívül sokféle változatban és hangszerezésben. Az első Kadist a szerző Dávid király eksztázis tancával asszociálja, (cselesztá, triangulum, üst-dobok). A kórus egy része ritmusban tapsol. Hatalmas felfokozott kórusrész zárja az első tételt.

A II. tétel I. része „Din torá”; a recitátor misztikus, lefojtott énekkar és néhány hangszer kíséri, s egy „káotikus kadenciával” vezeti a csúspontra. A 2. Kadist Bernstein „Piétá”-nak nevezi partitúrájában. Itt lép be a recitátor le-váltva a szoprán-szólo, melynek kadenciáit minden alkalommal rendkívül hatásosan az énekkar veszi át, a szólo befejező hangjából kiindulva.

Remek zenekari ötletek pazar sokaságával találkozunk a szimfóniában, s nem kevésbé remek a III. részt megnyitó scherzo-kadencnak gyermekkari szövege sem. Olykor a felnőtt és gyermekek egyesí-

PABLO PICASSO fia, Marcello, aki eddig gitár-művészként kereste megkenyerét, áttért a festészetre. Már bejelentette első önálló kiállítását.

közé tartozik — s melyik zseninek nincsen egy egész bogár-gyűjteménye? — hogy allergiás a macskára. Mikor még az Ohel Sém-ben játszott az izraeli Filharmonia, a nyitott ablakon — általános rémületre — egy macska ugrott be, semmitől sem zavartatva magát, átfutott a podiumon. A mester ijedten tette le a vezénylópálcát, de szerencsére, az allergiás rém amily gyorsan jött, oly gyorsan el is tűnt...

Nem volna teljes a kép — egy árnykép nélkül: rendkívüli feltűnést, mondhatni megdöbbenést keltett, mikor az elmúlt évben a new-yorki Filharmonia egyik hangversenyének megnyitása előtt kiállt a podiumra és — általános megdöbbenésre — bejelentette, hogy a közreműködő Glen Gould zongorista Brahms-felfogásával nem azonosítja magát... Az el-énekeltetett gyerek, Lenny ezuttal kissé túllőtt a célon és a sajtó haragosan vetette szemére, hogyha „nem azonosítja” magát az általa meghívott szólistával, — úgy inkább mondja le a hangversenyt...

tett kórusa körül a mindig drámai feszültségben tartott recitátor szavait, hol csak néhány hangszerszólam, hol pedig az egész zenekar bekapcsolódásával. Gyakran megrázó, szenvedélyesen kirobbanó, vagy kifejezésben eksztázikus részletekkel találkozunk. Miskor a mű melodramatikusan jellegű előterbe, és a zene szinte csak aláfestő szerepre szorítkozik, erősen utalva arra a körülményre, hogy a „Kadis”-szimfónia jórésze a „West Side Story” filmzenéjével egyidejűleg íródott. Ezért is feltűnő, mily sokszor szakad meg a zene folyamatos menete és szorítkozik részletek jellemzésére, — színtestő, vagy hangulatos. Olykor képszerű ábrázolásra. S bár a nagy, szerves kidolgozás hiányzik Bernstein zseniális melodramatikai szimfóniájából, melysége hatását nem téveszti el. főképp az izraeli hallgatóra.

Bernstein izóiban lendületes, intenzív vezénylése alatt Filharmonikus Zenekarunk önmagát multa felül: remekelt! És a most New Yorkba nagy sikerrel működő natiál Abraham Káplán által kitűnően betanított énekkaral; a Tel-Avivi Kamarakórus egy része, a Kol Jiszráél, — és a Zenetanítók Szemináriumának énekkara a Graziani-féle 50 tagú gyermekkórus-sal nem kevésbé elsőrendűen szerepelt. Chana Rovina a bemutatón lefojtott erővel, rendkívül kifejezően adta elő szövegét és a szerző örökös jócsillaga, Jennie Tourel, aki csaknem 22 év óta minden egyes Bernstein-műnek, melyben szoprán-szólam van, bemutatóján közreműködött, átfogó kultúrával és mély átérzéssel énekelte — a magas szopránfékvés dacára is igen tisztán, szép szóloját.

A „Kadis” szimfóniának példátlan lelkesedéssel fogadott bemutatója előtt a műsor I. felében Beethoven 2-ik szimfóniáját hallottuk ettől az istenáldotta őstehetségtől. Hogyan sugárzott, dalolt, mily nemes méltósággal szólalt meg Beethoven zenéje Bernstein vezénylése alatt! Azok az előadó-stílusára annyira jellemző dinamikus felduzzasztások, apró crescendók, a folytonosan betűzdelő — na gyon diszkrét és izéles — kontrasztok még elevebbé tették nagyszerű előadását. Karmesterünk ezután Csajkovszki sokszor veszélyesen esekélyesedő „Francesca da Rimini”-nyitányára pazarolta tehetségét, — de megkapó részletek ellenére a mű fogyatékosait még ő sem volt képes áthidalni. Forró, szép est volt ez Leonard Bernsteinnal!

Pataki László

HETI FILMLEVÉL

THE THRILL OF IT ALL — Ofir mozi

(Az élet bors)

Sok munkával és sok fáradsággal készülnek Hollywoodban a társadalmi vigjátékok, melyek legbiztosabb anyagi bázisait jelentik a nagy filmgyáraknak. Sajátos módon több, mint harminc éve ezek a vigjátékok hangtűzében, stílusban, technikában, külsőségeiben igen hasonló egymáshoz. Jól vasalt, szép autókban suhanó, gyönyörű lakásokban lakó uriember és hősei ezeknek a vigjátékoknak, akikkel valami rendkívüli történik, ami felborítja életüket.

Az amerikai társadalmi vigjátékok olyan érzést keltenek a nézőben, hogy varrációi egyetlen témának és lényegében nem is fontos, hogy mi a tartalma, hanem hogyan tálalják, milyen ötletekkel, milyen fordulatokkal gazdagítják, hogyan sikerül megnevezetnünk a közönséget.

A film egy fiatal házaspár életét adja, akik boldogan élnek mindaddig, míg életükbe nem avatkozik be a televízió. A fiatal sikeres orvos szép feleségével látogatásban van a gazdag szö-pangyárosnál, aki felfedezték, hogy az asszony igen alkalmas volna gyártmányainak népszerűsítésére a televízió propaganda adásai-ban. Az asszony először vakondkodik szerepelni a televízióban, de olyan sok pénzt ígérnek neki, mely legyőzi ellenállását. T. V.-sztár lesz belőle és emiatt felborul a családi egyensúly, számos komplikáció következik.

Filmben két hatalmas, egészen rendkívüli ötlet van, melyek pillérei a komédiának és biztositják részére a sikert. Nem volna helyes elárulni ezeket az ötleteket és megfosszani a nézőt attól, hogy teljes érdeklődéssel hasánsan rá-Eltekintve a két nagy öt-

lettől számos rakétázó, szö-porkázó kis ötlet láncolata az egész film és a néző de-rül, nevet és rendkívül jól érzi magát. Lelkesülten hagyja el a néző a mozit, úgy érzi jól mulatott, jó ellenszolgáltatást kapott és szívesen bármikor végig-nézne hasonló természetű és színvonalú filmkomédiát.

Tulajdonképpen egy pohár pezsgő volt az egész, mámor, mely másnapra elmúlik, de amíg tart igen kellemes bódulatot okoz.

A hollywoodi filmkomé-diák egyik fontos kelleke az utóbbi évtizedekben, hogy a cimlupra felirhas-sák a nagy sztár, Doris Day nevet. Doris Day megteszi a magáét csinos, elegáns, jó humorra van. Tulajdonképpen teljesen mindegy Doris részére, hogy mit ír elő neki a forgatókönyv, nagyvilági dámát, jámbor háziasszonyt, dolgozó nőt, vagy bármilyen más kategó-riájú személyt kell alakítania, ő mindig csak Doris Day marad. Ebben a minőségében szereti őt a közön-ség, kívánja látni. Megszok-ta a néző az ő Doris Day-ét és szorongással figyeli feltűnnek-e rajta az árulkodó ráncok, de megnyugszik, ha látja, hogy még mindig milyen fiatal, üde, a mosolya fogszortareklám, a dereka kislányosan karcsú. Még azt is megbeszéljük neki, hogy érthetetlen módon beszün-tette az énekést és csakis prózában hajlandó értekez-ni a nézővel.

James Garner, az egyre híresebbé váló hősszerel-mes, jó felfedezés a film-vigjátékok számára, hason-ló képességi és megjelenési ifjú, mint Rock Hudson, tehát fontos kelleke és műfaj-nak, jó ránézni, amellyel megbízható módon megold-ja, amit a rendező elvár tőle.

NIGHT CLUB — Tchelet mozi

(Az éjszakai lokálban)

Katerina Valente már lassan intézménnyé válik, hiszen elég a neve a plaká-ton, hogy a közönség szíve sen térjen be a moziba, meg nézni e temperamentumos, csupátúz színésznőt mit művel ezuttal, hogyan tan-tal, énekel, varázsolja el a nézőt.

Nem egykönnyű azonban FRANK SINATRA (45), eladja három és félmillió dollárt érő részeseideseit Nevada államban lévő já-tékkaszinókban. Sinatrá-nak meggyűlt a baja a ha-tóságokkal, mert egy gang-szter, aki ki van tiltva a kaszinókból, barátiságukra való tekintettel játsznai engedett intézményeiben.

hozzájutni Katerina Valenté hez, nem láthatja őt a né-hozó folytonosan abban a hely-zetben, ahogy szeretné, te-hát tánc és éneklés közben, be kell szorítani őt egy tör-ténet keretében, mely kicsit mulatságos is, kicsit bonyo-lult és fordulatai ismertek. De nem is vár senki külö-nös logikát, következetes-séget sem a forgatókönyvtől, sem a rendezőtől, aki eh-hez a filmhez betér szóra-kozni akar és nem is csa-latkozik. Katerina Valente személyesen büvíli el min-den nézőjét és azzal éreszti el, hogy ha legközelebb meg-jelenik a filmvászonon meg-hódított lovagjai ismét je-gyvet váltanak a pénztárnál.

Z. D.

P. Gornstein bemutatja
korunk legnagyobb művésztét:
JOSZÉF BULOV
A pakisztáni ember
c. grandiózus színműben
GIVATAJIM
dec. 13., péntek, „Hadar” 8.30
TEL-AVIV,
dec. 14., szombat „Ohel-Sém” 8.30
HERZLIA
dec. 16., hétfő, „Héjchál”, 8.45

Hiddis Komédia Szimfónia
színi művésztét:
AHARON ALEXANDROV
ZISZE GOLD
népszerű amerikai komikus közreműködésével.
Férfi, nő és a barát
3 felvonásos zeneszínház
JAZUR,
dec. 13., péntek, 8.30
PARDES-CHANA
dec. 16., hétfő, 8.30
LUDD
dec. 17., kedd „GACHILIT”

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

Akiknek szabad lépni...

Melbourneban egy „hatóságilag engedélyezett”, hatagú tolvajbanda működik. A történet elejéhez tartozik, hogy nagyon elszaporodtak a városban az áruházi tolvajások. A kereskedők szövetsége kapcsolatba lépett hat hivatásos betörővel, akik nemrég szabadultak a börtönből, és most keresik az utat, vissza a társadalomba. Erre kitűnő, sőt, még annál is jobb a kereskedők szervezetének az ajánlata, mert lehetővé teszi, hogy az első hónapok becsületes munkáját saját, régi szakmájuk keretében hajtsák végre.

Szerződésük értelmében sorra járják a város áruházait és nagyobb boltjait, s lopnak. Lopnak szemérmetlenül.

A lopott árut aztán szépen leadják a kereskedők egyesületében, egy átfogó jelentéssel együtt, amelyben azt mondják el, hogyan, milyen módszerrel sikerült a lopás és milyen módon sikerült kijátszani az eladó éberségét.

Azt remélik a kereskedelmi élet vezetői, hogy rövid időn belül gazdag anyag birtokába jutnak majd, amelyet tanfolyam keretében ismertetnek a melbournei áruházak vezetőivel és alkalmazottaival s a kiértékelés alapján rájönnek, hogy hol a hiba, miként kell jobban védekezni az áruházi tolvajok ellen.

Egyes újságok viszont nyíltan támadják a módszert, mert attól tartanak, hogy a tolvajok engedélyezett működése nemcsak a kereskedelem, hanem a tolvajok számára is sok tanulsággal szolgál a jövőre nézve...

Bajnok-jelöltek között Asszonyszemmel...

Interju Friedmann Klárával és Szamosi Eszterrel

Az írók telavivi székházát néhány hétre birtokba vették a legfontosabb elmésport, a sakk mesterei. Javában folyik az országos bajnokság, mégpedig párhuzamosan, egy időben mérik össze szellemi erejüket a férfi- és nő-versenyzők.

Lapunk hasábjain rendszeres szaktudósításban ad hírt a versenyről Herz Lajos, aki egyik vezetője a tornának. S tőle származik információk, hogy a női bajnokságon éppen a két magyar-zsidó bajnok-jelölt, Friedmann Klára és Szamosi Eszter vezet.

Megkértük Herz Lajost, szervezzen meg egy interjút a sakk két mesterével. Ime, a beszélgetés alapján készült gyorsfényképek:

FRIEDMANN KLÁRA

Nemcsak egyszerű versenyző ezen a bajnokságon, hanem — mint a legutóbbi országos bajnok — e büszke cím védője is.

Kislány korában tanult meg sakkozni Nagyváradon, az édesapjától, aki nem volt verseny-játékos, de kitűnően sakkozott. Most már a fiától tanul, mondja szerényen. 18 éves a kislány, de nagyszerűen játszik. Lehet, hogy van ebben némi anyai elfogultság is, de a fiatal ember a mama állandó partnere, s így közvetve részese egy kicsit az országos női bajnokságnak.

Friedmann Klára nem tartja kielégítőnek a hazai

női sakkélet színvonalát. Szerinte többet kellene tördelni az „anyagot”, jobban kézbent kellene tartani a játékosokat, s főleg az elméleti megalapozottságot nem lenne szabad elhanyagolni.

SZAMOSI ESZTER

Kibucnyik. Mőcubá tagja, régi sakkozó, 4—5 éves korában tanult meg játszani a nagypapjától. Akkor még Budapesten éltek, a második gimnázium után alijázott. 31 éves, három gyermeke van. Férje nem sakkozik, ellenben szabad idejében festeget.

— Milyen sakk-lehetőségek adódnak a kibucban?

— Sajnos, csak a téli hónapokban jut rá idő. Akkor viszont komolyan játszunk. Erős csapatunk van, közöttük három komoly sakkozó. Természetesen a férfiakkal együtt játszom.

— Sakk-elmélet?

— Erre aztán tényleg nincs idő. Pedig jól tudom — és érzem —, hogy mennyire hiányzik. Talán majd akkor, ha a gyerekek kicsit nagyobbak lesznek...

— Tanítja őket sakkozni?

— A nagyot, aki hat éves nem érdekli a dolog. Négy éves lányom, Nurit, viszont imádja a sakkot, már nemcsak a bábok felállítását ismeri, de az egyszerűbb lépéseket is.

Vagyis, ha anyuka nem is lesz országos bajnok az

Argentín — sziámi ikrek

Az argentinai Merlo városában fejüknél összenőtt sziámi ikrek születtek. Az orvosok megállapították, hogy az anya és a két csecsemő teljesen egészséges és egy későbbi időpontban minden bizonnyal szétoperálhatók.

Elsősztalyu bútor olcsó árakon

Elegáns reklámie gumimatraccal, 10 éves garancialevéllel, 265 IL
Ruhaszekrények 225, 140 IL
Fotelek 125, 80 IL

Kihúzható asztal formakával és 4 plasztik székekkel 175. — IL

FINGER BUTOR

Tel-Aviv, Allenby 6

„Állapotos” ruhák

„ELISHEVA”, T. A., Hirschberg-u. 6. Bejárat: Gottlieb-utca 2. (Dizengoff—Gordon) Telefon: 235820. Mérsékelt árak.

Export minőségű ANTILOP KABÁTOR.

Gyártja: Meilor Ltd. Kapható a jobb üzletekben. Iroda és elárúsító raktár: Tel-Aviv, Slomo Hámelech-u. 85. (Állatkert mellett)

EGY ASSZONY, AKI JÓL VEZET

Négyezer versenyző közül egy asszony nyerte meg az angol gépkocsivezetők szakmai versenyét. Peggy Young azzal érdemelte ki a zsűri szenzációteltő döntését, hogy 150 méteres távon 25 kilométeres sebességgel haladt, s közben mind a négy sebességre kapcsolott. A 150 méteres útszakasz végére érve, centiméternyi pontossággal állt le a célvonalon, anélkül, hogy a féket használta volna. Peggy Young asszony képét, s az életéről, autóműtjáról szóló színes cikket öles méretekben hozza az angol sajtó.

EGY JELENTŐS ORVOSI KONGRESSZUS

A párizsi egyetem, a Sorbonne orvosi fakultásán nemzetközi orvosi tanácskozást tartottak a fogamzás-megelőzés kérdéséről. Négyezer francia és külföldi orvos vett részt a kolokviumon, s a francia sajtó azt írja, hogy soha nem volt még erről a tárgyról ilyen nagyjelentőségű tanácskozás Párizsban. Tudni kell, vény — 1920 óta érvény-

hogyan van egy francia törvény —, amely három évi elzárással rendeli büntetni a fogamzás-megelőzés népszerűsítését. A tudósok — akik nem fejezték be munkájukat, s elhatározták, hogy rövidesen folytatják a tanácskozást egy másik ország egyetemén —, e törvény tekintetében egységesen foglaltak állást, s kijelentették, hogy az ilyen és hasonló jogalkotások károsak és nem egyeztetetők össze a demokrácia szellemével.

ASSZONY-PÁRBAJ

Késpárbajt vívott egymással két caracasi asszony. A forróvérűek hazájában, Venezuelában nem tartozik a ritka események közé, ha két fehérszemű megverekszik, viszont ezúttal olyan körülmények álltak fenn, hogy a sajtó is bő tálalásban ismertette a párbaj részleteit. A vereséget asszonyok mindketten 70 évesek, s a párbajt egy férfi miatt vívták, aki egyébként 63 éves. A párbajnál nem hozott végleges eredményt, s egyelőre az a helyzet, hogy egyik hölgy sem akar lemondani szíveválasztottjáról.

Mindig, mindenkor törődöm a megjelenésemmel

Soha nem voltam még megelégedve a kikészítemmel... amíg fel nem fedeztem a Contemperát. Nem hasonlít egyetlen kikészítési alaphoz sem, amelyet eddig kipróbáltam — és még hozzá tubusban! Fedőképessége egészen különleges. A Revlon „matt”-nak nevezi. Tökéletesen lágy... bársonyosan sima, „chic”, felülmulhatatlan, maga a tökély! Ezen felül csodálatosan „kikészítetlen”-nek hat.

A Contempera tökéletesen fed és finoman takarja a bőrt. Nincs többé szüksége a régi, rétegenként felrakott kikészítésre pazarolni idejét, mert a Contempera egyesíti magában a folyékony alapot és a pudert egyetlen rétegben. Miért nem próbálja ki Ön is? Rájön, hogy egyetlen éjszaka alatt Contempera kedvelővé vált.

U. i. Színen a Creme Beige, a Contempera nyolc divat színárnyalatának egyike, amely az arckikészítés feltalálása óta a divatban a legnagyobb változást idézte elő.

CONTEMPERA

by Revlon

A Revlon készítményei kizárólag eredeti, lepecsételt csomagolásban kerülnek forgalomba azon üzletekben, amelyekben a következő feliratu tábla látható: Engedélyezve Revlon készítmények árusítására.

Készüljön Ön is a vacsorával, műsorral és sorsolással egybekötött nagyszabású

CHANUKA NESEFÜNKRE

december 22-én este a Bét Haméhandészben, Dizengoff-u. 200., amelyre jegyét ajándékba kapja, ha nálunk vásárol

BUTORT A CHANUKAI VÁSÁR KERETÉBEN

Sarokszápa	445. —	Duplaágy fejrészsel	
Duplaszápa	335. —	Guma matraccal	495. —
Szalonrekámié	198. —		

Bútoraink garantáltan GUMA matraccal készülnek. Minőségi árú készen és rendelésre. Otsó árak

WIE TEL-AVIV, DIZENGOFF-UTCA 157. (passzázs). Tel. 56413 és 222605.

Uj szállítmány érkezett!

PASSAP DUOMATIC

A HIRNEVES SVAJCI „DUPLAÁGYAS” KÖTŐGÉP

Súlyok nélkül. — Minta automatával

A MI KLIMÁNKHOZ KÜLÖNÖSEN ALKALMAS! — Kedvező részletfizetésre is. — Bemutatás naponta 8—1 óráig (péntek kivételével.)

FRANKFURTER & CO. Tel-Aviv, Allenby 123. 36-os szoba, tel. 64467

Bútorvásárlók figyelmébe!

Saját üzembemben készült, legújabb modelű bútorok készen és rendelésre lakásának méretei szerint.

Vállalok beépített szelvény készítmést, olcsó árak kedvező fizetési feltételekkel.

EFRATI, TEL-AVIV, Dizengoff 153.

VEGYEN BUTORT

SAROKREKAMIÉ, SZALONREKAMIÉ, FOTELEI olcsón, könnyű feltételekkel. Saját gyártmány.

M. KOVICS—GRÜNFELD, TEL-AVIV MAJARKON—UTCA 52. ALLENBY-UT SAROK

Vásároljon közvetlenül a kárpitosnál!

Dupla-, sarok- és szalonrekámiék. Fotelek készen és rendelésre.

Kolász és Fia TEL-AVIV, GORDON-UTCA 29. 16 Uj Kelet 1963 XII 13

Az olimpiai előkészületek keretében

Erkölcshandészeteti tisztogatás Tokióban

(Reprinted by permission from TIME, The Weekly Newsmagazine, copyright TIME Inc., 1963.)

A tókói Nemzetközi Sportthét alatt, amely bizonyos mértékben a jövő évi olimpiász főpróbája volt, 34 állam atlétáit az autogram-vadászok százai ostromolták meg, az előkelő Dai Ichi Hotel foyerjában. Amde az „autogram-albumok” között, számos olyan akadtt, amelyeknek helyett csábító fényképeket tartak a sportoló elé, a sokat ígérő felhívással: „Egy esinos lány vár magára odakinn.”

Mindez kinosan érinti a hatóságokat, a melyek Japán egy erényes állam képeben szeretnék feltüntetni az olimpiai látogatók előtt. Presztizsokoból, csak kevés magasrangú tisztviselő hajlandó elismerni, hogy a probléma egyáltalán létezik, de a valóságban a tókói rendőrség lázas tempóban igyekszik megtisztítani Tokiót azoktól a jelenlétektől, amelyek — a rendőrfőnök szavaival élve — „nem méltók egy olimpiai vendéglátó városhoz”.

MAGLYARA VELE

A tókói rendőrség már az év elején hozzálátott a tisztogatási hadjáratához. elsősorban eltávolították a nem igazolt szerek gyártását és árusítását, amelyeknek előállítását világhírű japán specialitás. Polgári ruhás detektívek állomásoznak a különleges „szex-gyógyszertárakban”, ahol ezeket a cikkeket árusították.

A hadjárat másik célpontja a pornográf-irodalom özöne ellen irányult, amely a „sajtószabadság” öve alatt ellenőrzés nélkül árasztotta el az egész országot. A Fuji hegy lábánál fekvő Kofu városában a könyvtárak lettek öngázit levettek 37 szex-magazint polcaikról. Példájukat országsszerte követték; délen, Moji városá-

ban a könyvkereskedők és az ifjusági vezetők a „nem kívánatos” folyóiratok ezreit vetették máglyára. A mult héten a japán könyv-árusok 7000 tagu szövetsége hivatalosan csatlakozott a mozgalomhoz, a pornográf könyvek és folyóiratok tucatjait helyezte fekete listára és számos magazin máris felszámoló félben van.

FELGYULLAD A FÉNY

Az erkölcsrendészeteti hadjáratnak még hosszú utat kell megtennie. Tokióban még mindig 1200 egész éjjel nyitva tartó teaház működik, meghitt világitásu és kényelmesen berendezett szeparékkal, amelyek mindenféle lehetőségre nyújtanak alkalmat. A detektívek éjszakánként razzizát tartanak a teaházakban, hogy ellenőrizzék a világitási szabályzatok betartását (éjjel 11 után a szabályzat olyan világitást ír elő, hogy a villanykörteit fél méter távolságban el lehessen olvasni az újságot — nem mint-ha sok vendég töltené ott olvasással az idejét). De, amikor a rendőrök, a fényellenőrzővel felszerelve bevonulnak, a ruhatáros lány megnyom egy rejtett gombot, amely automatikusan felfokozza a világitást a törvényes színvonalra.

A fővárosban több mint 100 gőzfürdő működik és a lenge öltözött masszörök némelyike gyakran hajlandó extra-szolgálatot is nyújtani. De a rendőrség ez időszert megelégedett azzal, hogy javasolta a tulajdonosoknak: vegyék le a lakatot és a függönyöket az egyéni kabinokról. Tokió ezenkívül 19 bárral rendelkezik s javarésztükben csinos felszolgáló lányok teljesítenek nemcsak felszolgálási teendőket.

A híres gésák külön dolgozat tárgyát kellene, hogy képezzék. Noha a prostitúciót 1958-ban hivatalosan eltörölték, pesszimista becslés szerint még legalább 5000 úzi foglalkozását a kertes kocsmák és átmeneti hotelek százaiban. Ugyancsak felügyelet nélkül működik még Tokió 34 „kallauz-klubja”, amelyek 1000 kívánatos” folyóiratok ezreit vetették máglyára.

Cimzett ismeretlen

Példátlan diplomáciai blamázs áldozatául esett Lübke, a Német Szövetségi Köztársaság elnöke. Amikor néhány héttel ezelőtt meghalt Cocteau, a világhírű francia író, akkor Lübke elnök — nyilván egy túlbuzgó protokoll-titkár hibájából — résztvétáviratot intézett Cocteau özvegyéhez. Másnap visszajött a távirat az elnöki kabinet címére, ezzel a megjegyzéssel: „Cimzett ismeretlen...” A francia művészvilág rendkívül jót nevetett a balfogáson, mert hiszen köztudomású volt, hogy Cocteau nemcsak nőtlen volt, hanem teljes érdeklenséget tanúsított az egész női nem iránt...

Ki vetkőzhet Németországban?

A bonni belügyminisztérium ezúttal első ízben adott ki olyan rendeletet, amely a sztriptiz-produkciókat szabályozza. Nyugat-Németországban nincs lokál vagy kocsmá, ahol ne lenne vetkőző-műsor, de eddig szabadon tenyészett, míg most, az új rendelet megpróbál bizonyos normákat érvényesíteni. A legérdekesebb paragrafus kimondja, például, hogy a jövőben csak 21 éven felüli lányok révén nyerhetnek bepillantást a német férfiak a vetkőző-művészet titkaiba. Erre a rendelkezésre azért volt szükség, mert eddig a sztriptiz-hölgyek 75 százaléka alatta volt a 21 esztendő korhatárnak. Mégpedig jóval alatta.

A Rita Reisch társulat új darabja

„A NAGY PILLANAT”

Az Izráelben nagy számban jelentkező jiddis társulatok bő terméséből is magasan emelkedik ki az amerikai fiatal és tehetséges Rita Reisch körül csoportosuló együttes produkciója.

A most bemutatott új darab, „A nagy pillanat” műfaja, a humorral és táncal bőven szaturált melodráma jó alkalmul szolgál Rita Reischnek, hogy benne telegenységének minden válfáját, drámai és könnyed oldalának minden skáláját megfelelő módon érvényre juttassa.

A kis hamupipőke szerepe után kitünően játsza meg az utcára került lány sors-tragédiáját, a börtönbe került drámai hősnő kitünő alakját és végül a révbe jutott, gyöngédségre vágyó, tőrékeny asszony figuráját.

Rita Reisch

Az elindulástól a megérkezésig, a „nagy pillanattig”, természetesen sok esemény, vívódás, válság adódik, de velük együtt sok derűs, bolondos momentum és a helyzetnek megfelelő sok humoros jelenet, fülbemászó melódia és tánc is.

Rita Reischon kívül különösen a sok derűs perccet nyújtó kómiкус Jankel Halpern (Moske) segíti sikerhez a darabot. A szülői szerepében jó alakítást nyújtanak Leib Lerner és Berta Kápián, Bianca Kreisler, Savici Goldraich, Beile Weiber, Max Morrison, Herbst Wildkorn és a szerelmes partner szerepében Zigu Kaner. A zenei vezetés Marcel Kraiser kezében van.

A „Jiddis színház” bemutatója

MANN, WEIB UND GELIEBTER

Kedves táncos, zenés élet képpel jelentkezett ismét a jiddis színház híveinél Aron Alexandrov, az ismert argentinai jiddis színművész. A „Férj, feleség és házibarátnak”-ban a drámai és vídám részletek megfelelő adagolásban váltják egymást. A meghatározó és egyben szórakoztató darab minden jelenetét a megfelelő melódikus aláfestés kíséri.

A szereplő gárda élén a tehetséges színész-rendező A. Alexandrov halad. A csatládját szerető amerikai zsidó figuráját a közönség nagy tetszéssel fogadja. Nagymértékben járul hozzá a sikerhez Zisse Gold, a népszerű amerikai jiddis kómiкус (Menáse), aki partnerével, Bine Gudessal valószínűleg külön párhuzamos darabot kreál a dráma keretén belül.

A. ALEXANDROV

A színházat megtöltő közönség nagy tetszéssel fogadta a kellemesen tált és humorral megfelelően adagolt témát és a szereplőket is.

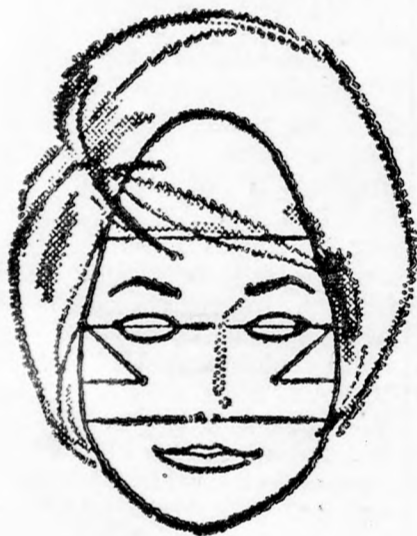
A „REVLON” jelenti:

FORRADALMI UJÍTÁS az arc-kikészítés terén

A modern szépségápolás lényege, hogy nem lehet egy kalap alá venni a nőket. Ahány nő, annyiféle

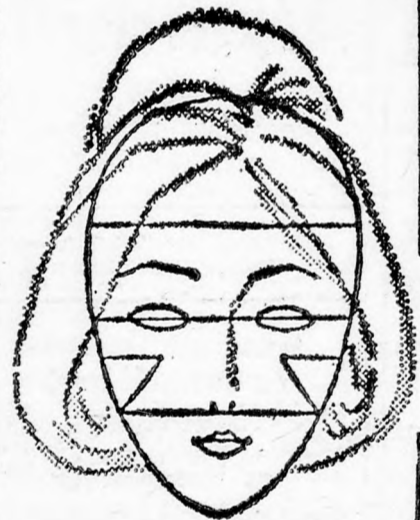
ha a Revlon-művek szépségsegítői ebbe a három típusba próbálnak beleerősíteni a női arcok valamennyijét. Csak éppen a fő-típusokat mutatják be az ábrák, s igaz, hogy ritka az a nő, akinek arcbereendezése pontosan megfelelne egyik, vagy másik típusnak, de figyelmes összehasonlítva az ábrákat saját vonásainkkal — nos, nem nehéz megállapítani, hogy a föltétlen variáns vonások mellett melyik típushoz vagyunk a legközelebb.

Aki pedig túl van az összehasonlításon és megfelelő kategóriába sorozta ma-

Svéd típus

változata van a szépségápolás helyes módszerének, mert lényegében nem titokzól, vagy bűvészkedésről, hanem arról van szó, hogy minden nőnek kötelessége megtalálni azokat az előnyös pontokat, amelyeknek kihangsúlyozása nemlétező-

Egyiptomi típus

gát, az forduljon droguis-tájához, s beszélje meg vele, hogy a Revlon-készítmények dús választékából melyek azok a legnékülözhetőbbek, amelyeket okvetlen meg kell vásárolnia, hogy a maximumig kiaknázza a vonásai által biztosított szépség-lehetőségeket.

Ezt az alkalmat is felhasználja a Revlon, hogy közölje az izráeli hölgyekkel: ma már minden készítményük kapható nálunk is a világ-választékából, s mindenkinek saját érdeke, hogy azokat a cikkeket vásárolja meg ebből a dús választékából, amelyek a legjobban megfelelnek speciális igényeinek.

(f. d. — *)

Görög típus

vé teszi a kevésbé előnyös vonatkozásokat.

Az arc-kikészítésre pedig ezerszeresen vonatkozik ez a szabály.

Hölgy-olvasóink háromféle arc-típus ábrájával találkozhatnak ezeken a hasábo-

Luxuslakások Tel-Aviv Cáfonban eladó

1 1/2 szobás	25,000 fonttól	+ 7,000 IL máskántá
2 szobás	28,000 fonttól	+ 10,000 IL máskántá
2 1/2 szobás	32,000 fonttól	+ 12,000 IL máskántá
3 szobás	46,000 fonttól	+ 15,000 IL máskántá

Bankkölcsön 5 évre.

BAR SHEKEV BUILDING AND CONSTRUCTION LTD.

Tel-Aviv, R. Ibn Gvirol 158. (8-1; 4-7 óra közt)

Szépségkirálynő

Nem minden tyúk nyerheti el a lul királynője címet és nem minden tyúk felel meg „OSEM” tyúklevés készítésére. Az „OSEM” szakemberei választják ki a tyúkok legjavát az „OSEM” tyúklevés előállítására, amely kitünő ízéről és kiváló minőségéről közismert. Erre a levesre és minden más „OSEM” levesre mondják:

Ez kitünő — ez

OSEM LEVES

WALLISH

SZOMBATI NAPTAR

5724 kisleve 27. 1963 december 13., péntek. 5724 kisleve 28. 1963 december 14., szombat - sabbat chanuka. - Ujhold kil... tete.

GYERTYAGYUITAS

Jeruzsalem 4.00 Tel-Aviv 4.18 Haifa 4.09 Szombat kimenetele: Jeruzsalem 5.15 Tel-Aviv 5.13 Haifa 5.14

HETI SZAKASZ

Heti szidra: Mikc. Haftara: Rani voszimch. Zoharja 2.

UGYELETES GYOGYSZERTARAK

TEL-AVIVBAN Penteken, 1963 december 13-an, 18-24 orag: Zwicker, Sheinkin 27, tel. 63685; Frenkel, King George 28, tel. 223721; Kitebitz, Harkon 22, telefon 55666; Kasziel, Ben Gvirol 147, tel. 43716. Szombaton, 1963 dec. 14-en, 8-19 orag: Dr. Schwartz, Allenby-ut 17, telefon 56553; Basch, Frischmann 66, tel. 224326; Jehuda Halevi 91, telefon 65159; Zwicker, Sheinkin 27, tel. 63685; Girszl, Mozir 3, telefon 42804; Baruch, Reh, Haticva, tel. 32105; Larie, Jaffa, Jeruzsalem-utca 72, telefon 82993. 19-24 orag: Magen David, Allenby 35, tel. 6426; Frenkel, King George 28, tel. 223721; Ben Jehuda 142, tel. 223535; Avrahami, Erlanger-u. 9, tel. 32385; Baruch, Reh, Haticva, tel. 32105; Larie, Jaffa, rehov Jeruzsalem 72, tel. 82993. RAMAT-GAN Penteken: Higea, Arlozorov-u. 81, telefon 71489. Szombaton: Alija, Bialik-utca 4, telefon 72840. BAT-JAM Penteken: Sulamit, Daniel-u 4. Szombaton: Hechaluc, Chalucim-u. 8. sz. CHOLON Penteken es szombaton: Tikva, Kikar Sztuma. EISON-LEGION Penteken es szombaton: Melel, Kikar Hamojaszadim 1, telefon 941-621. RECHOVOT Penteken es szombaton: Dr. Levinzky, Herzl 170, telefon 95-1091. HERZLIA Penteken es szombaton: Dr. Zabolzky. NATANJA Penteken: Merkiz (Schaffer), Herzl 36, telefon 2842. Szombaton: Hansaszi (Horovitz), Weizmann-u. 13, telefon 3639. CHEDERA Penteken es szombaton: "Natan", Weizmann-u. 57.

ORVOSI SZOLGALAT Tel-avivi orvosok szolgaiata penteken es szombaton Dr. Eizen Fritz, Simson-u. 6, telefon 25-748; dr. Simor Saul, Sd. KKL 43, tel. 231374 dr. Harkon Ezen Javok, Epstein-u. 6 telefon 43-281; dr. Szegal D., Bloch 31, tel. 229-860. BEER-SEVA Kupat Cholim (szombaton): Alef lakonegyed 9-11, 16-17.30 es 20-24 ora kozott, Ovarosban 11 es 16.17.30 kozott.

ADAS - VETEL DR. DR. HEIL EGESZSEGUGYI CIPOK Nagy valaszték divatos eszi es teli modellekben. Releh, T. A., Allenby 87., Wizo-haz. EZESTARGYAKAT magas a ron vasarok. Kespengék át-ecerese rozsdamentesre es ev-eszköz ezüstözése. - "SAKUM" Tel-Aviv, Nachlat Benjamin 8. VARROGEP KOZPONT forduljon bizalommal hozzánk. Eladás, vétel, esere - kedvezo feltetelekkel. (Magyarul beszélünk.) T. A., Bét Lechem 8. (King George-nál). Tel. 65232. Figyelem! FUGGONYYAGOK arúsítása a gyári lerakatból közvetlenül a fogyaszióknak. Dekora-tor helyben. Tel-Aviv, Rothschild 137. (9-1, 5-7). Keresztretjvny-palyazatunk nyertesei 1. Kishont Ferenc: „Hinta-palinta” című könyvét az 1225. sz. keresztretjvny megfeti ki-kö-zli Mittelmann Magda, Natanja, Uszskin-u. 37; 2. Abadi Ervin „Solt György története” című könyvét az 1226. sz. keresztretjvny megfeti ki-kö-zli Kaufmann Sándor, Beer-Seva, Si-kun B., Bialik-u. 6; 3. Barzilay István: „Csillag a tábor fölött” című könyvét az 1227. sz. keresztretjvny megfeti ki-kö-zli Gillick Lajos, Askelon, Ati-ko G. 272/5. nyertek. A nyereménykönyveket postán elküldjük.

18 Uj Kelet 1963 XII 13

MINDENKINEK...

LAKÁS

AMERIKAI ES AMCOR frigiderek, újak es használtak. Kedvezo fizetési feltetelek, 5 éves garanciával, csak „Kirur-Aviv”-nál, Tel-Aviv, King George 29. sz Magyarul beszélünk. KIARUSITAS. Modern bútor-szövetmaradékok féllgyen. - Kupfer, Tel-Aviv, Rothschild blvd. 135. ELADÓ DIOFA-HALOSZOBA. kifogástalan állapotban. Goldstein, Bné-Brák, rehov Jerusálajim 10. BEVEZETETT fodrász szalon átadó Petách-Tikva központjában. Érdeklődni: Petách-Tikva, POB 383. TELEK (egy dunám), építkezésre, Rechovon. - Érdeklődni: „Maclacha”, Berkovits, Tel-Aviv, Jeszod Hámáale-u. 8. ELADÓ „Beethoven” rádió, négy hangszóró, 12 lámpa, „PM”. Tel-Aviv, Jehuda Halevi 86. ELADÓ 3 KÖTŐGEP ES OR-SOZÓ. „Mühely” jeligére a ki-adóba. MESEK ELADÓ Mosáv Kid-ron központjában. Érdeklődni: Leiba: 12.30-19 óra között. VALÓDI ANGOL TERRYLENE szoknyákat es nadrágokat gyár-tási áron küldünk külföldre. - Michelstein, Tel-Aviv, Allenby 26. Telefon 65232. LUXUSBUTOR olcsón eladó. Allenby 97. II. bejárati, III. e. Friedmann 12-4-ig, 7-9-ig.

KÜLÖNFÉLE

MCGOFSOROK ES JAVITASO! legelőbbben, 30 perc alatt, ga-rantálva, a legújabb módszerrel. Fogadok bármely órában. Tel-Aviv, Keren Kájemet harmac-kettő. Emil Zola-utca sarok. Tel-222850. Dr. DIEHL, dr. ROSEN egészségügyi ortopéd fel es egész cipők (bétre es alkalmasak), moderna modellek, nagy választék. „Katz” dipl. ortopéd, Tel-Aviv, Sheinkin 44. RAMAT-JOSZEFBAN előfizetések, hirdetések, mozi-, színház-jegy elővétel, ajánlók: DINA, virágüzletben, Merkiz 37, telefon 87862. VILLANYBOILEREK, vízve-zetékcsere, garanciával. - Gyenes, T. A., Sheinkin 61. Tel.: 224018. A. ZUCKERMANN FOGASZATI LABORATORIUM, expressz javítások fél óra alatt, T. A., King George 5., tel. 62429. HIRDETESEK az UJ KELET es az összes Izraeli es külföldi újságok részére eredeti áron feladhatók: Gershon Ben, T. A., Allenby 51, Telefon 62810. KÖSZÖRUS a Tácháná Mer-káitznál, T. A., Erlanger-u. 3/a (Atarával szemben). Kés, olló, húsdaráló, villanyborotvapép kö-zös-nyesen jótállással várjuk.

KERESÉS

VARIAK! Keresni volt tanítványaimat, akik 1948-51-ben tanultak a temesvári ORT iskolában, keresnek fel írásban, vagy személyesen. - Hersch Bertalan, Párdész-Cháná, crif 120/a. TANUKAT KERESK, akikkel együtt vonultam be Jolsvára, onnan Sepetok, Rovno, Zolobnov, Delatin, 1945-ben szereltük le. Gloekner Sándor, Tibériás, Eden Hotel (a szakaszvezető volt esle-tés).

GUMIÁRUGYAR keres szakembert akinek gyakorlata van a gyártásban es önálló fel-ügyeletet tud gyakorolni a munkásokra a gyártás minden fázisában. Kitünő fizetés a megfelelő embernek Írásbeli ajánlkozás referenciák csatolásával es előző munkahelyek részletezésével: Adv. Gershon Ben, Tel-Aviv, Allenby 51., „8680” számra. Fénykép csatolása kívánatos. Titoktartás biztosítva.

JERUZSALEM

ORVOSI SZOLGALAT

TOLEDO ABROSZOKAT, gobeli-nt, antik tárgyakat, porcelánt, ezüstöt veszünk. - Brunn es Be-rohn, Jeruzsalem, Princess Mary. SZAKACSNO elhelyezkedne nagy háztartásban, Jeruzsalembe. „Urrazonny” jeligére a jeruzsá-lemi fiókküldőbe. NEMET ORALEVELEZEST (gyorsírás), fordításokat héber-nyelv-magyar-román nyelvből né-metre, vállal megbízható munka-erő. Jövátételi ügyekben jártság. - Megkeresések a Jeruzsálemi ki-adóhivatalhoz, „1964” számom. KET ES FÉL SZOBAS BUTO-ROZOTT LAKAS Kirjät Jovelen kiadó. Érdeklődni: Fuchs, Kirjät-Jovél, Sikun Ovidim 10/27, dél-után 3-5-ig. ÜGYELETES GYOGYSZERTARAK JERUZSALEMBEN Penteken: Amudim, rech. Jaffa, telefon 23381. Szombaton: Farkas, Hápálmá-23, telefon 36084.

LAKÁS

LAKAS, üzlethelyiség a köz ismert „EXPRESS” iroda átján, Tel-Aviv, Merkiz Bálá Meláché 5. sz. Telefon 65376 (10-1, 4-6). LAKASOK: vétel-eladás, kules-pézz. Üzlethelyiség, exisztenciák, Weinberger közvetítő iroda, T. A., Merkiz Bálá Meláché 12. Tele-phon: 64923. LAKASRA, vagy üzletre van szükség? - Forduljon az ismert RINGEL közvetítő irodához, Tel-Aviv, Nachlat Benjamin-utca 39 Telefon 65713. ELADÓ 2 1/2 SZOBA-HALL, összkomfortos lakás, Ramát-Gán, Krausz, Telefon 36370 (9-5-ig). Kulespénzért SZOBA, konyha-résszel, kis balkonnal - közös komfort - átadó, T. A., Jordé Hástrá 3, ajtó: 4. - Gráf.

KÖNYVTÁRAK

30-40 könyveket jvashat HARTSTEIN (azelőtt Jambor) kölesönkönyvtárból. I. A. Allenby 34. sz. udvarban. Könyveket a tea magasabb áron veszek

ALKALMILAG ELADÓ pompás lakás: 2 nagy szoba es nagy világos hall, két terasz. Blkuré Héleim-u. Ramat-Gan. Érdeklődni: Tel-Aviv, tel. 233501, 13 órától.

HÁZASSÁG

JÖMEGJELENESU, taktással rendelkező özvegyasszony ke-rest modern-valóságos férfi ismerettségét - 50-ig - házasság céljából. Levelek: Tel-Aviv, POB. 2874. „Csehszlovák” jeligére. FORTUNA házasságközvetítő iroda, Haifa, Pevzner-u. 13. Telefon: 2495. STELLA házasságközvetítő, Tel-Aviv, Jona Hánávi 18. Tele-phon 56643 (11-1, 5-3.30). KÖZÉPMAGAS, intelligens úri-nő megismerkedne házasság cél-jából intelligens úrral 60-ig. „Egy másért” jeligére, Pet.-Tikva, POB 412. NAGY LEHETŐSÉG minden házassulandó számára, „Exclusive” Tel-Aviv, Ben Jehuda 11. JO LAKASSAL RENDELKEZŐ, egészséges, jömegejelenésű, finom-lekű úri nő megismerkedne bizto-s jövedelemmel bír, 65 év körül, feltétlen úriemberrel, házasság céljából. Levelek: Tel-Aviv, POB. 4202. „No 7541” címre. „KETTEN KÖNYVEBB AZ ELET” jeligére levél van a jeruzsálemi fiókküldőben. JO HÁZASSÁG csak jó iroda útján. „Fortuna”, Tel-Aviv, Idel-sohn 20.

ÁLLÁS

VAN-LOT (NŐ) KERESUNK konfekcióhoz, jó feltételekkel. - Hollywood szalon, T. A., Allenby 91. sz. emelet. Diplomás (külföldi is) gyógyszerész-asszisztensnőt keresünk egész napra. Ívrit es német szükséges, har madik idegen nyelv kívánatos. ALTMANN'S PHARMACY Tel-Aviv, King George 1. I. PERFEKT FODRASZNÓT ke-res azonnali belépésre: „Szalon Baby”, Chedera, Bét Paltrin.

ELSŐSZTALYU képkerejezői keres

Rosenfeld Képgaléria Tel-Aviv, Dizengoff 147. SEGEDSZAKACSNÓT keres ét-terem. Ramát-Gán, Bialik-u. 14.

Kézi munkásnőt es tanulóányt keresünk

NOI RUHAHOZ ES KOSZTUMHOZ WIESLER T. A., Merkiz Bálá Meláché 7. (naponta 9-1-ig) ELSŐSZTALYU FODRASZNÓT keres azonnalra. Szalon Rosa, Katznelson 124, Givátajim, tel. 726222.

H A I F A

FOGASZATI KULLEK lera-katom áthelyezése miatt eladó: az összes fogorvosi cikkek es tár-szák, 25%-ig terjedő árenged-ménytel. Kétfősösen kedvezo áron eladók: Bontgen, Unit, 3 fotel, 3 „Sprinfountain”, 2 villamos acél öntő-hegesztőkészülék stb., na-ban (Allenby 2.), vagy telefonon: 57301, vagy levelezőlap útján: Tel-Aviv, POB 9045. felhívni es kérszékkel szolgálnak a háztar-tás, meggazdaság, ipar, a ke-reskedelem minden ágazatában szaktudással bíró tagjaink. A munkaközvetítés díjmentes. Munkaadók! Segítsétek kenyérkereset-hez az idősebb dolgozókat.. Állást kaphatnak: Aranyműves; bordszalmives; kefe-kező; angol, francia német for-dító(nő); körkötőgéphez kötőné; overlock varró(nő); lakatosok; esz-tergályos; házvezető(nők) bejárók es bentlakással; lépcsőház takar-ítók(nők); konfekció varró(nők); mechanikus es csiszoló. Munkát keresnek: Elektromérnök; grafikus; építé-szeti technikai rajzoló; mérleg-képes könyvelők es frodal tiszt-viselők; bézsizitter; bizalmi ál-lású készpénz övadékkal; beteg-ápolónők. Natanaj közreli kirendeltségünk Rév Kuk-u. 13. sz. a helyisé-gében naponta 9-12 óráig áll a munkaadók es munkavállalók rendelkezésére.

LAKÁS

ALKALMILAG ELADÓ pompás lakás: 2 nagy szoba es nagy világos hall, két terasz. Blkuré Héleim-u. Ramat-Gan. Érdeklődni: Tel-Aviv, tel. 233501, 13 órától.

KÖNYVTÁRAK

30-40 könyveket jvashat HARTSTEIN (azelőtt Jambor) kölesönkönyvtárból. I. A. Allenby 34. sz. udvarban. Könyveket a tea magasabb áron veszek

ALKALMILAG ELADÓ pompás lakás: 2 nagy szoba es nagy világos hall, két terasz. Blkuré Héleim-u. Ramat-Gan. Érdeklődni: Tel-Aviv, tel. 233501, 13 órától.

HÁZASSÁG

JÖMEGJELENESU, taktással rendelkező özvegyasszony ke-rest modern-valóságos férfi ismerettségét - 50-ig - házasság céljából. Levelek: Tel-Aviv, POB. 2874. „Csehszlovák” jeligére. FORTUNA házasságközvetítő iroda, Haifa, Pevzner-u. 13. Telefon: 2495. STELLA házasságközvetítő, Tel-Aviv, Jona Hánávi 18. Tele-phon 56643 (11-1, 5-3.30). KÖZÉPMAGAS, intelligens úri-nő megismerkedne házasság cél-jából intelligens úrral 60-ig. „Egy másért” jeligére, Pet.-Tikva, POB 412. NAGY LEHETŐSÉG minden házassulandó számára, „Exclusive” Tel-Aviv, Ben Jehuda 11. JO LAKASSAL RENDELKEZŐ, egészséges, jömegejelenésű, finom-lekű úri nő megismerkedne bizto-s jövedelemmel bír, 65 év körül, feltétlen úriemberrel, házasság céljából. Levelek: Tel-Aviv, POB. 4202. „No 7541” címre. „KETTEN KÖNYVEBB AZ ELET” jeligére levél van a jeruzsálemi fiókküldőben. JO HÁZASSÁG csak jó iroda útján. „Fortuna”, Tel-Aviv, Idel-sohn 20.

ÁLLÁS

VAN-LOT (NŐ) KERESUNK konfekcióhoz, jó feltételekkel. - Hollywood szalon, T. A., Allenby 91. sz. emelet. Diplomás (külföldi is) gyógyszerész-asszisztensnőt keresünk egész napra. Ívrit es német szükséges, har madik idegen nyelv kívánatos. ALTMANN'S PHARMACY Tel-Aviv, King George 1. I. PERFEKT FODRASZNÓT ke-res azonnali belépésre: „Szalon Baby”, Chedera, Bét Paltrin.

ELSŐSZTALYU képkerejezői keres

Rosenfeld Képgaléria Tel-Aviv, Dizengoff 147. SEGEDSZAKACSNÓT keres ét-terem. Ramát-Gán, Bialik-u. 14.

Kézi munkásnőt es tanulóányt keresünk

NOI RUHAHOZ ES KOSZTUMHOZ WIESLER T. A., Merkiz Bálá Meláché 7. (naponta 9-1-ig) ELSŐSZTALYU FODRASZNÓT keres azonnalra. Szalon Rosa, Katznelson 124, Givátajim, tel. 726222.

H A I F A

FOGASZATI KULLEK lera-katom áthelyezése miatt eladó: az összes fogorvosi cikkek es tár-szák, 25%-ig terjedő árenged-ménytel. Kétfősösen kedvezo áron eladók: Bontgen, Unit, 3 fotel, 3 „Sprinfountain”, 2 villamos acél öntő-hegesztőkészülék stb., na-ban (Allenby 2.), vagy telefonon: 57301, vagy levelezőlap útján: Tel-Aviv, POB 9045. felhívni es kérszékkel szolgálnak a háztar-tás, meggazdaság, ipar, a ke-reskedelem minden ágazatában szaktudással bíró tagjaink. A munkaközvetítés díjmentes. Munkaadók! Segítsétek kenyérkereset-hez az idősebb dolgozókat.. Állást kaphatnak: Aranyműves; bordszalmives; kefe-kező; angol, francia német for-dító(nő); körkötőgéphez kötőné; overlock varró(nő); lakatosok; esz-tergályos; házvezető(nők) bejárók es bentlakással; lépcsőház takar-ítók(nők); konfekció varró(nők); mechanikus es csiszoló. Munkát keresnek: Elektromérnök; grafikus; építé-szeti technikai rajzoló; mérleg-képes könyvelők es frodal tiszt-viselők; bézsizitter; bizalmi ál-lású készpénz övadékkal; beteg-ápolónők. Natanaj közreli kirendeltségünk Rév Kuk-u. 13. sz. a helyisé-gében naponta 9-12 óráig áll a munkaadók es munkavállalók rendelkezésére.

LAKÁS

ALKALMILAG ELADÓ pompás lakás: 2 nagy szoba es nagy világos hall, két terasz. Blkuré Héleim-u. Ramat-Gan. Érdeklődni: Tel-Aviv, tel. 233501, 13 órától.

KÖNYVTÁRAK

30-40 könyveket jvashat HARTSTEIN (azelőtt Jambor) kölesönkönyvtárból. I. A. Allenby 34. sz. udvarban. Könyveket a tea magasabb áron veszek

ALKALMILAG ELADÓ pompás lakás: 2 nagy szoba es nagy világos hall, két terasz. Blkuré Héleim-u. Ramat-Gan. Érdeklődni: Tel-Aviv, tel. 233501, 13 órától.

HÁZASSÁG

JÖMEGJELENESU, taktással rendelkező özvegyasszony ke-rest modern-valóságos férfi ismerettségét - 50-ig - házasság céljából. Levelek: Tel-Aviv, POB. 2874. „Csehszlovák” jeligére. FORTUNA házasságközvetítő iroda, Haifa, Pevzner-u. 13. Telefon: 2495. STELLA házasságközvetítő, Tel-Aviv, Jona Hánávi 18. Tele-phon 56643 (11-1, 5-3.30). KÖZÉPMAGAS, intelligens úri-nő megismerkedne házasság cél-jából intelligens úrral 60-ig. „Egy másért” jeligére, Pet.-Tikva, POB 412. NAGY LEHETŐSÉG minden házassulandó számára, „Exclusive” Tel-Aviv, Ben Jehuda 11. JO LAKASSAL RENDELKEZŐ, egészséges, jömegejelenésű, finom-lekű úri nő megismerkedne bizto-s jövedelemmel bír, 65 év körül, feltétlen úriemberrel, házasság céljából. Levelek: Tel-Aviv, POB. 4202. „No 7541” címre. „KETTEN KÖNYVEBB AZ ELET” jeligére levél van a jeruzsálemi fiókküldőben. JO HÁZASSÁG csak jó iroda útján. „Fortuna”, Tel-Aviv, Idel-sohn 20.

ÁLLÁS

VAN-LOT (NŐ) KERESUNK konfekcióhoz, jó feltételekkel. - Hollywood szalon, T. A., Allenby 91. sz. emelet. Diplomás (külföldi is) gyógyszerész-asszisztensnőt keresünk egész napra. Ívrit es német szükséges, har madik idegen nyelv kívánatos. ALTMANN'S PHARMACY Tel-Aviv, King George 1. I. PERFEKT FODRASZNÓT ke-res azonnali belépésre: „Szalon Baby”, Chedera, Bét Paltrin.

ELSŐSZTALYU képkerejezői keres

Rosenfeld Képgaléria Tel-Aviv, Dizengoff 147. SEGEDSZAKACSNÓT keres ét-terem. Ramát-Gán, Bialik-u. 14.

Kézi munkásnőt es tanulóányt keresünk

NOI RUHAHOZ ES KOSZTUMHOZ WIESLER T. A., Merkiz Bálá Meláché 7. (naponta 9-1-ig) ELSŐSZTALYU FODRASZNÓT keres azonnalra. Szalon Rosa, Katznelson 124, Givátajim, tel. 726222.

H A I F A

FOGASZATI KULLEK lera-katom áthelyezése miatt eladó: az összes fogorvosi cikkek es tár-szák, 25%-ig terjedő árenged-ménytel. Kétfősösen kedvezo áron eladók: Bontgen, Unit, 3 fotel, 3 „Sprinfountain”, 2 villamos acél öntő-hegesztőkészülék stb., na-ban (Allenby 2.), vagy telefonon: 57301, vagy levelezőlap útján: Tel-Aviv, POB 9045. felhívni es kérszékkel szolgálnak a háztar-tás, meggazdaság, ipar, a ke-reskedelem minden ágazatában szaktudással bíró tagjaink. A munkaközvetítés díjmentes. Munkaadók! Segítsétek kenyérkereset-hez az idősebb dolgozókat.. Állást kaphatnak: Aranyműves; bordszalmives; kefe-kező; angol, francia német for-dító(nő); körkötőgéphez kötőné; overlock varró(nő); lakatosok; esz-tergályos; házvezető(nők) bejárók es bentlakással; lépcsőház takar-ítók(nők); konfekció varró(nők); mechanikus es csiszoló. Munkát keresnek: Elektromérnök; grafikus; építé-szeti technikai rajzoló; mérleg-képes könyvelők es frodal tiszt-viselők; bézsizitter; bizalmi ál-lású készpénz övadékkal; beteg-ápolónők. Natanaj közreli kirendeltségünk Rév Kuk-u. 13. sz. a helyisé-gében naponta 9-12 óráig áll a munkaadók es munkavállalók rendelkezésére.

Előkészület a Makkabiára

New York. (IFP). - Az Izrael es az Egyesült Álla-mok közötti sportcserebi-zottság elnökét, Jechezkel Kohent tegnap ujra megvá-lasztották. Ugyancsak meg-maradtak hivatalukban a bizottság eddigi tagjai, de bev. asztottak két új tagot is. Jack Abrahamson es Frank Horovitz személyé-ben. A bizottság háromtagu küldöttséget küld a Makkabi szervezeteknek ma Lon-donban összejülő Makkabi konferenciájára, mely a leg-közlebbi Makkabiát készíti elő. A bizottság tagjai Je-chezekel Kohen, Max Level es Robert Rosenberg.

A Szovjetunió fizet - de csak 50 százalékot

Teherán. (Reuter.) - A Szovjetunió hozzájárul ah-hoz, hogy megfizesse a kár-térítési összeg felét a no-venber 20-án történt inci-dens nyomán, amelyben lők hajtásos szovjet repülőgé-pek leltek egy térfékező fényképezést végző perza repülőgépet. A pilóta súlyo-san megsebesült, a két fény-képező-szakértő pedig ször-nyethalt. A teheráni sajtó értesülése szerint a Szovjet-unió közölte, hogy nem haj-landó a teljes felelősséget vállalni az incidensért, mert a perza gép berepült a Szovjetunió légtérébe es baráti gesztusból ajánlotta fel az összeg felét.

Ujabb buddhista tüzhatal

Saigon. (Reuter.) - Egy 22 éves buddhista szerzetes felgyújtotta önmagát es meghalt a pagodában, a-melyben élt. Az öngyilkos-ság hétfőn Bin Din tarto-mány egyik falujában történt. Az öngyilkosság okait nem ismerik pontosan. Egyébként az UNO meg-figyelői, akik azért utaztak Vietnámba, hogy a buddhis ta egyház ellen elkövetett sérelmeket kivizsgálják, 254 oldalas jelentést készítet-tek, de nem jutottak semmi féle következtetésre. A kül-döttség beszűntette tevé-kenységét a november elseji forradalom után, amely elkergette Diem kormány-zatát es az elnököt meg-ölte.

Segédmunkásokat keres

TRIMACO textilgyár Tel-Aviv, Eliasberg-u. 5. (a jeruzsálemi vonat le-szállóhelyénél), tel. 32008

Sászár elnök Jeruzsálemben átvette a modiini Chanuka-fáklyát

Országszerte ünnepi fogadásban részesítették a fáklyavívő staféta résztvevőit

A makkabeusok modiini sirjánál meggyújtott fáklyát a Makkábi Hácáir 3 ezer futója tegnap elvitte az ország minden részébe, ahol nyilvános szertartások és ünnepségek keretében meggyújtották a chanukai mécsket.

Tegnap történt először, hogy a hagyományos chanukai staféta ténylegesen a Makkabeusok sirjától indult el.

amely 15 méternyire van a jordániai határtól egy dombon, ahonnan jól lehet látni a határon túli Midia falut, a Makkabeusok egykori lakóhelyét. Ebből az alkalomból a Keren Kájijemet külön utakat épített, hogy lehetővé tegye a hely megközelítését a sokezer főnyi turista számára. Az első fáklyát a Makkabeusok sirjánál lévő örökmécsről gyújtották meg. A Makkábi futói ezután Ramlenak vették utjukat, ahol a staféta öt irányba ágazott el. Egyik futó Jeruzsálemba, a második Tel-Avivba, a harmadik a Mácádá-hegyre, a negyedik északra, az ötödik pedig az ország déli részét felé vitte a modiini lángot.

A fáklyás staféta a délutáni órákban érkezett a fővárosba, ahol Sálom Süssmann rámtá-gáni alpolgármester, a Makkábi sportszervezet elnöke nyújtotta át a fáklyát Zálmán Sászár államelnöknek, aki a fáklyával meggyújtotta a harmadik chanukagyertyát.

Gyertyagyújtás után az államelnök rövid beszédet tartott, amelyben a fáklyát Izráel örök fényével hasonlította össze. Erre a fényre azért van szükség, hogy megmutassa a külföldön élő összes zsidóknak az Izráelbe vezető utat. Az államelnök hangsúlyozta, hogy a Makkabeusok kora és Modiin különleges jelentőséget kapott az idén a legutóbbi részletes leletek nyomán. Együttal megemlítette, hogy

a makkabeusok sirja körül elterülő vidéken a tervek szerint nagy városi település fog létesülni. A Tel-Avivba tartó csoport a fáklyával Rechovon betért a Weizmann kastélyba, ahol Vera Weizmann asszony, az első államelnök özvegye vette át a chanukai lángot.

A északi irányba tartó futók a kora esti órákban érkeztek Kirját Bialikba, a legészakibb pontra, ahová az idén a staféta eljutott. A staféta délután 4 óra tájban haladt át Haifán.

Ásdodban három kislány, akik a Makkábi Hácáir mozgalom egyenruháját viselték, nyújtották át a fáklyát a községtanács elnökeinek. Az üdvözlőbeszédet Árjé Klang, a Makkábi helyicsoporthoz vezetője mondta.

Kirját Gátra 25 futó vitte a chanukai lángot, akik a fáklyát a plugoti utkeresztződésnél vették át a Beér-Sévára tartó stafétá-tól.

Beér Sáván a Bét Háám előtti téren Eljáhu Náví polgármester este 6 órakor nyitotta meg az ünnepségeket, amikor a staféta megérkezett a Negev fővárosába.

A polgármesternek három futó nyújtotta át a fáklyát és Eljáhu Náví a nagy chanukia sámasát gyújtotta meg vele, majd a gyertyát átadta az egyik futónak, aki meggyújtotta a három lángot, miközben a sokszáz főnyi közönség a Máoz Curt énekelte.

A Mácádá tetején, ahová az idén először jutott el a modiini láng, Jigál Jádno professzor vette át a fáklyát.

nagy távolság miatt Má-

cádára autón vitték a fáklyákat, de az ut utolsó szakaszát futva tették meg a hegyre. A spontán ünnepség keretében Jádno professzor megemlékezett a Makkabeusok hősiességéről és a Mácádá védőinek heroikus helytállásáról és hozzájárult, hogy a két esemény a zsidó nép hősiességének szimbólumává vált örök időre.

A fáklyás staféta legkiválóbb futója Jáir Pantilat, az ország közép-távfutó bajnoka és több rekord tulajdonosa volt. Mordecháj Kidron, aki a külügyminisztériumban a fegyverszüneti bizottságokkal foglalkozó osztály élén áll.

Jeruzsálemben chanuka ünnepségeket rendeztek az UNO-tisztek és csatlátagjaik számára.

Szerda délután és tegnap délelőtt az ország valamennyi iskolájában és ovodájában rendeztek chanuka-ünnepségeket. Számos köztestület is megtartotta már zártkörű, vagy félig nyilvános ünnepségeit.

Szerda este a felborult chanukagyertyák tüzeit okoztak Eljáhu Pinto bátyái lakásában.

A Pinto család tagjai csak elkésve vették észre, hogy egy gyertya kiesett a tartójából és tűz keletkezett, amely jelentős károkat okozott a lakásban. A lángokat csak a tűzoltóknak sikerült elfojtaniuk.

A negevi rendőrség tegnap reggel óta különleges órállomásokot létesített

az ország déli övezetében, hogy a chanuka ideje alatt a tömeges kirándulások alkalmával megfelelő módon tudja ellenőrizni a gyalogos és járműforgalmat. A többi között rendőrállomásokot létesítettek Ejr Gediben, Mácádán, valamint a Mácádá-hegy tetején működő archeológiai küldöttség mellett.

Ezenkívül ideiglenes rendőrkordont létesítettek a Hár Hákánáimnál levő utkeresztződésnél, hogy megakadályozzák zavarkeltő kíváncsiságok bemenetelét a Mácádánál ásatásokat végző csoportokhoz.

A költségvetés lényeges csökkentésére hívták fel az amerikai minisztériumokat

Ma kerül a szenátus elé a 3600 millió dolláros külföldi segélyprogram

Washington. (IFP) — Lyndon Johnson elnök felszólította a minisztériumokat, hogy lényegesen csökkentsék költségvetésüket. Azt kérte, hogy alaposan vizsgálják felül az 1964/65. évi költségvetési előirányzat kiadási tételeit. Minden utat meg kell találni a költségek csökkentésére és erre vonatkozólag már ma estig jelentést kell tenni az elnöknek, mert a költségvetést a hét során el kell készíteni, hogy januárban benyújtható legyen a kongresszushoz.

Robert McNamara hadügyminiszter bejelentette, hogy a takarékosági program keretében 36 amerikai

katonai támaszpontot megszüntetnek. Ezek közül 26 az Egyesült Államok területén van, míg 7 a tengerentúli. A hadügyminisztérium már ki is adta az erre vonatkozó utasításokat, amelyek három és fél éven keresztül hajtandók végre és évi 106 millió dollár megtakarítást hozhatnak. Az in tézkedés következtében elbocsátanak a hadsereg kőtelékéből 8500 polgári alkalmazottat.

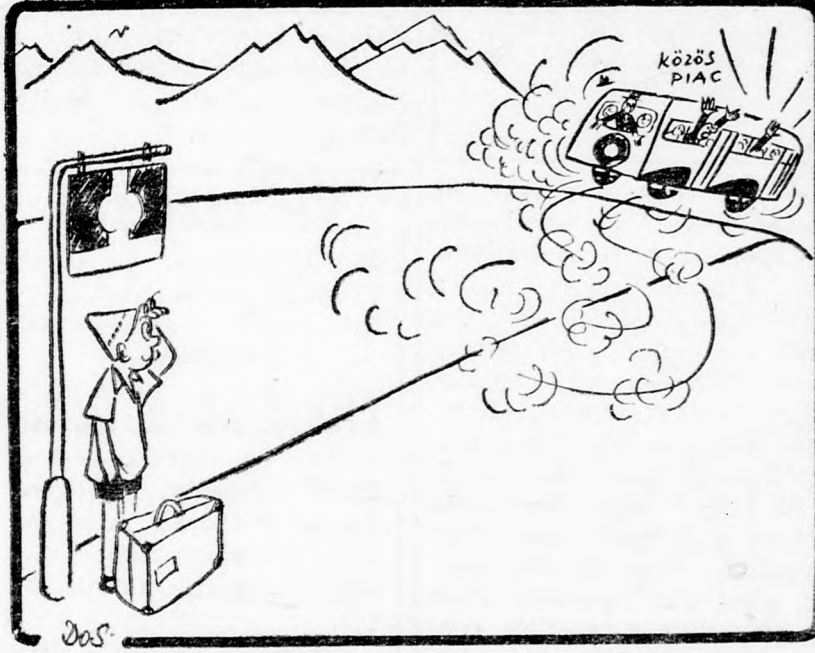
Dean Rusk külügyminiszter tegnap ismételtel felkérte az amerikai kongresszust, hogy hagyja jóvá a külföldi segélyprogramot, amelynek pénzügyi kerete három milliárd 600 millió dollár. A költségvetés ma kerül a szenátus elé jóváhagyás végett. A szenátus hiteltügyi bizottsága előtt tartott beszédében Rusk kijelentette, hogy ha nem sa- vajazzák meg a 900 millió dollárral amugyis csökkentett költségvetést, ez ve-

szélyt jelentene Amerika biztonsága szempontjából. A miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy a külföldi segélyek összege mindössze 0,60 százalékát képezik az Egyesült Államok nemzeti jövedelmének.

Szombat estére várják a bukaresti labdarugó válogatottat

Holnap, szombat este fél 6-ra várják a bukaresti labdarugó válogatott csapat jöttét a luddi repülőtérre. A román labdarugók Athénen keresztül érkeznek az El-dollár. A bukaresti válogatotthoz 22 játékos és 7 kísérő tartozik. Az együttes 8-9 napig marad az országban és ezalatt 3 mérkőzést tart, amelyek között az elsőre kedden, december 17-én a rámtá-gáni stadionban kerül sor.

— Talán nem is kell annyira sajnálni, hogy nem vett fel . . .

(COPYRIGHT BY MAARIV)

Philip edinburghi herceg átadta Kenya függetlenségi okiratát

Három öreg törzsfőnök mézet öntött a földre és imával is megáldotta — Kenyatta miniszterelnök a teljes semlegesség politikáját jelentette be

Nairobi. (IFP, Reuter.) — Tegnap délben folyt le a hatalom átadásának ünnepsége a kenyai fővárosban. Az edinburghi herceg, aki az angol királytól képviseli, átnyújtotta Jomo Kenyatta miniszterelnöknek az okmányköteget, amely hivatalosan a hatalom átvételét jelenti. Ezzel az aktussal véget ért Anglia 63 éves gyarmati uralma Kenyában. Az ünnepségre összegyűlt több ezer ember lelkes tapsal köszöntötte a történelmi pillanatot.

A szertartás keretében Malcolm Macdonald eddigi főkörmányzót az angol király helytartójának neveztek ki annak jeleként, hogy Kenya tagja marad az angol államszövetségnek.

Három agg törzsfő celebrálta a „föld megáldásának” aktusát, amikor mézet öntött a földre és imádkozott az istenekhez, hogy minden jóval áarasszák el Kenyát.

Jomo Kenyatta első hivatalos beszédét szuaheli nyelven mondta. A rádióban is

közvetített nyilatkozat szerint Kenya a teljes semlegesség külpolitikáját fogja folytatni. „Ma magunk mögött hagytuk a tragédiákat és a mult félreértéseit — mondotta. — Megkezdjük Kenya népének nagy történelmi útját. Angliával, amely sokáig viselte gondunkat, most a barátság új fázisába lépünk. Kenya függetlenségének kikialtása nem jelenti azt, hogy megszakítjuk barátságunkat Angliával. Barátainkat minden megkülönböztetés nélkül válogatjuk meg, függetlenül a bőrük színétől, vagy hitiktől és szívesen látunk Kenya földjén minden jóindulatu embert, bármilyen legyen is a faja vagy származása.”

A hatalmas tömeg lelkes „haramba” (egység) felkiáltással üdvözölte a függetlenség proklamálását.

Az ünnepségeket megzavarta egy incidens, amely 65 kilométerre Nairobi-tól történt. A rendőrség rálött egy 50 főnyi tömegre és egy embert megölt, kettőt pedig megsebesített. A rendőrség közli, hogy nyomozást folytattak Csakum községhen egy élelmiszerlopás ügyében és ezalatt a bennszülöttek nyilakkal megtámadták a rendőrséget, amely fegyverét használta.

ma Tuniszba utazik, hogy részt vegyen a bizertai kikötőbázis felszabadulásának ünnepségein. Nem közölték, hogy Nasser mennyi ideig marad Tuniszban. A Tuniszban tervezett észak-afrikai eszétalálkozó nem jön létre. Ugyanis II. Hasszán marokkói király tegnap véglegesen közölte, hogy távol marad, mert vonakodik találkozni Nasser elnökkel. Ben Bella algériai elnök szintén ma indul Tuniszba.

Nem biztos, hogy Nasser elnök fogja-e fogadni a kínai vendégeket, mert

Csu En-láj szombaton érkezik Kairóba

Kairó. (Reuter.) — Csu En-láj kínai miniszterelnök szombaton délután Kairóba érkezik és egy hetet tölt Egyiptomban. A miniszterelnök 50 tagú küldöttség élén érkezik, amelyhez még a külügyminiszter is csatlakozni fog. Csu En-láj többek között Port Szaidot és az asszuáni építkezéseket is megtekinti.

Nem biztos, hogy Nasser elnök fogja-e fogadni a kínai vendégeket, mert

Magyarországra

- ★ A december 26-iki csoportba
- ★ az 1964 január 14-iki csoportba felvesszünk jelentkezőket.
- ★ Ára 658.50 LL.

SHARTOURS

NATANJA, Smuel Hanciv 6. telefon: 2253/2254

A 392392 és 378259 számú sorsjegyek egyenként 45.000 fontot nyertek

A Mifal Hápájisz chanukai húzásán két főnyereményt húztak ki. A 392392 és 378259 számú sorsjegyek egyenként 45 ezer fontot nyertek. A 434744 szám 20 ezer, a 131479 szám 10 ezer, az 596260, 552378, 269977 és 416118 számú sorsjegyek egyenként 5 ezer fontot nyertek.

Ezer fontot nyertek:

461334	236846	126396	284645
156607	163696	487864	396996
345248	182720	187255	114830
213847	419247	070566	134669
546578	301830	209662	595421
596380	051302	590919	194385
512348	551699	201433	046086
547576	354328	055603	058234
296494	251047	490163	524340
312570	254444		

A 1449 és 1790 végződésű sorsjegyek 200 fontot nyertek, míg a 9158, 6015, 0961, 1778, 6751, 6361 és 9075 végződésű sorsjegyek száz fontot nyertek.

500 fontot nyertek:

016211	154533	374052	562318
274941	009274	473210	175215
064923	416808	386526	416631
271678	259810	433083	561058
307469	138135	481023	259470
013501	255815	001912	400198
491183	135464	224327	249294
421347	542181	126920	046986
404769	106337	564015	381187

40 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 6469 2058 1087 4712 9034 0605 1866 0354 6449 6647 6233 2894 6406 1225 6698 0780 6012 0529 0967 4481 6101 0440 8112 5543 6771 6523 9063 1596 1539 8201 5736 9692 8318 6549 1848 1378 1641 6178 7636 5751.

Az 5 végződésű sorsjegyek visszanyerték a 3 fontot.

2
egyenként
45.000
fontos főnyeremény
Egymillió 80 ezer
font összegű
nyeremények keretében
**A két chanukai
sorsolás
mindegyikében**

פרטים נדוכי המכירה שני מפעני הפיס